

PROGRAMACIÓN 6º DE EDUCACIÓN PRIMARIA

Curso 2021-2022

TITORA: María Teresa García Pampín

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN
 - 1.1 CONTEXTO
2. OBXECTIVOS DA ETAPA
3. COMPETENCIAS CLAVE
4. INTERDISCIPLINARIEDADE
5. TEMPORALIZACIÓN E SECUENCIACIÓN DE CONTIDOS
6. METODOLOXIA:
 - 6.1 PRESENCIAL
 - 6.2 NON PRESENCIAL.
7. MEDIDAS DE ATENCIÓN À DIVERSIDADE
8. AVALIACIÓN
 - 8.1 AVALIACIÓN INICIAL
 - 8.2 ANÁLISE E VALORACIÓN
9. RECURSOS DA AULA
10. CONTRIBUCIÓN AOS PROXECTOS DE CENTRO
11. UNIDADES DIDÁCTICAS. INTERRELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE NAS DIFERENTES ÁREAS PARA 6º EP.

1. INTRODUCCIÓN

A finalidade da educación é acadar o máximo desenvolvemento das capacidades e posibilidades do alumno/a, respetando as diferencias individuais.

Na educación primaria debemos facilitarlle aos alumnos/nas as aprendizaxes da expresión e da comprensión oral, a lectura, a escritura, o cálculo, a adquisición de nocións básicas da cultura, os hábitos de convivencia, de estudo e de traballo, o sentido artístico, a creatividade e a afectividade, co fin de garantir unha formación integral que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade e de preparalo para cursar con aproveitamento a educación secundaria obrigatoria.

A acción educativa nesta etapa procurará a integración das experiencias e as aprendizaxes do alumnado e adaptarse aos seus ritmos de traballo.

A programación é un instrumento imprescindible no traballo didáctico e, por conseguinte, sempre será o punto de mira da avaliación. Unha reflexión constante sobre a posta en práctica das unidades da programación axudará a mellorar a práctica educativa. Unha programación nunca será pechada, senón que, polo contrario, no momento da súa confección habería que ter sempre presente este concepto de carácter aberto e mellorable adaptándose as características dos nosos alumnos.

A presente programación estará baseada na Lei Orgánica 8/2013 do 9 de decembro para a mellora da calidade educativa (LOMCE) e na Orde do 23 de xullo de 2014 pola que se regula a súa implantación; modificada pola Lei Orgánica 3/2020 do 29 de decembro.

1.1 CONTEXTO

1.1.1 *Características do contorno*

O colexio ubícase nunha zona rural do interior, de poucos habitantes. O nivel cultural da poboación adulta en xeral é baixo xa que gran parte desta non tivo medios para prepararse culturalmente e adicáronse dende moi novos ao laboreo de terra. A poboación non é moi grande, abrangue 12 parroquias con aldeas espalladas.

Pertence ao concello de Frades que se atopa rodeado por Ordes ao norte, Mesía ao noroeste, O Pino, Arzúa e Boimorto ao sur, e Oroso ao oeste.

A principal vía de comunicación que atravesaba o concello é a N-634 de Ribadeo a Santiago por Curtis.

1.1.2 Contorno económico

O nivel económico é medio. É unha zona moi tranquila na que a súa poboación se adica, a gran maioría, á gandaría e á agricultura.

1.1.3 Características do Centro

O centro no que levaremos a cabo esta programación didáctica, o CPI de Ponte Carreira de Frades, é un centro público integrado: Educación Infantil, Educación Primaria e Educación Secundaria Obrigatoria e está situado nunha zona rural da provincia de A Coruña. O centro divídese en dous edificios; un para as etapas de infantil e primaria e outro para a etapa de secundaria.

A etapa de Educación Infantil conta con 3 unidades, unha unidade para 3 anos, outra para 4 e unha terceira para 5 anos. A etapa de Educación Primaria ten 6 unidades, distribuídas da seguinte forma: primeiro,segundo,terceiro,cuarto, quinto e sexto.

1.1.4 O alumnado

O alumnado ao que se fai referencia son 10 nenos e nenas de sexto curso de primaria. A materia de Matemáticas impartiríaa o mestre de EF, xa que eu ocupo o cargo de Xefa de Estudos. Debido ao número e diversidade dos alumnos e alumnas contamos con apoio na aula por parte da mestra de Pedagogía Terapéutica, o que facilitará a consecución dos obxectivos propostos.

2. OBXECTIVOS DE ETAPA

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, preparárense para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- b) Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- c) Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais con que se relacionan.
- d) Coñecer, comprender e respectar as culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres, e a non-discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e) Coñecer e utilizar de forma apropiada a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.

- f) Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
- g) Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- i) Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.
- j) Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- l) Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- n) Fomentar a educación viaria e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
- o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

3. COMPETENCIAS CLAVE

As Competencias son as capacidades para aplicar de maneira integrada os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, co fin de lograr a realización adecuada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos.

A hora de aplicar a nosa programación teremos moi en conta as competencias clave, que son as seguintes:

1ª. Comunicación lingüística (CCL).

2ª. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT)

3ª. Competencia dixital (CD).

- 4ª. Aprender a aprender (CAA).
- 5ª. Competencias sociais e cívicas (CSC).
- 6ª. Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).
- 7ª. Conciencia e expresións culturais (CCEC).

Para unha adquisición eficaz das competencias e a súa integración efectiva no currículo, deseñaremos actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado avanzar cara aos resultados de aprendizaxe en máis dunha competencia ao mesmo tempo.

4. EDUCACIÓN EN VALORES. INTERDISCIPLINARIEDADE.

4.1 A educación en valores

Cómpre facer referencia tamén a aqueles contidos que non aparecen asociados a ningunha área e que teñen relación con aqueles problemas da época actual, coa intención de que o alumnado elabore os seus propios criterios e decisións ante os problemas, sendo así capaces de adoptar actitudes libremente asumidas. Estes contidos aos que se fai referencia encádranse na educación en valores. Os ditos contidos débese contribuír a conseguilos dende todas as áreas. Os valores aos que facemos referencia son:

Educación moral e cívica. A educación moral e cívica debe axudar a analizar críticamente a realidade cotiá e as normas socio - morais vixentes, de maneira que favorezan formas máis xustas e axeitadas de convivencia. Traballaremos estes aspectos no aula a través daquelas actividades nas que sexa necesario o diálogo, promovendo o respecto polas opinións dos demais e polos erros que poidan cometer.

Educación para a paz. Debemos ensinar "a vivir na non violencia", e promover hábitos de xustiza, de respecto e de tolerancia. Traballaremos estes aspectos no aula cando fomentamos valores como a solidariedade, a tolerancia ou o respecto á diversidade. Tamén a través da conmemoración de días tan significativos como o día da paz ou o día internacional da declaración dos Dereitos Humanos.

Educación para a igualdade de oportunidades entre sexos. É necesario fomentar hábitos de respecto e de non discriminación por motivos de sexo. Cando se evita todo tipo de linguaxe ou ilustracións sexistas ou cando destacamos algunhas contribucións femininas nos distintos ámbitos estamos traballando estes valores.

Educación ambiental. Refírese á transmisión daqueles coñecementos, aptitudes e valores que leven a adopción de actitudes positivas cara ao medio natural e social. Un xeito de traballar estes aspectos é realizar co alumnado actividades de reciclaxe, de maneira que

este sexa consciente da súa importancia.

Educación sexual. Traballaremos esta competencia, entre outros aspectos, a través do respecto polas diferenzas fisiolóxicas entre ambos sexos. Por exemplo, cando tratemos o tema dos oficios, mostraremoslle ó alumnado que tódolos traballos poden ser desempeñados por persoas de ambos sexos sin que as súas diferenzas fisiolóxicas os condicionen.

Educación para a saúde e a calidade de vida. A súa finalidade é que o alumnado tome conciencia da saúde como un valor apreciado, de forma que adquiran hábitos e costumes para o seu benestar físico e mental e o da súa contorna social. Un modo de traballar estes aspectos é a través da elaboración e interiorización das normas básicas de saúde: hixiene, alimentación ou coidado corporal. Fomentándoas desde diferentes textos relacionados con este tema.

Educación para o lecer. Trátase de que o alumnado tome conciencia dunha utilización correcta do tempo libre. Para iso podemos fomentar a lectura ou o traballo con programas informáticos que teñan fins didácticos e á vez sexan motivadores e lúdicos.

Educación para o consumo. Pretende, entre outros aspectos, promover hábitos de consumo responsable, facer reflexionar sobre as necesidades básicas para vivir, aproveitar e respectar ao máximo os bens que posuímos tanto individuais como colectivos. Cando estamos usando material de reciclaxe e os alumnos/as son conscientes diso ou cando empregamos recursos da biblioteca escolar en lugar de compralos, estamos traballando estes valores.

Educación viaria. Necesario para inculcar nos alumno/as o sentido da responsabilidade cara á sinalización viaria. O alumnado debe recoñecer a necesidade de cumprir as normas de circulación como medio para previr accidentes de tráfico e isto podémolo conseguir a través de actividades ou textos onde aparezan distintos sinais viarios e tamén a través do traballo sobre as consecuencias de non respectar estes sinais.

4.2. Interdisciplinariade

A interdisciplinariade ten como fin acadar que o alumnado poida extrapolar todo o que vai asimilando nunha materia ao resto das materias así como á súa vida diaria. O docente polo seu lado deberá contribuír a isto facendo o mesmo, é dicir, intentado que os contidos da súa materia sexan aplicables ao resto das materias que o alumnado ten. Uns exemplos do explicado poden ser:

- Tendo en conta que dentro dos contidos da área de Ciencais da Natureza están o coñemento do propio corpo, o desenvolvemento de hábitos de vida saudable e o coidado do corpo e do contorno e á súa vez son contidos da área de Educación Física o coñecer as posibilidades e limitacións do propio corpo ao igual que a lateralidade e o afianzamento do esquema corporal, estes servirán de enlace á vez para a globalización entre ambas áreas.

- *As linguas* son a base de todo proceso de aprendizaxe xa que mediante elas constrúese o pensamento e a comunicación. Nas áreas de Ciencias da Natureza e Ciencias Sociais existen actividades nas que coa interdisciplinariedade coa lingua axudan a entender a forma de vida doutras culturas.

5. TEMPORALIZACIÓN E SECUENCIACIÓN DOS CONTIDOS

Para a temporalización terase en conta o **calendario escolar** para o curso académico 2021/2022. A programación ten un carácter aberto e flexible, á hora de traballar adaptarémonos aos ritmos de aprendizaxe dos alumnos/as.

O curso escolar divídese en unidades didácticas que se distribuirán en 3 partes ben diferenciadas que coincidindo cos tres trimestres, aínda que adelantaremos o 2º trimestre. Pero non só se terá en conta o tempo, xa que outro factor importante á hora de secuenciar son os contidos recollidos na Orde do 23 de xullo de 2014.

Área de Matemáticas, Lingua castelá e Lingua Galega	Temporalización
Avaliación Inicial	1ª e 2ª semanas de setembro
Unidade 1	setembro/1ª semana de outubro
Unidade 2	3 semanas de outubro
Unidade 3	3 semanas de novembro
Unidade 4	Novembro e 1ª quincena de decembro
Repaso	Decembro
Unidade 5	xaneiro
Unidade 6	3 semanas de febreiro
Unidade 7	1 semana de febreiro e 2 semanas de marzo
Unidade 8	Marzo e abril ata Semana Santa
Unidade 9	2ª quincena de abril e 1 semana de maio
Unidade 10	maio
Repaso	Ata final de curso

Áreas de Ciencias sociais e Naturais, Educación artística (plástica)	Temporalización
Unidade 1	2 semanas de setembro e 1ª de outubro
Unidade 2	Outubro
Unidade 3	Novembro
Repaso	Decembro
Unidade 4	3 semanas de xaneiro
Unidade 5	3 semanas de febreiro
Unidade 6	Última semana de febreiro e 1ª quincena de marzo
Unidade 7	2 últimas semanas de marzo e 1ª de abril
Unidade 8	2 últimas semanas de abril e 1 de maio
Unidade 9	3 semanas de maio
Repaso	Ata o final

6. METODOLOXÍA

A metodoloxía didáctica será fundamentalmente comunicativa, inclusiva, activa e participativa e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave. Prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real. Continuamos empregando o libro dixital E-DIXGAL.

Poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades.

A acción educativa procurará a integración das distintas experiencias e aprendizaxe do alumnado e terá en conta os seus distintos ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmo e promovendo o traballo colaborativo e en equipo.

Hai que facer constar que, dada a situación de emerxencia sanitaria que vivimos, en caso de ter que confinarnos toda ou parte da clase a metodoloxía de traballo será a través da Aula Virtual do Centro e de Edixgal. Empregarei tamén videoconferencias a través das aplicacións propostas pola Consellería de Educación coma WEBEX ou FALEMOS; Abalar e chamadas telefónicas en caso de ser necesario para manter a ensinanza activa en calquera situación que nos poida sobrevivir.

7. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

En todo momento, no aula atenderemos á **diversidade do alumnado** dando resposta ás súas características individuais e tendo en conta aspectos como a situación sociocultural, o nivel de competencia curricular e os intereses, a idade cronolóxica e mental do alumno/a. Adaptaremos as actividades realizadas nas distintas unidades didácticas para o alumnado cun ritmo de traballo máis lento e realizaremos actividades de reforzo (para o alumnado que necesite reforzar os coñecementos adquiridos) e actividades de ampliación (para aqueles alumnos/as cun nivel de rendemento superior á media do grupo).

Os mecanismos de reforzo que deberán poñerse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe poderán ser tanto organizativos como curriculares. Entre estas medidas poderán considerarse o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.

8. AVALIACIÓN

8.1 AVALIACIÓN INICIAL

Seguindo co disposto na Resolución do 17 de xuño de 2021, da Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento das ensinanzas da educación infantil, da educación primaria, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato no curso académico 2021-2022, a avaliación inicial realizarase durante as primeiras semanas do curso escolar co obxectivo de identificar as aprendizaxes imprescindibles adquiridas polo alumnado e detectar aquelas que non foron adquiridas durante o curso 2020-2021.

Para a obtención desta información empregaranse as seguintes estratexias e técnicas:

- Consulta dos expedientes individuais do alumnado para a análise dos informes de avaliación individualizados do curso anterior.
- Intercambio de información co profesorado titor do curso pasado.
- Observación directa na aula e análise das producións realizadas durante os primeiros días de curso.
- Entrevistas individuais co alumnado e coloquios grupais.

A información obtida da avaliación inicial incorporarase ao apartado correspondente na aplicación XADE. Procurarase o coñecemento personalizado do alumnado e da súa situación educativa e emocional co fin de tomar as decisións profesionais de actuación por parte do profesorado.

8.2 ANÁLISE E VALORACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL.

Como resultado do proceso de avaliación inicial a través das estratexias e instrumentos anteriormente descritos, a nivel curricular obsérvase o seguinte en relación a cada área:

1. Área de Ciencias da Natureza

O alumnado presenta un dominio medio dos obxectivos, contidos e criterios de avaliación.

2. Área de Ciencias Sociais

O proceso de avaliación inicial reflexa un coñecemento medio dos contidos, aínda que non se reflexa nas probas escritas pero a nivel oral si que detecta un maior dominio dos contidos.

3. Área de Linguaxes

Ao realizar o proceso de avaliación inicial nestas materias obsérvase certa dificultade á hora de transmitir mensaxes escritas, polo tanto, na expresión escrita. Recordan a ortografía e as clases gramaticais dadas pero teñen dificultade á hora de poñelas en práctica. Isto terase en conta para realizar o Plan de Reforzo.

4. Área de Matemáticas

Unha vez realizada a avaliación inicial obsérvase que teñen dificultades na comprensión de problemas. Hai dúas alumnas que teñen serias dificultades xa que non acadaron os obxectivos do curso pasado

Todo esto será tido en conta ao programar o proceso de ensinanza aprendizaxe do curso 2021-2022.

A avaliación é un elemento fundamental da práctica educativa que nos permite recoller en cada momento a información necesaria para poder realizar os xuízos de valor oportunos que faciliten a toma de decisións respecto ao proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Traballaremos cunha avaliación baseada na observación directa e en probas escritas, atendendo aos distintos niveis e capacidades de cada alumno/a. Recolleremos os datos obtidos (máis significativos) no diario de clase.

Avaliaremos nas seguintes situacións: ao iniciar o curso ou unha aprendizaxe nova, para valorar os coñecementos previos do alumno/a (avaliación inicial), ao longo de todo o proceso de ensino aprendizaxe (avaliación continua) e ao finalizar un período ou fase de aprendizaxe, co fin de realizar unha estimación global do avance do alumnado (avaliación final).

Doutra banda, cabe destacar que unha vez por trimestre enviaráselle información ás familias sobre o rendimento académico dos alumnos/as a traves do boletín informativo trimestral.

8.3 CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Os criterios de cualificación serán flexibles pero rexeranse polo seguinte baremo:

- 60% A adquisición dos coñecementos académicos referentes aos contidos e aos obxetivos do currículo.
- 30% O traballo realizado, tanto no centro como nas tarefas optativas na casa e limpeza e orden en todos os seus traballos.
- 10% O respecto por el mesmo (o alumno/a), polos seus mestres e mestras, polos seus compañeiros e compañeiras, polo material (propio e alleo) e polo entorno que nos rodea. O comportamento na aula, tanto na interacción co resto do alumnado ou co profesorado, así como o cumprimento dunhas normas básicas; considerase que debería estar adquirido, como medidas básicas de educación das persoas. Polo tanto, poderá ser motivo de diminución da nota do alumnado que non teña asumido este comportamento correcto, así como as normas, nun 10% da súa nota.

As cualificacións presentaranse de maior á menor puntuación:

- Sobresaliente (10- 9)
- Notable (8-7)
- Suficiente (6-5)
- Insuficiente (4-0)

As datas da avaliación son as seguintes:

- 1ª avaliación: 16 decembro
- 2ª avaliación: 23 marzo
- 3ª avaliación: 15 xuño

8.4 Autoavaliación

Durante todo o traballo desta programación farase unha propia avaliación do proceso de ensinanza-aprendizaxe para comprobar se se conseguiron os obxectivos e se o proceso é o adecuado. De non seren así realizaranse todos os cambios oportunos para conseguir mellores beneficios, tanto no proceso como nos resultados porque a avaliación entenderase como un medio e non como un fin.

9. MATERIAIS E RECURSOS DA AULA

Ao principio de curso elabórase unha listaxe con aqueles materiais imprescindibles que deben ter os alumnos e alumnas de uso individual e durante o curso, segundo as necesidades do proceso de ensinanza-aprendizaxe, introduciranse outros materiais. As mesas do alumnado están dispostas ao longo da clase de maneira individual e gardando as distancias de seguridade recollidas no Protocolo de Actuación frote ao Covid19 do Centro. Dispónse de pantalla dixital e ordenadores E-DIXGAL.

10. CONTRIBUCIÓN AOS PLANS E PROXECTOS

- O proxecto lector de Centro: Participamos en todas as actividades, tanto no proxecto lector do centro como nas actividades programadas polo equipo de biblioteca para o noso ciclo. Na aula traballaremos con todo tipo de textos e ensinaranse estratexias de comprensión lectora. Dedicarémolle 25 minutos diarios para a lectura e a inclusión de prácticas de comprensión e fomento de lectura e escritura. Ademais, os alumnos/as acudirán á biblioteca escolar en numerosas ocasións, co fin de motivalos na lectura e desenvolver hábitos lectores. Crearemos a nosa propia biblioteca, onde os libros serán apropiados para a idade e os intereses dos alumnos/as cos que imos traballar e estarán situados en andeis ao alcance dos nenos/as, esta biblioteca estará formada por libros da propia aula e por libros que traerán os nosos alumnos/as das súas casa. Tamén lerán un libro recomendado por trimestre. Outras actividades que se desenvolverán serán sesións de conta contos de historias, espectáculos de marionetas, encontros con autores e ilustrados, concurso de cartas de amor e representacións feitas polos alumnos.

- O plan de introdución das tecnoloxías da información e da comunicación incorpórase como un recurso máis aos procesos de ensinanza-aprendizaxe. Preténdese que o alumnado, ao acabar a escolarización obrigatoria, alcance unha competencia dixital. O centro conta con aula de informática á que os nenos acudiran unha vez á semana. Ademais, traballarase na aula de audiovisuais con videos sobre temas que xurdan, tamen usaremos o video proxector coa mesma finalidade. Contamos na aula coa pantalla dixital, ordenador con conexión á internet e ordenadores para os alumnos.

- O proxecto lingüístico pretende coñecer a realidade lingüística para ofertar propostas e poder melloralas. Participaremos en actividades propostas polo centro e outras que se proporán na aula para o uso do noso idioma.

- O plan de convivencia oríentase na prevención de conflitos e na integración das persoas na sociedade.

11. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Durante este curso debido á situación de alerta sanitaria limitaremos a nosa participación nas actividades complementarias e extraescolares que supoñan factor de risco. As datas conmemorativas realizarémolas dentro do noso grupo de convivencia estable e mantendo o distanciamento de seguridade.

12. INTERRELACIÓN DE OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE NAS DIFERENTES ÁREAS (6º CURSO).

AREA DAS LINGUAS

UNIDADE 1.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- Coñecer e utilizar de maneira apropiada a lingua galega e castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.
- Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que os permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e resolver situacións cotiás.
- Coñecer os aspectos fundamentais das Ciencias da Natureza, das Ciencias Sociais, da Xeografía, da Historia e da Cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- Coñecer aspectos importantes da cultura e á sociedade galegas.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR</p> <p>B1.5. Comprensión e produción de textos orais para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).</p> <p>B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade. Incorporación das intervencións das demais persoas, formulación de preguntas coherentes e percepción das reaccións.</p> <p>B1.13. Uso dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.</p>	<p>Comprensión de textos orais do ámbito cotián: unha conversa na consulta do médico.</p> <p>Dedución do significado de palabras segundo o contexto.</p> <p>Utilización da linguaxe formal en situacións de comunicación oral.</p> <p>Expresión de opinións.</p>	<p>B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.</p> <p>B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.</p> <p>B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER</p> <p>B2.3. Comprensión de textos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).</p> <p>B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender, comparando, clasificando, identificando e interpretando con especial atención aos datos que se transmiten mediante gráficos,</p> <p>B2.9. Lectura expresiva de textos literarios e non literarios, de diferente tipoloxía textual.</p> <p>B2.15. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.</p>	<p>Lectura en voz alta de textos coa pronuncia e a entoación axeitadas. Textos publicitarios, narrativos e poéticos.</p> <p>Lectura comprensiva e expresiva dun anuncio publicitario.</p> <p>Lectura comprensiva do texto narrativo Unha médica en Atenas.</p> <p>Identificación da estrutura narrativa: presentación, nó ou trama e desenlace.</p> <p>Recoñecemento de elementos básicos do discurso narrativo: os personaxes e a mensaxe da historia.</p>	<p>B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos.</p> <p>B2.2. Interpretar e comprender a información procedente de gráficos, esquemas e ilustracións.</p> <p>B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.</p> <p>B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR B3.1. Uso das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor. B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, programas, convocatorias, plans de traballo, mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros. B3.4. Produción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, enquisas, resumos, esquemas, informes, descricións, explicacións). B3.5. Redacción de textos breves creativos carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas... B3.8. Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica.</p>	<p>Escritura dun texto descritivo-instrutivo: un folleto para un medicamento. Escritura dun comentario sobre a importancia do tema da lectura. Redacción dun texto descritivo: comparación entre dous lugares. Utilización dos conectores e das expresións propias da descrición. Realización de ditados. Elaboración de resumos, mapas conceptuais e esquemas cos contidos da unidade. Avaliación e revisión cooperativa do texto. Presentación de traballos con limpeza, claridade e orde.</p>	<p>B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información. B3.4. Elaborar textos breves con creatividade. B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA</p> <p>B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición, conxunción e interxección; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.</p> <p>B4.2. Coñecemento das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos.</p> <p>B4.11. Uso eficaz do dicionario, en papel ou dixital, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.</p>	<p>Dedución de palabras polo contexto.</p> <p>Utilización do vocabulario relacionado coa saúde.</p> <p>Formación de palabras por prefixación e por sufixación.</p> <p>Recoñecemento e análise dos elementos do grupo nominal.</p> <p>Regras ortográficas relacionadas co uso da maiúscula.</p> <p>Interese por expresarse en galego.</p> <p>Desenvolvemento de estratexias de aprendizaxe autónoma: consulta do dicionarios ou consulta ao docente.</p> <p>Utilización dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa cos demais.</p>	<p>B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua</p> <p>B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p> <p>B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p>

B4.13. Ampliación do vocabulario mediante os procedementos de creación de palabras: derivación (prefixos e sufixos) e composición.		
--	--	--

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA</p> <p>B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.</p> <p>B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.</p> <p>B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos e tópicos.</p> <p>B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.</p>	<p>Lectura e comprensión de poemas.</p> <p>Análise e identificación da métrica dun poema.</p> <p>Diferenciación de versos de arte maior e de arte menor</p> <p>Identificación do ritmo en cántigas populares.</p> <p>Elaboración dun poema.</p>	<p>B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.</p> <p>B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.</p> <p>B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados.</p>

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	B1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	Retén e deduce datos específicos da audición dunha conversa entre médico e paciente. Deduce o significado de palabras polo contexto en situacións orais.	CL CSC
B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	B1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade. B1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	Utiliza vocabulario técnico relacionado coas enfermidades.	CL CSC
B1.12. Usar unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.12.1. Usa unha linguaxe non sexista.	Opina sobre temas relacionados coa presenza das mulleres en diferentes actividades sociais.	CL CSC IE

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dúbidos sentidos.	<p>B2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.</p> <p>B2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo).</p> <p>B2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.</p>	<p>Identifica os elementos do anuncio: slogan, produto e información. Le e interpreta o contido do texto Unha médica en Atenas.</p> <p>Identifica detalles da lectura que corresponden ao nó e ao desenlace da historia.</p> <p>Explica o significado de palabras e expresións da lectura.</p>	CL AA CSC
B2.2. Interpretar e comprender a información procedente de gráficos, esquemas e ilustracións.	B2.2.1. Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.	Interpreta a imaxe que acompaña o texto dun anuncio.	CL CEC
B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir	B2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	<p>Le con pronunciación con entoación e ritmo adecuados ao formato e a estrutura do anuncio dun produto medicinal.</p> <p>Le dándolles emocións aos personaxes o relato Unha médica en Atenas.</p>	CL AA

información que se acaba de localizar) ...			
B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	B2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	Opina sobre a lectura e explica a importancia da historia que recolle.	CL CSC

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	B3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	Inventa e escribe un folleto dun produto medicinal utilizando de maneira adecuada os tempos verbais, enlaces e estrutura textual propia do folleto: composición, propiedades, posoloxía, precaucións.	CL IE AA
B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	B3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero. B3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.	Planifica a tarefa individual: comparar dous lugares relacionados coa saúde; utiliza expresións comparativas e segue unha orde lóxica e progresiva na descrición e as fases propias da composición de textos (planificación, redacción e corrección). Escribe individualmente un texto descritivo comparativo.	CL AA IE
B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	B3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...	Elabora un guión para planificar o texto e selecciona a técnica para describir comparando. Realiza resumos e resumos do contidos da unidade.	CL AA IE

(Continuación)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.	B3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica. B3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	Imaxina e escribe un texto sobre a presenza das mulleres na práctica da medicina. Participa no proceso colectivo de revisión do texto: comparación de dous lugares relacionados coa saúde.	CL CSC IE
B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	B3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte	Presenta en papel o seu escrito con boa caligrafía e boa presentación. Reescribe o texto corrixindo erros gramaticais e ortográficos detectados no proceso de revisión.	CL AA CSC

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	B4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección. B4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome.	Analiza grupos nominais recoñecendo neles os seus elementos e a función que realiza cada un. Escribe grupos nominais tendo en conta a concordancia de xénero e número dos seus elementos.	CL AA
B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	B4.2.1. Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	Sabe en que casos debe usar as maiúsculas e utilizaas. Utiliza correctamente palabras con aspectos ortográficos complexos. (Ortografía visual).	CL AA CSC
B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	B4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto. B4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas.	Utiliza correctamente palabras e expresións relacionados co vocabulario temático da farmacia. Recoñece o prefixo ou o sufixo dunha palabra e os cambios de significado que estes achegan.	CL AA

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.	B5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	Diferencia os textos poéticos do resto de textos literarios. Explora e identifica o ritmo empregado en cántigas populares.	CL CEC
B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	B5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	Localiza os versos dun poema e mide as sílabas sinalando sinalefas que presenta. Determina se os versos son de arte maior ou de arte menor.	CL AA CEC
B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados.	B5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas.	Selecciona os versos adecuados para recompoñer un poema atendendo a cuestións métricas.	CL CEC

UNIDADE 2.

OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Coñecer e utilizar de maneira apropiada a lingua galega e castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.
- Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que os permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e resolver situacións cotiás.
- Coñecer os aspectos fundamentais das Ciencias da Natureza, das Ciencias Sociais, da Xeografía, da Historia e da Cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER B2.3. Comprensión de textos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios). B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun</p>	<p>Lectura en voz alta de textos con pronuncia e entoación adecuadas. Lectura dun chiste acompañado de linguaxe non verbal. Lectura comprensiva do texto narrativo As castañas da terra. Recoñecemento dos elementos básicos do discurso narrativo: os personaxes, o conflito, a estrutura...</p>	<p>B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos. B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumir o seu contido. B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto</p>

<p>texto. B2.9. Lectura expresiva de textos literarios e non literarios, de diferente tipoloxía textual. B4.15. Comparación entre aspectos das linguas que o alumnado coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias.</p>		<p>descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación. B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.</p>
--	--	---

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR</p> <p>B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, programas, convocatorias, plans de traballo, mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros.</p> <p>B3.4. Produción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, enquisas, resumos, esquemas, informes, descrições, explicacións).</p> <p>B3.6. Uso progresivamente autónomo das TIC na busca de información, o tratamento dos textos e a realización de presentacións</p> <p>B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión (ilustracións, gráficos, táboas e tipografía) e ilustración creativa dos propios textos.</p>	<p>Escritura do peche, ou conclusión, dun texto expositivo.</p> <p>Redacción dunha receita de cociña para realizar unha exposición oral, a partir dunha ficha previa, seguindo a orde lóxica da estrutura textual e utilizando enlaces e marcadores textuais.</p> <p>Copia dun ditado, detección de erros cometidos e resolución dubidas de forma reflexiva.</p> <p>Escritura dun comentario en que explique o título da lectura.</p> <p>Elaboración creativa dun diálogo escrito entre personaxes da lectura.</p> <p>Elaboración de resumos, mapas conceptuais e esquemas cos contidos da unidade.</p>	<p>B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.</p> <p>B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.</p> <p>B3.5. Usar de maneira autónoma as TIC para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.</p> <p>B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos e contribúan á súa ilustración creativa.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA</p> <p>B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición, conxunción e interxección; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.</p> <p>B4.2. Coñecemento das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos.</p> <p>B4.3. Uso de procedementos de derivación, de comparación e de contraste para xulgar sobre a corrección das palabras e xeneralizar as normas ortográficas.</p> <p>B4.11. Uso eficaz do dicionario, en papel</p>	<p>Formación de palabras por composición.</p> <p>Utilización de vocabulario relacionado cos alimentos.</p> <p>Utilización de diferentes dicionarios.</p> <p>Recoñecemento de clases de palabras: demostrativos e posesivos.</p> <p>Análise das funcións dos demostrativos e dos posesivos.</p> <p>Aplicación de regras ortográficas de acentuación: palabras agudas, graves e esdrúxulas.</p>	<p>B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p> <p>B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p>

ou dixital, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.

B4.13. Ampliación do vocabulario mediante os procedementos de creación de palabras: derivación (prefixos e sufixos) e composición.

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	B1.4.2. Segue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas. B1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	Recoñece datos específicos da conversa entre cliente e vendedor. Escoita e adiviña as descrições de froitas realizadas polos compañeiros. Explica oralmente unha receita de cociña a partir dun guión previo, e utiliza apoio audiovisual.	CL AA IE
B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	B1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados. B1.7.4. Aмосa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	Describe unha froita oralmente, de forma clara, explicando como e por fóra e por dentro. Fai unha explicación da receita de acordo coa estrutura textual preparada.	CL CSC
B1.9. Reforza a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual.	B1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: acenos, miradas, postura corporal... para reforzar o sentido das súas producións orais. B1.10.1. Aмосa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe activamente ao traballo en grupo.	Realiza textos orais controlando a entoación e a dicción e utilizando xestos adecuados e expresivos. Valora e comenta aspectos da exposición oral.	CL CSC AA

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intención e dúbidos sentidos.	B2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo). B2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto. B2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérbolos, ironías e dúbidos sentidos en textos.	Le un chiste e explica o dobre significado da palabra clave. Comprende o texto narrativo As castañas da terra e responde preguntas sobre o conflito a que se enfrontan os personaxes. Explica o significado de expresións da lectura. Interpreta e explica accións relacionadas cos personaxes da lectura. Interpreta o sentido metafórico do título do texto.	CL AA CSC
B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	B2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto, indicando as ideas principais e secundarias.	Completa un esquema coas ideas principais da estrutura do texto	CL AA
B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto)	B2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez. B2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	Le un chiste con pronuncia, entoación e ritmo adecuados. Le o texto narrativo As castañas da terra facendo pausas axeitadas e mercando o ton de voz dos personaxes.	CL AA

descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.			
B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	B2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	Explica a súa opinión sobre a actuación do personaxe da lectura.	CL CSC

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.</p>	<p>B3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas...</p> <p>B3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.</p>	<p>Completa un texto expositivo engadindo unha conclusión.</p> <p>Escribe individualmente unha receita de cociña seguindo os pasos de preparación previos, a ficha (nome da receita, ingredientes, utensilios e elaboración), e seguindo a orde lóxica da estrutura textual e utilizando enlaces e marcadores textuais.</p>	<p>CL IE AA CSC</p>
<p>B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.</p>	<p>B3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...</p>	<p>Aplica normas de acentuación en ditados e reescribe o texto corrigindo os erros ortográficos e con boa caligrafía e presentación.</p> <p>Elabora mapas conceptuais e resumos de contidos da unidade.</p> <p>Completa unha ficha previa á elaboración da receita cos datos: ingredientes, utensilios e elaboración.</p>	<p>CL AA</p>

B3.5. Usar de maneira autónoma as TIC para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.	B3.5.4. Utiliza as TIC para realizar presentacións. B3.5.2. Emprega procesadores de textos de maneira autónoma.	Realiza unha gravación en vídeo ou fai unha presentación en diapositivas para acompañar a exposición.	CL CD IE
B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos e contribúan á súa ilustración creativa.	B3.6.1. Utiliza recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.	Selecciona imaxes axeitadas á presentación da receita.	CL CD CEC

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	B4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	Recoñece as formas dos demostrativos e clasifícaaas. Utiliza correctamente as formas dos posesivos. Explica as funcións dos demostrativos e dos posesivos.	CL AA
B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	B4.2.1. Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	Acentúa correctamente as palabras nos textos. Razoa as normas de acentuación aplicadas. Utiliza correctamente palabras con aspectos ortográficos complexos. (Ortografía visual).	CL CSC AA
B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	GB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas. B4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto.	Utiliza correctamente vocábulos para designar tipos de alimentos e calidades. Recoñece os compoñentes dunha palabra composta e o significado que achegan.	CL AA

UNIDADE 3

OBXECTIVOS CURRICULARES

- Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Coñecer e utilizar de maneira apropiada a lingua galega e castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.
- Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que os permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e resolver situacións cotiás.
- Coñecer os aspectos fundamentais das Ciencias da Natureza, das Ciencias Sociais, da Xeografía, da Historia e da Cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
- Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR</p> <p>B1.6. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas (tolerancia ás opinións, escoita atenta, respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas, contacto visual).</p> <p>B1.5. Comprensión e produción de textos orais para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).</p> <p>B1.7. Participación e cooperación nas situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, conversas, expresións espontáneas, discusións, asembleas, narracións orais, entrevistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, roles diversos no intercambio, respecto ás opinións das demais persoas, ton de voz, posturas e</p>	<p>Comprensión dun texto oral: explicación oral dun guía de museo.</p> <p>Retención de información do texto oral sobre as salas do museo.</p> <p>Explicación expositiva sobre as belas artes a partir dun esquema.</p> <p>Utilización da linguaxe formal en situacións de comunicación oral.</p>	<p>B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.</p> <p>B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.</p> <p>B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.</p>

xestos adecuados).		
--------------------	--	--

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER</p> <p>B2.3. Comprensión de textos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).</p> <p>B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender, comparando, clasificando, identificando e interpretando con especial atención aos datos que se transmiten mediante gráficos, esquemas e ilustracións.</p> <p>B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e da comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información.</p> <p>B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto.</p> <p>B2.10. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non</p>	<p>Lectura comprensiva dunha nota de arte.</p> <p>Lectura dramatizada e comprensiva do texto narrativo O pintor Li.</p> <p>Identificación do marco dunha narración.</p> <p>Utilización das TIC para buscar información sobre a vida e a obra de Pablo Ruiz Picasso.</p> <p>Lectura de textos poéticos.</p> <p>Opinión sobre a lectura.</p>	<p>B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos.</p> <p>B2.2. Interpretar e comprender a información procedente de gráficos, esquemas e ilustracións.</p> <p>B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.</p> <p>B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto.</p> <p>B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación</p> <p>B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.</p>

<p>literarios. B2.15. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.</p>		
--	--	--

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR</p> <p>B3.3. Composición de textos de información e de opinión característicos dos medios de comunicación social sobre feitos e acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia, na entrevista, no comentario breve sobre libros ou música, en situacións reais ou simuladas.</p> <p>B3.4. Produción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, enquisas, resumos, esquemas, informes, descrições, explicacións).</p> <p>B3.5. Redacción de textos breves creativos carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...</p> <p>B3.6. Uso progresivamente autónomo das TIC na busca de información, o tratamento dos textos e a realización de presentacións.</p> <p>B3.7. Utilización de elementos</p>	<p>Escritura dunha ficha explicativa para unha obra de arte.</p> <p>Escritura dun texto breve ao redor da idea: a nostalgia do país de orixe.</p> <p>Redacción dun texto expositivo sobre Pablo Ruiz Picasso con seguimento das tres fases da composición de textos: planificación, redacción do borrador e revisión ortográfica e gramatical desta.</p> <p>Utilización das TIC para almacenar información e elaborar unha presentación.</p> <p>Realización de ditados.</p> <p>Elaboración de esquemas, mapas conceptuais, fichas e resumos.</p>	<p>UB3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.</p> <p>B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.</p> <p>B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.</p> <p>B3.5. Usar de maneira autónoma as TIC para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.</p> <p>B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos e contribúan á súa ilustración creativa.</p>

gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión (ilustracións, gráficos, táboas e tipografía) e ilustración creativa dos propios textos.		
---	--	--

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA</p> <p>B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición, conxunción e interxección; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.</p> <p>B4.2. Coñecemento das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos.</p> <p>B4.4. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para xulgar sobre a gramaticalidade dos resultados e facilitar o</p>	<p>Comprensión do concepto de paronimia e recoñecemento e utilización correcta de palabras parónimas.</p> <p>Uso de vocabulario temático do obradoiro de pintura.</p> <p>Utilización do dicionario.</p> <p>Recoñecemento dos indefinidos e das súas funcións.</p> <p>Identificación de numerais e dos seus tipos.</p> <p>Acentuación nas palabras compostas, nos estranxeirismos e nas formas verbais con pronome posposto.</p>	<p>B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p> <p>B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.</p> <p>B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p>

<p>desenvolvemento dos conceptos lingüísticos e da metalinguaxe.</p> <p>B4.11. Uso eficaz do dicionario, en papel ou dixital, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.</p> <p>B4.12. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, arcaísmos, neoloxismos...</p>		
---	--	--

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA</p> <p>B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.</p> <p>B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos e tópicos.</p> <p>B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.</p>	<p>Lectura enfatizada de poemas.</p> <p>Identificación da rima dun poema: consonante e asonante.</p> <p>Recoñecemento do esquema dun poema: métrica e rima.</p> <p>Exploración de recursos métricos en adiviñas.</p> <p>Elaboración dun poema a partir dun esquema.</p>	<p>B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.</p> <p>B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.</p> <p>B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados.</p>

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	<p>B1.4.2. Segue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.</p> <p>GB1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.</p>	<p>Comprende a explicación oral dada polo guía do museo e lembra algúns datos específicos.</p> <p>Realiza unha exposición sobre as belas artes a partir dun esquema, utilizando a linguaxe formal e específica e unha entoación dicción e axeitadas.</p>	CL AA IE
B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	B1.5.1. Escoita atentamente as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	Mantén unha actitude de escoita durante as exposicións dos compañeiros.	CL CSC
B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	<p>B1.6.1. Respecta as quendas de palabras nos intercambios orais.</p> <p>B1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.</p>	Retén información do texto oral e responde preguntas que lle fai un compañeiro.	CL CSC

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dúbidos sentidos.	<p>B2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo).</p> <p>B2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e reconece algúns mecanismos de cohesión.</p> <p>B2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.</p>	<p>Le e comprende o texto dunha nota de arte.</p> <p>Realiza unha lectura comprensiva do texto narrativo: O pintor Li, recoñecendo ideas principais secundarias e dando resposta a preguntas.</p> <p>Identifica o marco da narración.</p>	CL CSC AA
B2.2. Interpretar e comprender a información procedente de gráficos, esquemas e ilustracións.	B2.2.1. Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.	Comprende a información presentada nun esquema como paso previo á exposición temática.	CL AA
B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	<p>B2.3.3. Realiza o resumo dun texto.</p> <p>B2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto, indicando as ideas principais e secundarias.</p>	<p>Resume o contido da lectura en tres oracións.</p> <p>Completa un esquema do marco da historia do relato O pintor Li.</p>	CL AA
B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto.	B2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto.	<p>Busca información en distintas fontes sobre un personaxe fantástico: o basilisco.</p> <p>Utiliza as TIC para buscar</p>	CL CD

	B2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	información sobre Pablo Ruiz Picasso, seleccionar e utilizar esa información.	
CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación	B2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos. B2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	Le en voz alta dun texto narrativo con pronuncia e entoación adecuadas, marcando as pausas e dándolle intensidade dramática.	CL AA
B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	B2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	Opina sobre o comportamento dos personaxes da lectura.	CL CSC

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	<p>B3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.</p> <p>B3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.</p> <p>B3.2.5. Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.</p>	<p>Escribe unha ficha explicativa dunha obra de arte axustándose ao tema e destinatario e con vocabulario correcto.</p> <p>Escribe un texto breve a partir da idea da nostalgia, transmitindo as ideas de forma completa e ordenada.</p> <p>Escribe un resumo breve e axustado ao contido do texto.</p>	CL IE AA
B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	B3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...	<p>Realiza resumos e mapas conceptuais de contidos da unidade.</p> <p>Redacta un texto expositivo sobre Pablo Ruiz Picasso a partir dun guión e seguindo as fases propias da composición de textos.</p>	CL AA
B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.	B3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	Realiza ditados en que detecta con autonomía erros e resolve dúbidas de forma reflexiva.	CL AA

<p>B3.5. Usar de maneira autónoma as TIC para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.</p>	<p>B3.5.1. Usa as TIC na procura de información ou para consultar o dicionario.</p> <p>B3.5.2. Emprega procesadores de textos de maneira autónoma.</p> <p>B3.5.4. Utiliza as TIC para realizar presentacións.</p>	<p>Presenta dixitalmente o texto de Pablo Ruiz Picasso, utilizando o procesador de textos, elementos de insercións e cun formato de presentación axeitado.</p>	<p>CL CD</p>
<p>B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos e contribúan á súa ilustración creativa.</p>	<p>B3.6.1. Utiliza recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.</p>	<p>Acompaña a exposición sobre Picasso con recursos variados.</p>	<p>CL CEC</p>

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	B4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	Diferencia e escribe correctamente numerais e indefinidos. Analiza a función dos numerais e dos indefinidos.	CL AA
B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	B4.2.1. Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	Acentúa estranxeirismos adaptados seguindo as regras xerais de acentuación. Coñece e aplica a norma de acentuación en palabras compostas. Utiliza correctamente palabras con aspectos ortográficos complexos (Ortografía visual).	CL AA
B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	B4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	Coloca correctamente o pronome persoal posposto e acentúa a forma resultante.	CL AA
B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	B4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto. B4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras	Utiliza correctamente palabras e expresións relacionadas co obradoiro de pintura. Recoñece e utiliza correctamente palabras parónimas. Utiliza o dicionario para	CL CSC

	polisémicas, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	aclarar dúbidas de ortografía e significado.	
--	---	--	--

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.	<p>B5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adivinas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.</p> <p>B5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de conecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.</p>	<p>Le e recita poemas.</p> <p>Identifica recursos métricos aplicados en adivinas e achega exemplos.</p>	CL AA CEC
B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	B5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	<p>Analiza a métrica e a rima dun poema e reconece o esquema.</p> <p>Diferencia a rima consonante da asonante.</p>	CL CEC AA
B5.4. Recrear e componer poemas e relatos a partir de modelos dados.	B5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas.	Escolle as palabras axeitadas para componer un poema tendo en conta o esquema métrico.	CL CEC CD

UNIDADE 4.

OBXECTIVOS CURRICULARES

- Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Coñecer e utilizar de maneira apropiada a lingua galega e castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.
- Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que os permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e resolver situacións cotiás.
- Coñecer os aspectos fundamentais das Ciencias da Natureza, das Ciencias Sociais, da Xeografía, da Historia e da Cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, na entrevista, na reportaxe infantil e nos debates e comentarios de actualidade, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten	Coñecemento de diferentes xéneros orais propios dos medios de comunicación. Comprensión de textos orais procedentes da radio: unha retransmisión deportiva. Definición oral de conceptos relacionados co deporte. Participación en coloquios como moderador ou como participante.	B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos. B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe. B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio

<p>significativos, distinguindo información de opinión, e elaboración dun resumo.</p> <p>B1.3. Uso de documentos audiovisuais como medio de obter, identificar, seleccionar, clasificar, comparar e relacionar con progresiva autonomía informacións relevantes para aprender.</p> <p>B1.7. Participación e cooperación nas situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, conversas, expresións espontáneas, discusións, asembleas, narracións orais, entrevistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral.</p> <p>B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade. Incorporación das intervencións das demais persoas, formulación de preguntas coherentes e percepción das reaccións.</p>	<p>Respecto ás normas que fan posible o intercambio comunicativo.</p> <p>Organización do discurso e adecuación á situación de intercambio comunicativo.</p>	<p>oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.</p> <p>B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.</p>
---	---	--

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER</p> <p>B2.3. Comprensión de textos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).</p> <p>B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto.</p> <p>B2.8. Realización de diferentes tipos de lectura: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal, de resolución de problemas.</p> <p>B2.15. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.</p>	<p>Lectura en voz alta de textos con pronuncia e entoación adecuadas.</p> <p>Lectura comprensiva dunha noticia e localización de palabras que aparecen en castelán ou inglés.</p> <p>Lectura comprensiva do texto narrativo: O novo veciño da aldea.</p> <p>Recoñecemento do tipo desenlace da narración: aberto ou pechado.</p> <p>Utilización das TIC para buscar información sobre o adestramento aeróbico.</p>	<p>B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos.</p> <p>B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.</p> <p>B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.</p> <p>B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR</p> <p>B3.1. Uso das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor.</p> <p>B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, programas, convocatorias, plans de traballo, mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros.</p> <p>B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, enquisas, resumos, esquemas, informes, descrições, explicacións).</p> <p>B3.6. Uso progresivamente autónomo das TIC na busca de información, o tratamento dos textos e a realización de presentacións.</p>	<p>Escritura dun texto sobre como manterse en forma.</p> <p>Escritura dunha carta en que se fai unha solicitude.</p> <p>Planificación, organización e xestión dunha tarefa colectiva coa elaboración dun resumo en grupo sobre o tema Adestrar o corpo.</p> <p>Realización de ditados.</p> <p>Realización de esquemas e resumos para traballar comprensivamente as informacións.</p>	<p>B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.</p> <p>UB3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.</p> <p>B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA</p> <p>B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición, conxunción e interxección; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.</p> <p>B4.2. Coñecemento das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos.</p> <p>B4.12. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas,...</p>	<p>Recoñecemento de palabras tabú e utilización correcta de eufemismos.</p> <p>Utilización do dicionario para a busca de eufemismos.</p> <p>Utilización de vocabulario relacionado co deporte.</p> <p>Recoñecemento de formas verbais: o tempo e o modo.</p> <p>Análise dos compoñentes dunha forma verbal: a raíz e a desinencia.</p> <p>Utilización da acentuación diacrítica.</p> <p>Autonomía na realización nas tarefas de aprendizaxe.</p>	<p>B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p> <p>B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p>

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.	B1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	Distingue xéneros orais dos medios de comunicación: noticia, anuncio, retransmisión en directo, presentación dun programa. Comprende un texto oral procedente da radio e retén algúns datos específicos da comunicación.	CL CD CSC
B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	B1.2.2. Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	Completa información sobre o adestramento do corpo empregando material audiovisual.	CL CD
B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	B1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. B1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	Participa no coloquio como moderador e como participante, axeitando o discurso á situación. Respecta as normas do intercambio comunicativo: a quenda de palabra, a escoita activa, o respecto ás opinións dos demais e o uso dunha linguaxe non discriminatoria.	CL CSC IE

<p>B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.</p>	<p>B1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.</p>	<p>Define oralmente conceptos relacionados co deporte de maneira completa e ordenada. Planifica a participación no coloquio.</p>	<p>CL CSC IE</p>
--	--	--	------------------

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dúbidos sentidos.	<p>B2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.</p> <p>B2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo).</p> <p>B2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.</p>	<p>Le unha noticia, reconece palabras en inglés e castelán, e substitúeas por outras correctas en galego.</p> <p>Comprende o texto narrativo O novo veciño da aldea e dá resposta a preguntas formuladas.</p> <p>Busca información sobre o adestramento aeróbico e selecciona a axeitada para o propósito.</p>	CL AA IE CD
B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	<p>B2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto.</p> <p>B2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto, indicando as ideas principais e secundarias.</p>	<p>Identifica elementos da narración: narrador en primeira e en terceira persoa.</p> <p>Explica o desenlace da lectura.</p>	CL AA
B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	B2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	<p>Le en voz alta o texto narrativo O novo veciño da aldea con pronuncia, entoación e ritmo correctos e adecuándose á estrutura textual.</p> <p>Practica unha técnica de fixación lectora na lectura dun fragmento do relato O novo</p>	CL AA

		veciño da aldea.	
B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	B2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	Opina sobre a situación presentada no relato O novo veciño da aldea.	CL CSC

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	<p>B3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.</p> <p>B3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.</p>	<p>Escribe un texto sobre como manterse en forma.</p> <p>Escribe un texto breve con formato de carta de solicitude.</p> <p>Elabora un resumo en grupo sobre Adestrar o corpo. Segundo as fases propias da composición de textos poñendo especial atención á planificación para utilizala no coloquio.</p> <p>Realiza ditados, detecta con autonomía erros e resolve dúbidas de forma reflexiva</p>	CL CSC AA IE
UB3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	B3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.	<p>Escribe unha carta de solicitude ao concello usando un rexistro axeitado.</p> <p>Escribe de xeito ordenado e coherente métodos para manterse en forma.</p>	CL IE
B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	B3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...	Realiza esquemas, mapas conceptuais e resumos de contidos da unidade.	CL AA

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	B4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	Recoñece as conxugacións e analiza as formas verbais. Identifica a raíz e a desinencia verbal. Analiza tempos e modos verbais. É autónomo na realización de tarefas de aprendizaxe.	CL AA
B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	B4.2.1. Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	Utiliza correctamente o acento diacrítico en contextos oracionais. Utiliza correctamente palabras con dificultades ortográficas. (Ortografía visual)	CL AA CSC
B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	B4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto. B4.9.2. Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	Emprega correctamente palabras e expresións relacionadas coa ximnasia. Recoñece palabras tabú e utiliza correctamente os eufemismos. Utiliza o dicionario para a busca de eufemismos.	CL AA CSC

UNIDADE 5.

OBXECTIVOS CURRICULARES

- Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Coñecer e utilizar de maneira apropiada a lingua galega e castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.
- Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que os permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e resolver situacións cotiás.
- Coñecer os aspectos fundamentais das Ciencias da Natureza, das Ciencias Sociais, da Xeografía, da Historia e da Cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR</p> <p>B1.4. Interpretación elemental en textos orais da retranca, da ironía e de dobres sentidos, recoñecendo a primeira como un trazo característico da lingua galega.</p> <p>B1.5. Comprensión e produción de textos orais para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).</p> <p>B1.7. Participación e cooperación nas situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, conversas, expresións espontáneas, discusións, asembleas, narracións orais, entrevistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, roles diversos no intercambio, respecto ás opinións das demais persoas, ton de voz, posturas e xestos asecuados)</p>	<p>Comprensión dun texto oral do ámbito cotián: unha conversa telefónica.</p> <p>Retención de información escoitada no texto oral da conversa telefónica.</p> <p>Identificación do significado figurado e literal de palabras.</p> <p>Representación dunha conversa cun compañeiro ou compañeira partir dunha situación formulada.</p>	<p>B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dobres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega</p> <p>B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.</p> <p>B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER</p> <p>B2.2. Comprensión de textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia, na entrevista e nas cartas á dirección do xornal, para obter información xeral, localizando informacións destacadas.</p> <p>B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto.</p> <p>B2.9. Lectura expresiva de textos literarios e non literarios, de diferente tipoloxía textual.</p>	<p>Lectura en voz alta de textos con pronuncia e entoación adecuadas.</p> <p>Lectura expresiva dun poema.</p> <p>Lectura comprensiva da noticia Sorpresa no biozoo.</p> <p>Identificación das partes dunha noticia: encabezamento, entrada e corpo.</p> <p>Recoñecemento das preguntas a que dá resposta unha noticia.</p> <p>Utilización das TIC para comparar diversos blogs.</p>	<p>B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos.</p> <p>B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.</p> <p>B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR</p> <p>B3.1. Uso das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor.</p> <p>B3.3. Composición de textos de información e de opinión característicos dos medios de comunicación social sobre feitos e acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia, na entrevista, no comentario breve sobre libros ou música, en situacións reais ou simuladas.</p> <p>B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, enquisas, resumos, esquemas, informes, descrições, explicacións).</p> <p>B3.6. Uso progresivamente autónomo das TIC na busca de información, o tratamento dos textos e a realización</p>	<p>Escritura dun texto descriptivo sobre a familia.</p> <p>Elaboración dun breve comentario sobre a lectura.</p> <p>Escritura da cabeceira e da entrada dunha noticia.</p> <p>Escritura dunha entrada para un blog seguindo as fases de composición de textos (planificación, redacción do borrador e corrección).</p> <p>Utilización das TIC para a creación dun blog.</p> <p>Realización de ditados.</p> <p>Realización de esquemas e resumos para memorizar comprensivamente a información.</p>	<p>B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.</p> <p>B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación</p> <p>B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.</p> <p>B3.5. Usar de maneira autónoma as TIC para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.</p> <p>B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.</p>

de presentación. B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.		
---	--	--

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA</p> <p>4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición, conxunción e interxección; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa</p> <p>B4.2. Coñecemento das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos.</p> <p>4.3. Uso de procedementos de derivación, de comparación e de contraste para xulgar sobre a corrección das palabras e xeneralizar as normas ortográficas.</p> <p>B4.4. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para xulgar sobre a</p>	<p>Utilización de vocabulario básico relacionado co nacemento dun bebé.</p> <p>Recoñecemento e utilización correcta de palabras onomatopeicas.</p> <p>Utilización do dicionario.</p> <p>Identificación e análise de pronomes persoais tónicos e átonos.</p> <p>Recoñecemento e uso de letras e dígrafos.</p> <p>Planificación, organización e xestión dunha tarefa individual, revisión ortográfica e gramatical e establecemento de criterios para avaliar o proxecto e o produto final.</p>	<p>B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p> <p>B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.</p> <p>B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p>

<p>gramaticalidade dos resultados e facilitar o desenvolvemento dos conceptos lingüísticos e da metalinguaxe.</p> <p>B4.11. Uso eficaz do dicionario, en papel ou dixital, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.</p> <p>B4.12. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.</p>		
---	--	--

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA</p> <p>B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.</p> <p>B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos e tópicos.</p> <p>B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.</p> <p>B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas.</p>	<p>Identificación de diferentes tipos de estrofas: pareado, terceto, cuarteto e quarteta.</p> <p>Elaboración de estrofas poéticas coa combinación de versos diferentes.</p> <p>Investigación sobre formas compositivas doutras culturas: haiku e limerick.</p>	<p>B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.</p> <p>B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.</p> <p>B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados.</p> <p>B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.</p>

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.3. Interpretar a retranca, a ironía e os dóbres sentidos, entendendo a primeira como un trazo característico da lingua galega	B1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dóbres sentidos.	Recoñece do sentido figurado dalgunhas palabras usadas na conversa telefónica. Escoita a conversa telefónica entre dúas persoas e recoñece algúns datos do contido.	CL CD CSC
B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	B1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	Representa, en parella, unha conversa telefónica con entoación e dicción axeitadas a partir dunha situación formulada.	CL CSC IE
B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	B1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	Desenvolve unha conversa atendendo ao contexto en que se produce.	CL CSC IE

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dúbidos sentidos.	<p>B2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.</p> <p>B2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.</p> <p>B2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.</p> <p>B2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.</p>	<p>Le e asocia un poema ao título proposto.</p> <p>Responde preguntas propias da noticia do texto Sorpresa no Biozoo: que? cando? onde? como? porque?</p> <p>Comprende o texto: Sorpresa no Biozoo e responde preguntas sobre o contido, as expresións da lectura e as causas e consecuencias de feitos narrados.</p> <p>Visita diversos blogs para obter diferentes modelos e valora as vantaxes dos blogs.</p>	CL CSC CD AA
B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	B2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto, indicando as ideas principais e secundarias.	Identifica na lectura Sorpresa no Biozoo estrutura da noticia: o titular, a entrada e o corpo da noticia.	CL AA
B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións	<p>B2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.</p> <p>B2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando,</p>	<p>Le e recita poemas poñendo atención aos signos de puntuación e entoación.</p> <p>Le en voz alta Sorpresa no Biozoo adecuándose ao formato e</p>	CL AA

funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.	obter nova información...	estrutura textual, atendendo ás pausas e dándolle emoción aos fragmentos que se presten.	
--	---------------------------	--	--

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	B3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guiións ou mapas conceptuais.	Planifica o blog (analizando os pasos para elaboralo) e prepara o borrador da entrada (organizando a información que vai tratar).	CL IE AA CSC CD
B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación	B3.2.2. Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación, imitando modelos. B3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	Escribe un texto describindo a familia. Escribe cabeceiras de noticias. Escribe a entrada para o blog seguindo a planificación e crea un blog en Internet.	CL AA IE
B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	B3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...	Realiza ditados, detecta de forma autónoma erros e resolve dúbidas de maneira reflexiva. Completa mapas conceptuais e resumos dos contidos da unidade.	CL AA
B3.5. Usar de maneira autónoma as TIC para a busca de información, tratamento dos textos e realización de	B3.5.1. Usa as TIC na procura de información ou para consultar o dicionario.	Utiliza o ordenador e Internet de maneira eficiente e responsable.	CL CD

presentacións.			
B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	B3.7.1. Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	Establece criterios para avaliar o produto final dos compañeiros.	CL CSC

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	B4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	Utiliza os pronomes persoais tónicos e átonos con corrección. Analiza as formas dos pronomes persoais tónicos e átonos.	CL AA
B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	B4.2.1. Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	Utiliza correctamente as grafías do galego. Reflexiona sobre a importancia de aplicar as regras ortográficas. Utiliza correctamente palabras con aspectos ortográficos complexos. (Ortografía visual)	CL AA CSC
B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	B4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	Xustifica a colocación do pronome persoal na oración.	CL CSC
B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	B4.4.1. Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición... B4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa	Utiliza vocabulario relacionado co nacemento do bebé. Identifica e explica palabras onomatopéicas Utiliza o dicionario para buscar o significado de palabras onomatopéicas e para aclarar	CL AA CD

	segundo cada contexto.	dúbidas de ortografía e significado.	
--	------------------------	--------------------------------------	--

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	B5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Realiza unha lectura comprensiva de poemas.	CL AA CEC
B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	B5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, B5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas. poesía e teatro.	Identifica estrofas poéticas: pareado, terceto, cuarteto e cuarteta.	CL AA CEC
xB5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados.	B5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas.	Practica a elaboración dunha estrofa poética coa combinación de diversos versos.	CL CEC
B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante as diferenzas persoais, sociais e culturais.	B5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	Investiga sobre estrofas poéticas doutras tradicións literarias: o haiku e o limerick.	CL AA CEC

UNIDADE 6.

OBXECTIVOS CURRICULARES

- Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Coñecer e utilizar de maneira apropiada a lingua galega e castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.
- Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que os permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e resolver situacións cotiás.
- Coñecer os aspectos fundamentais das Ciencias da Natureza, das Ciencias Sociais, da Xeografía, da Historia e da Cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR</p> <p>B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, na entrevista, na reportaxe infantil e nos debates e comentarios de actualidade, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos, distinguindo información de opinión, e elaboración dun resumo.</p> <p>B1.2. Valoración dos medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e a experiencias doutras persoas.</p> <p>B1.7. Participación e cooperación nas situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, conversas, expresións espontáneas, discusións, asembleas, narracións orais, entrevistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, roles diversos no intercambio, respecto ás opinións das demais persoas, ton de voz, posturas e xestos.</p>	<p>Recoñecemento do medio de comunicación empregado na audición.</p> <p>Comprensión de textos orais procedentes dos medios de comunicación.</p> <p>Participación nun debate sobre a reciclaxe con achega de diferentes argumentos.</p> <p>Realización dunha conferencia sobre a reciclaxe.</p> <p>Organización do discurso segundo a situación proposta e seguindo un guión.</p> <p>Utilización de elementos lingüísticos e non lingüísticos na conferencia.</p>	<p>B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.</p> <p>B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.</p> <p>B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER</p> <p>B2.2. Comprensión de textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia, na entrevista e nas cartas á dirección do xornal, para obter información xeral, localizando informacións destacadas.</p> <p>B2.3. Comprensión de textos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).</p> <p>B2.6. Uso das estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).</p> <p>B2.8. Realización de diferentes tipos de lectura: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal, de resolución de problemas.</p>	<p>Lectura en voz alta con pronuncia, velocidade, entoación e ritmo axeitados, e en función dos signos de puntuación.</p> <p>Lectura comprensiva dun texto expositivo relacionado coa reciclaxe.</p> <p>Lectura comprensiva do texto narrativo O alquimista.</p> <p>Identificación de elementos da narración: os personaxes.</p> <p>Recoñecemento da estrutura da narración: introdución, nó e desenlace.</p> <p>Utilización das TIC para buscar información sobre a reciclaxe e para preparar a conferencia.</p>	<p>B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos.</p> <p>B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto.</p> <p>B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR</p> <p>B3.1. Uso das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor.</p> <p>B3.4. Produción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, enquisas, resumos, esquemas, informes, descrições, explicacións).</p> <p>B3.5. Redacción de textos breves creativos carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...</p>	<p>Invención dun slogan para unha campaña de reciclaxe.</p> <p>Escritura dun comentario sobre a estrutura narrativa da lectura.</p> <p>Elaboración dun guión escrito para a conferencia sobre a reciclaxe estruturado en introdución, desenvolvemento e conclusións.</p> <p>Realización de ditados aplicando contidos ortográficos da unidade.</p> <p>Realización de esquemas e resumos para memorizar comprensivamente as informacións.</p>	<p>B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.</p> <p>B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.</p> <p>B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos e contribúan á súa ilustración creativa.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA</p> <p>B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición, conxunción e interxección; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.</p> <p>B4.2. Coñecemento das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos.</p> <p>B4.3. Uso de procedementos de derivación, de comparación e de contraste para xulgar sobre a corrección das palabras e xeneralizar as normas ortográficas.</p>	<p>Utilización do vocabulario relacionado coa reciclaxe.</p> <p>Coñecemento do concepto de polisemia e homonimia.</p> <p>Utilización de diferentes tipos de dicionario para aclarar dúbidas.</p> <p>Recoñecemento de adverbios e locucións adverbiais.</p> <p>Escritura correcta de palabras con b.</p> <p>Busca, organización da información e selección de materiais de soporte para a realización da conferencia.</p> <p>Autonomía na realización das tarefas.</p>	<p>B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p> <p>B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p>

<p>B4.11. Uso eficaz do dicionario, en papel ou dixital, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.</p> <p>B4.12. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.</p>		
---	--	--

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.	B1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	Recoñece o medio de comunicación da audición: un programa de televisión. Comprende o texto instrutivo oral dun programa de televisión e ordena o proceso explicado.	CL CD
B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	B1.2.1. Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	Consulta documentos audiovisuais para informarse sobre procesos de reciclaxe.	CL CD CSC
B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	B1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. B1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. B1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume. B1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando	Participa nun debate sobre a reciclaxe apoiando determinados argumentos. Respecta as normas que fan posible o intercambio comunicativo: a quenda de palabra, a escoita activa, o respecto polas opinións dos demais e o uso dunha linguaxe non discriminatoria. Realiza unha conferencia sobre a reciclaxe con boa entoación e dicción, adecúa o discurso á situación, segue un guión	CL IE CSC

	preguntas.	previo escrito e usa recursos lingüísticos e non lingüísticos.	
--	------------	--	--

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dúbidos sentidos.</p>	<p>B2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.</p> <p>B2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo).</p> <p>B2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.</p> <p>B2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.</p> <p>B2.3.3. Realiza o resumo dun texto.</p>	<p>Le e comprende un texto explicativo relacionado coa reciclaxe en España e relaciónao co gráfico de sectores correspondente.</p> <p>Comprende o texto narrativo O alquimista e localiza información específica que dá resposta ás preguntas formuladas.</p> <p>Identifica os personaxes no texto O alquimista.</p> <p>Recoñece a estrutura narrativa no texto O alquimista (introdución, nó e desenlace).</p> <p>Resume a lectura O alquimista.</p>	<p>CL AA</p>
<p>B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto.</p>	<p>B2.5.5. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto.</p>	<p>Localiza e le información sobre a reciclaxe e as tres erres para preparar a conferencia.</p>	<p>CL CD</p>
<p>B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.</p>	<p>B2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas</p>	<p>Le o texto Polo bo camiño prestando atención á lectura correcta de datos numéricos.</p> <p>Practica a velocidade lectora en voz alta e comprensiva do</p>	<p>CL AA</p>

		texto narrativo O alquimista.	
--	--	-------------------------------	--

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	<p>B3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.</p> <p>B3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.</p> <p>B3.1.4. Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.</p> <p>B3.1.5. Revisa e reescribe o texto cando é preciso.</p>	<p>Inventa un slogan para unha campaña de reciclaxe.</p> <p>Escribe un comentario sobre a estrutura do texto narrativo O alquimista.</p> <p>Elabora un guión escrito para a conferencia sobre a reciclaxe organizando a información en introdución (coa presentación e o tema e aspectos xerais), desenvolvemento (para explicar os proceso e os beneficios) e conclusión (cun repaso de ideas principais e opinión persoal).</p>	CL IE CSC
B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	B3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...	<p>Realiza ditados detectando con autonomía erros e resolvendo dúbidas de forma reflexiva.</p> <p>Completa esquemas e resumos para memorizar comprensivamente a información.</p>	CL AA IE
B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos e contribúan á súa ilustración creativa.	B3.6.1. Utiliza recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.	Apoia a conferencia con elementos visuais, esquemas, fotos...	CL CD

--	--	--	--

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	B4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	Recoñece os adverbios e clasifícaos. Analiza a función dos adverbios. Emprega locucións adverbiais.	CL AA
B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	B4.2.1. Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	Coñece regras de uso de b e aplícaas. Aplica e xeneraliza o uso de b a palabras da mesma familia. Utiliza correctamente palabras con aspectos ortográficos complexos. (Ortografía visual)	CL AA
B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	B4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto. B4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	Utiliza o vocabulario relacionado coa reciclaxe. Recoñece o concepto de homonimia e polisemia e analiza palabras. Utiliza o dicionario para buscar palabras polisémicas e homónimas.	CL AA

UNIDADE 7.

OBXECTIVOS CURRICULARES

- Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Coñecer e utilizar de maneira apropiada a lingua galega e castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.
- Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que os permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e resolver situacións cotiás.
- Coñecer os aspectos fundamentais das Ciencias da Natureza, das Ciencias Sociais, da Xeografía, da Historia e da Cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións cos demais, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.
- Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR</p> <p>B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, na entrevista, na reportaxe infantil e nos debates e comentarios de actualidade, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos, distinguindo información de opinión, e elaboración dun resumo.</p> <p>B1.7. Participación e cooperación nas situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, conversas, expresións espontáneas, discusións, asembleas, narracións orais, entrevistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, roles diversos no intercambio, respecto ás opinións das demais persoas, ton de voz, posturas e xestos adecuados).</p> <p>B1.12. Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas.</p>	<p>Distinción de diferentes xéneros orais propios dos medios de comunicación.</p> <p>Comprensión dun texto oral procedente da radio.</p> <p>Produción dun texto oral imaxinando e formulando hipóteses sobre unha situación.</p>	<p>B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.</p> <p>B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.</p> <p>B1.11. Interesarse por amosar unha pronuncia e entoación adecuadas.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER</p> <p>B2.2. Comprensión de textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia, na entrevista e nas cartas á dirección do xornal, para obter información xeral, localizando informacións destacadas. x</p> <p>B2.3. Comprensión de textos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).</p> <p>B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto.</p> <p>B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e da comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información.</p> <p>B2.8. Realización de diferentes tipos de lectura: de investigación, de aprendizaxe,</p>	<p>Lectura en voz alta de textos con pronunciación e entoación axeitadas.</p> <p>Lectura de descrições dun invento e distinción da linguaxe formal e coloquial.</p> <p>Lectura comprensiva do texto narrativo O soño de Tom.</p> <p>Identificación de elementos da narración: o personaxe protagonista.</p> <p>Utilización das TIC para buscar información sobre un personaxe e responder preguntas.</p>	<p>B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos.</p> <p>B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.</p> <p>B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto.</p> <p>B2.6. Realización de diferentes tipos de lectura</p> <p>B2.10. Amosar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.</p>

<p>de gozo persoal, de resolución de problemas.</p> <p>B2.14. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias e de regulación da convivencia.</p>		
---	--	--

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR B3.1. Uso das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor. B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, programas, convocatorias, plans de traballo, mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros. B3.4. Produción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, enquisas, resumos, esquemas, informes, descrições, explicacións). B3.5. Redacción de textos breves creativos carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...</p>	<p>Escritura dun texto en que se explican as melloras que un invento ofrece ás persoas. Escritura dunha carta para agradecer un consello. Escritura dun comentario sobre o personaxe da lectura. Presentación da descrición dun obxecto utilizando conectores de localización, vocabulario conceptual axeitado, e xerarquizando a información. Valoración cooperativa da descrición dun obxecto. Realización de ditados de forma autónoma. Elaboración de resumos, mapas conceptuais e esquemas cos contidos da unidade.</p>	<p>B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto. B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información. B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA</p> <p>B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición, conxunción e interxección; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.</p> <p>B4.2. Coñecemento das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos.</p> <p>B4.7. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...), así como doutros elementos de cohesión, en</p>	<p>Utilización de vocabulario sobre a tenda de lámpadas.</p> <p>Asociación de palabras sinónimas e antónimas.</p> <p>Uso de diferentes tipos de dicionarios.</p> <p>Identificación e uso de preposicións e conxuncións.</p> <p>Aplicación de regras de uso do v.</p> <p>Planificación e organización do contido da descrición dun obxecto, partindo dunha ficha previa.</p>	<p>B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p> <p>B4.4. Recoñecer e empregar axeitadamente os conectores, así como outros elementos de cohesión.</p> <p>B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p>

<p>relación coa composición de textos.</p> <p>B4.11. Uso eficaz do dicionario, en papel ou dixital, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.</p> <p>B4.12. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.</p>		
--	--	--

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA</p> <p>B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.</p> <p>B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos e tópicos.</p> <p>B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.</p> <p>B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.</p>	<p>Lectura expresiva de poemas.</p> <p>Estudo e análise e recursos básicos dos textos poéticos: personificación, paralelismo, hipérbato, hipérbole, comparación, onomatopea.</p> <p>Elaboración dun poema utilizando os recursos estilísticos.</p> <p>Identificación de recursos da poesía noutras manifestacións non literarias como é o chiste.</p>	<p>B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.</p> <p>B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.</p> <p>B5.4. Recrear e compondor poemas e relatos a partir de modelos dados.</p> <p>B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.</p>

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.	B1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	Recoñece xéneros orais propios dos medios de comunicación: un concurso de radio ou televisión. Comprende o texto oral procedente da radio e recoñece datos específicos.	CL CD
B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	B1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	Imaxina e formula oralmente hipóteses arredor de como sería a vida sen un invento concreto: utiliza tempos e marcadores axeitados e segue unha orde lóxica.	CL CSC IE

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intención e dúbidos sentidos.	B2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás. B2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	Le as descrições dun invento e distingue se a linguaxe é formal ou coloquial. Identifica o protagonista da narración e completa unha ficha cos seus datos.	CL AA
B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.	B2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto. B2.3.3. Realiza o resumo dun texto.	Comprende o texto narrativo O soño de Tom, reconece ideas principais e secundarias e localiza información que dá resposta ás preguntas formuladas. Resume relato O soño de Tom.	CL AA
B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto.	B2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto.	Utiliza as TIC para buscar información sobre Thomas Edison e responder preguntas.	CL

<p>B2.6. Realización de diferentes tipos de lectura</p>	<p>B2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.</p>	<p>Le en voz alta o texto narrativo O soño de Tom con pronuncia, entoación e ritmo correctos, adecuándose ao formato e estrutura textual. Localiza na lectura palabras solicitadas con rapidez. Le en voz alta un texto enfatizando as palabras difíciles.</p>	<p>CL</p>
<p>B2.10. Aposar interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.</p>	<p>B2.10.1. Aposar interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.</p>	<p>Contrasta información sobre o personaxe ficticio da lectura e o real.</p>	<p>CL</p>

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B3.1. Usar as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.</p> <p>B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación</p>	<p>B3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guiños ou mapas conceptuais.</p> <p>B3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.</p> <p>B3.2.3. Elabora diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.</p>	<p>Escrebe un texto explicando as melloras que un invento proporciona á vida das persoas.</p> <p>Escrebe un comentario sobre o protagonista da lectura O soño de Tom.</p> <p>Escrebe unha carta de agradecemento poñéndose no lugar do protagonista da lectura O soño de Tom.</p> <p>Escrebe a descrición dun obxecto utilizando conectores de localización e vocabulario conceptual axeitado.</p>	<p>CL CSC AA</p>
<p>B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.</p>	<p>B3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...</p>	<p>Planifica e organiza o contido da descrición seguindo o plan de accións, cubrindo unha ficha e seleccionando a orde da descrición.</p> <p>Realiza ditados detectando con autonomía os erros e resolvendo dúbidas de maneira reflexiva.</p> <p>Completa esquemas ou mapas conceptuais e resumos de</p>	<p>CL AA IE</p>

		contidos da unidade para organizar e memorizar a información.	
B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.	B3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe.	Valora de forma cooperativa a descrición dun obxecto realizado por un compañeiro.	CL CSC

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	B4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	Recoñece os enlaces, preposicións e conxuncións, e explica a súa función.	CL
B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	B4.2.1. Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	Coñece e aplica regras básicas de uso da grafía v. Aplica e xeneraliza o uso de v a palabras da mesma familia. Utiliza correctamente palabras con aspectos ortográficos complexos. (Ortografía visual)	CL AA CSC
B4.4. Recoñecer e empregar axeitadamente os conectores, así como outros elementos de cohesión.	B4.4.1. Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...	Escrebe e completa oracións con enlaces axeitados.	CL
B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que	B4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa	Utiliza vocabulario relacionado coas lámpadas. Relaciona palabras sinónimas e	CL CD

conforman a lingua.	segundo cada contexto. B4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	antónimas. Substitúe termos sinónimos. Utiliza o dicionario para buscar palabras sinónimas e antónimas.	
---------------------	--	---	--

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B5.1. escoitar, memorizar, reproducir e valorar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.	B5.1.2. Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	Le e recita poemas con expresividade.	CL CEC
B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	B5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras.	Recoñece e analiza recursos literarios: personificación, paralelismo, hipérbato, hipérbole, comparación e onomatopea.	CL CEC
B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados.	B5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas.	Escolle palabras axeitadas para compoñer un poema aplicando unha serie de recursos.	CL CEC
B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	B5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	Investiga o uso de figuras literarias en contextos non literarios, como os chistes.	CL CEC

UNIDADE 8.

OBXECTIVOS CURRICULARES

- Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Coñecer e utilizar de maneira apropiada a lingua galega e castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.
- Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que os permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e resolver situacións cotiás.
- Coñecer os aspectos fundamentais das Ciencias da Natureza, das Ciencias Sociais, da Xeografía, da Historia e da Cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR</p> <p>B1.5. Comprensión e produción de textos orais para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).</p> <p>B1.7. Participación e cooperación nas</p>	<p>Recoñecemento, a partir dunha audición, das variedades lingüísticas usadas.</p> <p>Presentación de persoas seguindo a orde establecida.</p> <p>Posta en común e toma de decisións sobre a planificación e elaboración do folleto publicitario.</p>	<p>B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.</p> <p>B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.</p> <p>B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.</p> <p>B1.13. Recoñecer e valorar das diferenzas dialectais orais da lingua galega.</p>

<p>situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, conversas, expresións espontáneas, discusións, asembleas, narracións orais, entrevistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, roles diversos no intercambio, respecto ás opinións das demais persoas, ton de voz, posturas e xestos adecuados).</p> <p>B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade. Incorporación das intervencións das demais persoas, formulación de preguntas coherentes e percepción das reaccións.</p> <p>B1.14. Recoñecemento e valoración das diferenzas dialectais orais da lingua galega, como elemento enriquecedor da lingua.</p>		
---	--	--

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER</p> <p>B2.3. Comprensión de textos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).</p> <p>B2.9. Lectura expresiva de textos literarios e non literarios, de diferente tipoloxía textual.</p> <p>B2.15. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.</p> <p>🕒</p>	<p>Lectura en voz alta con correcta pronuncia, velocidade e entoación.</p> <p>Lectura comprensiva dun mesmo texto aplicándolle dúas puntuacións diferentes.</p> <p>Interpretación de sentidos figurados e significados non explícitos no texto.</p> <p>Lectura comprensiva do texto narrativo O estraño empregado.</p> <p>Identificación e clasificación de elementos da narración: personaxes e accións.</p> <p>Expresión de opinións sobre a lectura.</p>	<p>B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos.</p> <p>B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.</p> <p>B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, programas, convocatorias, plans de traballo, mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros. B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, enquisas, resumos, esquemas, informes, descrições, explicacións). B3.5. Redacción de textos breves creativos carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...</p>	<p>Escritura dun texto substituíndo formas coloquiais por outras máis formais. Elaboración dun diálogo escrito. Escritura dun comentario de presentación da lectura inicial. Realización de ditados. Elaboración de esquemas e resumos para memorizar comprensivamente a información. Participación no proceso colectivo de planificación, elaboración dun folleto publicitario e avaliación das producións escritas.</p>	<p>B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación</p> <p>B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.</p> <p>B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA</p> <p>B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición, conxunción e interxección; grupo de palabras: núcleo e complementos; (...) complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.</p> <p>B4.2. Coñecemento das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos. B4.3. Uso de procedementos de derivación, de comparación e de contraste para xulgar sobre a corrección das palabras e xeneralizar as normas ortográficas.</p> <p>B4.8. Identificación, en oracións, do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, así como o papel semántico deste (axente, paciente e</p>	<p>Utilización de vocabulario relacionado coa oficina.</p> <p>Utilización do dicionario.</p> <p>Recoñecemento e uso de frases feitas e de interxeccións.</p> <p>Distinción de frases e oracións.</p> <p>Identificación das partes da oración.</p> <p>Análise da estrutura do suxeito.</p> <p>Uso ortográfico do h.</p> <p>Participación na xestión do proxecto colectivo: un folleto publicitario.</p> <p>Recoñecemento e comprensión de variedades lingüísticas do galego.</p>	<p>B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p> <p>B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos.</p> <p>B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p> <p>B4.8. Coñecer as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.</p>

causa).

B4.11. Uso eficaz do dicionario, en papel ou dixital, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.

B4.12. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.

B4.14. Coñecemento das características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega e identificación e valoración desta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	B1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	Recoñece a variedade lingüística empregada polos falantes na conversa que recolle a audición.	CL CD CSC
B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	B1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela B1.6.5. Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	Actúa de forma responsable na organización da tarefa colectiva, na posta en común e móstrase comprensivo dos puntos de vista dos demais.	CL CSC IE
B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	B1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados. B1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	Presentación dun compañeiro seguindo a orde establecida: nome, idade, lugar de procedencia e características persoais.	CL CSC IE
B1.13. Recoñecer e valorar das diferenzas dialectais orais da lingua galega.	B1.13.1. Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega. B1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	Identifica as variantes lingüísticas: seseo, gheada e outros trazos.	CL AA CSC

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dúbidos sentidos.</p>	<p>B2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo).</p> <p>B2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.</p> <p>B2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérbolos, ironías e dúbidos sentidos en textos.</p>	<p>Comprende o texto narrativo O estraño empregado e localiza información específica que dá resposta a preguntas formuladas.</p> <p>Interpreta sentidos figurados e significados non explícitos no texto narrativo O estraño empregado.</p> <p>Identifica o personaxe protagonista da lectura.</p>	<p>CL AA CSC</p>
<p>B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.</p>	<p>B2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.</p> <p>B2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.</p>	<p>Le en voz alta do texto O estraño empregado, dramatizando o diálogo telefónica.</p> <p>Le un mesmo texto con diferente puntuación, compréndeo e establece semellanzas e diferenzas de forma e de significado.</p>	<p>CL AA</p>

<p>B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.</p>	<p>B2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.</p>	<p>Compara elementos da lectura O estraño empregado con experiencias de lecturas e coñecementos previos.</p>	<p>CL CSC</p>
---	--	--	---------------

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3.2. Producir textos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación	B3.2.2. Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación, imitando modelos. B3.2.4. Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.	Volve escribir un texto substituíndo formas coloquiais por outras máis formais. Completa o diálogo da lectura inicial.	CL IE CSC
B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	B3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...	Realiza ditados detectando con autonomía erros e resolvendo dúbidas de maneira reflexiva. Realiza esquemas ou mapas conceptuais e resumos para memorizar comprensivamente información.	CL AA
B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.	B3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas... B3.4.3. Aprecia os usos creativos da linguaxe.	Participa no proceso colectivo de planificación, xestión, organización e de elaboración dun folleto publicitario. Participa na avaliación do folleto publicitario tanto propio como dos outros.	CL CD IE CSC CEC

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	B4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome.	Recoñece tipos de enunciados. Recoñece nunha oración o suxeito e o predicado. É autónomo na realización de tarefas de aprendizaxe, e intenta resolvelas polos seus medios.	CL AA
B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	B4.2.1. Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	Utiliza correctamente palabras con ou sen h. Aplica e xeneraliza o uso de h en palabras da mesma familia. Utiliza correctamente palabras con aspectos ortográficos complexos. (Ortografía visual)	CL AA CSC
B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos.	B4.5.1. Identifica, en oracións, o papel semántico do suxeito.	Identifica os elementos do suxeito. Clasifica tipos de suxeito.	CL
B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	B4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto. B4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas, arcaísmos, neoloxismos,	Utiliza palabras relacionadas coa oficina. Identifica, interpreta e usa frases feitas e interxeccións. Utiliza o dicionario para comprobar a ortografía e	CL CSC CD

	estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	significado de palabras.	
B4.8. Coñecer as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	B4.8.1. Identifica as características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.	Identifica palabras que se escriben sen h en galego e con h en castelán, e viceversa.	CL CSC

UNIDADE 9.
OBXECTIVOS CURRICULARES

- Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Coñecer e utilizar de maneira apropiada a lingua galega e castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.
- Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que os permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e resolver situacións cotiás.
- Coñecer os aspectos fundamentais das Ciencias da Natureza, das Ciencias Sociais, da Xeografía, da Historia e da Cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR</p> <p>B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, na entrevista, na reportaxe infantil e nos debates e comentarios de actualidade, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos, distinguindo información de</p>	<p>Recoñecemento de diferentes xéneros orais propios dos medios de comunicación.</p> <p>Comprensión de breves textos orais procedentes da televisión.</p> <p>Opinión sobre a veracidade dunha noticia cun discurso coherente e formulación de xuízos con claridade.</p> <p>Utilización de recursos lingüísticos e non lingüísticos na expresión oral.</p> <p>Participación nun coloquio sobre o tema: os</p>	<p>B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.</p> <p>B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.</p> <p>B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.</p>

<p>opinión, e elaboración dun resumo.</p> <p>B1.5. Comprensión e produción de textos orais para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).</p> <p>B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade. Incorporación das intervencións das demais persoas, formulación de preguntas coherentes e percepción das reaccións.</p>	<p>límites das bromas.</p>	
--	----------------------------	--

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER</p> <p>B2.2. Comprensión de textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia, na entrevista e nas cartas á dirección do xornal, para obter información xeral, localizando informacións destacadas.</p> <p>B2.3. Comprensión de textos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).</p> <p>B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto.</p> <p>B2.9. Lectura expresiva de textos literarios e non literarios, de diferente tipoloxía textual.</p>	<p>Lectura e localización de datos específicos nun texto sobre o cometa Halley.</p> <p>Lectura en voz alta, dándolle emoción nos diálogos, do texto narrativo Unha de romanos.</p> <p>Lectura comprensiva do texto narrativo Unha de romanos.</p> <p>Busca de información, usando as TIC, sobre os cómics.</p>	<p>B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos.</p> <p>B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.</p> <p>B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR B3.4. Produción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, enquisas, resumos, esquemas, informes, descrições, explicacións). B3.5. Redacción de textos breves creativos carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...</p>	<p>Escritura dun texto predictivo breve. Relato dun feito fantástico relacionado coa lectura. Comentario escrito sobre o tempo narrativo na lectura. Planificación do cómic: escolla do escenario e dos personaxes, escritura do argumento, división en viñetas, contido textual dos globos, onomatopeas e cartuchos... Realización de ditados. Aplicación de coñecementos adquiridos completando a información de resumos e mapas conceptuais cos contidos da unidade.</p>	<p>B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información. B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA</p> <p>B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición, conxunción e interxección; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.</p> <p>B4.2. Coñecemento das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos.</p> <p>B4.8. Identificación, en oracións, do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, así como o papel semántico deste (axente, paciente e causa).</p>	<p>Recoñecemento do predicado e das súas clases. Identificación dos compoñentes do predicado nominal.</p> <p>Aplicación de vocabulario da ficción científica.</p> <p>Recoñecemento e interpretación de siglas. Identificación e escritura de abreviaturas.</p> <p>Utilización de dicionarios.</p> <p>Autonomía e reflexión na realización de tarefas de aprendizaxe.</p> <p>Escritura de palabras con x e ll.</p> <p>Valoración dos cómics dos compañeiros tendo en conta a historia e a presentación.</p>	<p>B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.</p> <p>B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.</p> <p>B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos.</p> <p>B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p>

<p>B4.11. Uso eficaz do dicionario, en papel ou dixital, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.</p> <p>B4.12. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.</p>		
---	--	--

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA</p> <p>B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos e tópicos.</p> <p>B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios diversos.</p> <p>B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.</p> <p>B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.</p>	<p>Estudo e análise de elementos básicos dos textos teatrais: anotacións e diálogos.</p> <p>Comparación das características propias dun texto dramático fronte ao texto dun guión cinematográficos.</p> <p>Transformación dun texto narrativo nun texto teatral.</p> <p>Representación dos textos teatrais.</p>	<p>B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.</p> <p>B5.5. Participar activamente na dramatización e lectura dramatizada de textos literarios diversos.</p> <p>B5.4. Recrear e compondor poemas e relatos a partir de modelos dados.</p> <p>B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.</p>

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.	B1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo. B1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	Recoñece diferentes xéneros orais propios dos medios de comunicación audiovisual: concurso, película, debate, noticias, documental. Comprende texto oral procedente da radio, recoñecendo as ideas principais e secundarias e datos específicos.	CL AA CD
B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	B1.4.3. Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	Achega argumentos, nun texto oral, sobre a veracidade da chegada do home á Lúa.	CL CSC
B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	B1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais. B1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela. B1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	Participa nun coloquio sobre a importancia dos límites ao gastar bromas, respectando as normas do intercambio comunicativo, incorporando as intervencións dos outros, reformulando as súas opinións e utilizando unha linguaxe non discriminatoria.	CL CSC IE

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dúbidos sentidos.</p>	<p>B2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.</p> <p>B2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo).</p> <p>B2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.</p> <p>B2.1.4. Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dúbidos sentidos en textos.</p>	<p>Le un texto sobre o cometa Halley e contesta preguntas sobre datos específicos do mesmo.</p> <p>Comprende o texto narrativo Unha de romanos, identifica as ideas principais e secundarias e localiza información específica que dá resposta a preguntas formuladas.</p> <p>Explica expresións empregadas no texto narrativo.</p> <p>Interpreta e explica de forma razoada o que ocorre en certos momentos da historia.</p> <p>Le e selecciona nas TIC información sobre características do cómic e modelos.</p>	<p>CL AA CD</p>
<p>B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto, e esquematizar e resumindo seu contido.</p>	<p>B2.3.3. Realiza o resumo dun texto.</p>	<p>Escrebe un resumo da narración Unha de romanos.</p>	<p>CL</p>

<p>B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.</p>	<p>B2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.</p> <p>B2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.</p>	<p>Le en voz alta o texto narrativo Unha de romanos con pronuncia, e ritmo axeitados, marcando tensión e cambios emotivos e imitando voces. Le o diálogo da narración seguindo pautas de emoción e entoación.</p>	<p>CL AA</p>
---	--	---	--------------

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.</p>	<p>B3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas.</p> <p>B3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...</p>	<p>Planifica un cómic: escolle o escenario e os personaxes; escribe o argumento; planifica a división en viñetas, os globos, os textos, os cartuchos e outros recursos.</p> <p>Escribe o argumento e o guión do cómic.</p> <p>Realiza ditados, detecta con autonomía os erros e resolve as súas dúbidas de maneira reflexiva.</p> <p>Realiza esquemas e resumos dos contidos da unidade para organizar e memorizar a información.</p>	<p>CL IE AA CSC CEC</p>
<p>B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.</p>	<p>B3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...</p>	<p>Escolle unha situación e escribe un texto predictivo Que pasaría no futuro se...</p> <p>Inventa un relato fantástico a partir dunha situación relacionada coa lectura Unha de romanos.</p> <p>Elabora un cómic seguindo as pautas previstas e utilizando os elementos lingüísticos e outros</p>	<p>CL AA CD IE CEC</p>

		recursos con creatividad e sentido estético.	
--	--	---	--

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, implícita e funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	B4.1.5. Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e reconece os complementos do nome.	Diferencia o predicado verbal e o nominal. Utiliza verbos copulativos e predicativos. Localiza e completa oracións con atributo. É autónomo na realización de tarefas de aprendizaxe, interpretando e intentando resolvelas polos propios medios.	CL
B4.2. Coñecer e aplicar as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	B4.2.1. Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	Coñece e escribe palabras que comezan por ex- e con es-. Coñece e escribe correctamente palabras con x e con ll. Utiliza correctamente palabras con aspectos ortográficos complexos. (Ortografía visual).	CL CSC AA
B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	B4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto. B4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras	Utiliza vocabulario relacionado coa ficción científica. Recoñece e interpreta siglas. Escribe e descifra abreviaturas. Utiliza o dicionario para buscar	CL CSC CD

	polisémicas, arcaísmos, neologismos, estrangeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	palabras.	
--	---	-----------	--

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B5.3. Analizar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas e tópicos recorrentes.	B5.3.1. Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro. B5.3.4. Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.	Recoñece e analiza algúns elementos básicos dos textos teatrais: anotacións e diálogos.	CL AA CEC
B5.5. Participar activamente na dramatización e lectura dramatizada de textos literarios diversos.	B5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.	Participa en dramatizacións de textos propios aplicando con corrección, creatividade e sentido estético as técnicas expresivas teatrais.	CL CEC IE
B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos a partir de modelos dados.	B5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas.	Transforma, de forma autónoma, un chiste nun texto teatral, con sentido estético e creatividade.	CL IE CEC
B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	B5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	Explora, compara e valora características formais próximas entre o guión cinematográfico e o texto teatral.	CL AA CEC

UNIDADE 10.

OBXECTIVOS CURRICULARES

Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

Coñecer e utilizar de maneira apropiada a lingua galega e castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.

Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que os permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e resolver situacións cotiás.

Coñecer os aspectos fundamentais das Ciencias da Natureza, das Ciencias Sociais, da Xeografía, da Historia e da Cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER</p> <p>B2.2. Comprensión de textos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia, na entrevista e nas cartas á dirección do xornal, para obter información xeral, localizando informacións destacadas.</p> <p>B2.9. Lectura expresiva de textos literarios e non literarios, de diferente tipoloxía textual.</p> <p>B2.12. Utilización das bibliotecas, incluíndo as virtuais, de xeito cada vez máis autónomo, para obter información e modelos para a produción escrita.</p> <p>B2.15. Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.</p>	<p>Lectura comprensiva dun texto breve sobre o conde Drácula.</p> <p>Busca de información sobre o conde Drácula.</p> <p>Lectura en voz alta con pronunciación, dicción, velocidade e ritmo axeitados.</p> <p>Lectura comprensiva do texto instrutivo Como ver un trol (e non morrer no intento).</p> <p>Identificación das características e da estrutura do texto instrutivo.</p> <p>Lectura de contos e lendas.</p>	<p>B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dobres sentidos.</p> <p>B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.</p> <p>B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con autonomía abonda, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.</p> <p>B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR</p> <p>B3.4. Producción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, enquisas, resumos, esquemas, informes, descrições, explicacións).</p> <p>B3.5. Redacción de textos breves creativos carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...</p> <p>B3.6. Uso progresivamente autónomo das TIC na busca de información, o tratamento dos textos e a realización de presentacións.</p> <p>B3.9. Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención e de reelaboración da información e dos coñecementos.</p>	<p>Escritura dun relato breve de carácter fantástico para explicar un fenómeno natural.</p> <p>Planificación e escritura dun guión do conto ou dunha lenda para utilizalo na narración oral.</p> <p>Breve comentario escrito sobre as características formais e estrutura do texto da lectura.</p> <p>Elaboración de resumos e mapas conceptuais cos contidos da unidade.</p>	<p>B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.</p> <p>B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.</p> <p>B3.5. Usar de maneira autónoma as TIC para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.</p> <p>B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA</p> <p>B4.4. Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para xulgar sobre a gramaticalidade dos resultados e facilitar o desenvolvemento dos conceptos lingüísticos e da metalinguaxe.</p> <p>B4.5. Comparación de estruturas sintácticas diversas para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado.</p> <p>B4.8. Identificación, en oracións, do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, así como o papel semántico deste (axente, paciente e causa).</p> <p>B4.12. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.</p>	<p>Aplicación de vocabulario sobre os contos.</p> <p>Recoñecemento e uso de neoloxismos.</p> <p>Utilización do dicionario.</p> <p>Identificación da estrutura do predicado verbal.</p> <p>Recoñecemento dos complementos do predicado: complemento directo, complemento indirecto e complemento circunstancial.</p> <p>Uso da coma e dos dous puntos.</p> <p>Planificación, organización e xestión do proxecto individual: narración dun conto ou lenda.</p>	<p>B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.</p> <p>B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos.</p> <p>B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.</p>

BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1. Comprender textos orais diversos, procedentes da radio, da televisión ou da internet, interpretando as intencións explícitas así como as intencións, opinións e valores non explícitos.	<p>B1.1.1. Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.</p> <p>B1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.</p>	<p>Identifica subxéneros informativos.</p> <p>Valora criticamente os medios de comunicación e distingue información e opinión.</p>	CL CSC CD
B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	<p>B1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.</p> <p>B1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.</p>	<p>Preséntase como un personaxe de lenda, controlando a dicción e a entoación, e utiliza xestos expresivos e acordes co personaxe representado.</p>	CL CSC IE
B1.9. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais coa utilización de elementos propios da linguaxe xestual.	B1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: acenos, miradas, postura corporal... para reforzar o sentido das súas producións orais.	<p>Narra oralmente un conto ou unha lenda utilizando recursos lingüísticos e non lingüísticos para crear intriga, facer participar os oíntes e facer a narración máis amena.</p>	CL CSC IE CEC

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e realizar inferencias determinando intencións e dúbidos sentidos.</p>	<p>B2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.</p> <p>B2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo).</p> <p>B2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.</p>	<p>Le e comprende o texto sobre o conde Drácula.</p> <p>Comprende o texto instrutivo Como ver un troll (e non morrer no intento); identifica as ideas principais e localiza información específica para dar resposta a preguntas formuladas.</p> <p>Interpreta sentidos figurados e frases feitas. Identifica as características e a estrutura dos textos instrutivos.</p>	<p>CL AA</p>
<p>B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.</p>	<p>B2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.</p>	<p>Le o texto instrutivo Como ver un troll (e non morrer no intento) controlando a dicción, a entoación, o ritmo e a pronuncia.</p>	<p>CL AA</p>

(continuación)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con autonomía abonda, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.	B2.8.2. Usa a biblioteca de centro con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e na súa mellora. B2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con autonomía.	Busca e selecciona información en internet sobre o conde Drácula. Busca e selecciona textos de lendas e contos.	CL CD
B2.11. Amosar autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	B2.11.1. Amosa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese. B2.11.2. Expresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	Expresa a súa opinión sobre a afirmación: “As lendas e as tradicións dun pobo axudan a coñecelo mellor.” Planifica, organiza e xestiona o seu proxecto individual: a narración dun conto ou lenda. Valora a narración oral do conto e da lenda dos compañeiros.	CL CEC AA IE

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	B3.3.1. Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...	<p>Completa unha ficha de información sobre os trolls.</p> <p>Escribe un comentario sobre o tipo de texto da lectura.</p> <p>Realiza ditados detectando con autonomía erros e resolve dúbidas de forma reflexiva.</p> <p>Completa resumos e mapas conceptuais con contidos da unidade aprendidos.</p>	CL AA
B3.4. Elaborar textos breves con creatividade.	<p>B3.4.1. Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...</p> <p>B3.4.2. Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.</p>	<p>Inventa e escribe un relato breve para explicar un fenómeno natural.</p> <p>Escribe o guión dun conto ou lenda.</p>	CL
B3.5. Usar de maneira autónoma as TIC para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.	<p>B3.5.1. Usa as TIC na procura de información ou para consultar o dicionario.</p> <p>B3.5.2. Emprega procesadores de maneira autónoma.</p>	Utiliza o ordenador para escribir os textos e presentalos de forma estruturada.	CL CD

BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	B4.3.1. Emprega con correccións os signos de puntuación. B4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	Explica e valora a funcionalidade da coma e dos dous puntos. Utiliza a coma e os dous puntos cando corresponde.	CL CSC AA
B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos.	B4.5.1. Identifica, en oracións, o papel semántico do suxeito. B4.3.3. Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	Diferencia a estrutura do predicado da do suxeito. Identifica o complemento directo e o complemento indirecto. Completa un texto con complementos circunstanciais do tipo indicado. Analiza o predicado de oracións dadas.	CL
B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	B4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	Utiliza o vocabulario relacionado coa escena dun conto. Recoñece e clasifica neoloxismos. Utiliza o dicionario en liña. Utiliza correctamente palabras con aspectos ortográficos complexos (ortografía visual)	CL CD AA

ÁREA DE MATEMÁTICAS

UNIDAD 1: NÚMEROS NATURALES. OPERACIONES.

OBJETIVOS CURRICULARES

- Conocer y apreciar los valores y las normas de convivencia, aprender a obrar de acuerdo con ellas, prepararse para el ejercicio activo de la ciudadanía y respetar los derechos humanos, así como el pluralismo propio de una sociedad democrática.
- Desarrollar hábitos de trabajo individual y de equipo, de esfuerzo y de responsabilidad en el estudio, así como actitudes de confianza en sí mismo, sentido crítico, iniciativa personal, curiosidad, interés y creatividad en el aprendizaje, y espíritu emprendedor
- Desarrollar las competencias matemáticas básicas e iniciarse en la resolución de problemas que requieren la realización de operaciones elementales de cálculo, conocimientos geométricos y estimaciones, así como ser capaces de aplicarlos a las situaciones de su vida cotidiana
- Conocer los aspectos fundamentales de las ciencias de la naturaleza, las ciencias sociales, la geografía, la historia y la cultura.

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS Planificación del proceso de resolución de problemas. Análisis y comprensión del enunciado. Estrategias y procedimientos puestos en práctica: hacer un dibujo, una tabla, un esquema de la situación, ensayo y error razonado, operaciones matemáticas adecuadas, etc. Resultados obtenidos. Planteamiento de pequeñas investigaciones en contextos numéricos, geométricos y funcionales. Acercamiento al método de trabajo científico mediante el estudio de algunas de sus características y su práctica en situaciones sencillas. Utilización de medios tecnológicos en el proceso de aprendizaje para obtener información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas y presentar resultados. Integración de las tecnologías de la información y la comunicación en el proceso de aprendizaje.</p>	<p>Lectura comprensiva de enunciados. Relación de enunciado de un problema y su resolución. Aplicación de procesos de resolución de problemas. Expresión de razonamientos matemáticos.</p>	<p>B1-1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema. B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas. B1-6. Identificar y resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados para la resolución de problemas. B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático. B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.</p>

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 2. NÚMEROS La numeración romana. Orden numérico. Utilización de los números ordinales. Comparación de números. Nombre y grafía de los números de más de seis cifras. Equivalencias entre los elementos del Sistema de Numeración Decimal: unidades, decenas, centenas, etc. Operaciones con números naturales: adición, sustracción, multiplicación y división. Propiedades de las operaciones y relaciones entre ellas utilizando números naturales. Resolución de problemas de la vida cotidiana. Utilización de los algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división. Automatización de los algoritmos. Descomposición, de forma aditiva y de forma aditivo-multiplicativa.</p>	<p>Números de hasta nueve cifras. Operaciones con números naturales. Operaciones combinadas. Números romanos. Cálculo mental sumando 1.001, 2.001, 3.001... a números de cuatro cifras. Cálculo mental sumando 999, 1.999, 2.999... a números de cuatro cifras.</p>	<p>B2-1. Leer, escribir y ordenar, utilizando razonamientos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturales, fracciones y decimales hasta las milésimas). B2-2. Interpretar diferentes tipos de números según su valor, en situaciones de la vida cotidiana. B2-6. Operar con los números teniendo en cuenta la jerarquía de las operaciones, aplicando las propiedades de las mismas, las estrategias personales y los diferentes procedimientos que se utilizan según la naturaleza del cálculo que se ha de realizar (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando el más adecuado.</p>

<p>Descomposición de números naturales atendiendo al valor posicional de sus cifras. Elaboración y uso de estrategias de cálculo mental.</p>		
--	--	--

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema.	B1-1.1. Comunica verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	Razona el proceso que ha seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	CL CMCT AA
B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas.	B1-2.1. Analiza y comprende el enunciado de los problemas (datos, relaciones entre los datos, contexto del problema).	Entiende la situación expresada en el enunciado de un problema. Emplea procesos de razonamiento y estrategias de resolución, indica los pasos que va a seguir de una forma ordenada y realiza los cálculos necesarios.	CL CMCT

	B1-2.2. Utiliza estrategias heurísticas y procesos de razonamiento en la resolución de problemas.	Completa las fases de un proceso de razonamiento para resolver problemas relacionados con situaciones cotidianas, utilizando estrategias.	CMCT AA IE
--	---	---	---------------

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-6. Identificar y resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados para la resolución de problemas.	B1-6.1. Practica el método científico, siendo ordenado, organizado y sistemático.	Realiza problemas siguiendo los pasos del método científico de forma guiada.	CMCT
B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático.	B1-9.1. Desarrolla y muestra actitudes adecuadas para el trabajo en matemáticas: esfuerzo, perseverancia, flexibilidad y aceptación de la crítica razonada.	Se interesa por realizar sus trabajos de forma ordenada y limpia y se esfuerza por mejorar.	CMCT IE
B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.	B1-10.1. Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas y su conveniencia por su sencillez y utilidad.	Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas. Supera las dificultades de manera cada vez más autónoma.	CMCT IE

BLOQUE 2. NÚMEROS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2-1. Leer, escribir y ordenar, utilizando razonamientos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturales, fracciones y decimales hasta las milésimas).</p>	<p>B2-1.1. Identifica los números romanos aplicando el conocimiento a la comprensión de dataciones.</p>	<p>Identifica, lee y escribe números romanos, aplicando las reglas; los utiliza para interpretar la datación de hechos y acontecimientos.</p>	<p>CMCT CEC</p>
	<p>B2-1.2. Lee, escribe y ordena en textos numéricos y de la vida cotidiana, números (naturales, fracciones y decimales hasta las milésimas), utilizando razonamientos apropiados e interpretando el valor de posición de cada una de sus cifras.</p>	<p>Lee, escribe, compara y ordena números naturales de hasta nueve cifras, en orden creciente y decreciente, reconociendo el valor de sus cifras y aplicando las reglas propias de cada grupo de números.</p>	<p>CMCT IE</p>

BLOQUE 2. NÚMEROS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2-2. Interpretar diferentes tipos de números según su valor, en situaciones de la vida cotidiana.	B2-2.2. Interpreta en textos numéricos y de la vida cotidiana, números (naturales, fracciones y decimales hasta las milésimas), utilizando razonamientos apropiados e interpretando el valor de posición de cada una de sus cifras.	Reconoce e interpreta números en diferentes entornos (enunciados de problemas, textos, rótulos tablas...), analizando el significado que tienen dichos números en cada contexto.	CL CMCT
	B2-2.3. Descompone, compone y redondea números naturales y decimales, interpretando el valor de posición de cada una de sus cifras.	Descompone, compone y redondea números naturales, utilizando sus conocimientos sobre el valor de posición de cada una de las cifras.	CMCT
B2-6. Operar con los números teniendo en cuenta la jerarquía de las operaciones, aplicando las propiedades de las mismas, las estrategias personales y los diferentes procedimientos que se utilizan según la naturaleza del cálculo que se ha de realizar (algoritmos escritos, cálculo mental,	B2-6.1. Realiza operaciones con números naturales: suma, resta, multiplicación y división.	Realiza operaciones de suma, resta, multiplicación y división con números naturales, afianzando la automatización de los procesos.	CMCT

tanteo, estimación, calculadora), usando más adecuado.	B2-6.5. Aplica las propiedades de las operaciones y las relaciones entre ellas.	Comprueba y aplica las propiedades de las operaciones con números naturales; establece relaciones entre ellas.	CMCT
	B2-6.8. Aplica la jerarquía de las operaciones y los usos del paréntesis.	Resuelve operaciones combinadas, aplicando la jerarquía de operaciones y el uso de paréntesis.	CMCT

UNIDADE 2-POTENCIAS Y RAÍZ CUADRADA

OBJETIVOS CURRICULARES

- Conocer y apreciar los valores y las normas de convivencia, aprender a obrar de acuerdo con ellas, prepararse para el ejercicio activo de la ciudadanía y respetar los derechos humanos, así como el pluralismo propio de una sociedad democrática.
- Desarrollar hábitos de trabajo individual y de equipo, de esfuerzo y de responsabilidad en el estudio, así como actitudes de confianza en sí mismo, sentido crítico, iniciativa personal, curiosidad, interés y creatividad en el aprendizaje, y espíritu emprendedor.
- Desarrollar las competencias matemáticas básicas e iniciarse en la resolución de problemas que requieran la realización de operaciones elementales de cálculo, conocimientos geométricos y estimaciones, así como ser capaces de aplicarlos a las situaciones de su vida cotidiana.
- Iniciarse en la utilización, para el aprendizaje, de las Tecnologías de la Información y la Comunicación, desarrollando un espíritu crítico ante los mensajes que reciben y elaboran.

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS Planificación del proceso de resolución de problemas. Análisis y comprensión del enunciado. Estrategias y procedimientos puestos en práctica: hacer un dibujo, una tabla, un esquema de la situación, ensayo y error razonado, operaciones matemáticas adecuadas, etc. Resultados obtenidos. Planteamiento de pequeñas investigaciones en contextos numéricos, geométricos y funcionales. Utilización de medios tecnológicos en el proceso de aprendizaje para obtener información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas y presentar resultados. Integración de las tecnologías de la información y la comunicación en el proceso de aprendizaje.</p>	<p>Lectura comprensiva de enunciados. Explicación de lo que se ha calculado. Búsqueda de datos en varios gráficos. Análisis de la difusión de una noticia. Aplicación de procesos de resolución de problemas. Expresión de razonamientos matemáticos.</p>	<p>B1-1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema. B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas. B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático. B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.</p>

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 2. NÚMEROS Operaciones con números naturales: adición, sustracción, multiplicación y división. Potencia como producto de factores iguales. Cuadrados y cubos. Potencias de base 10. Utilización de los algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división. Descomposición de números naturales atendiendo al valor posicional de sus cifras. Elaboración y uso de estrategias de cálculo mental.</p>	<p>Potencias. Expresión polinómica de un número. Potencias de base 10. Raíz cuadrada. Cálculo mental restando 1.001, 2.001, 3.001... a números de cuatro cifras. Cálculo mental restando 999, 1.999, 2.999... a números de cuatro cifras.</p>	<p>B2-6. Operar con los números teniendo en cuenta la jerarquía de las operaciones, aplicando las propiedades de las mismas, las estrategias personales y los diferentes procedimientos que se utilizan según la naturaleza del cálculo que se ha de realizar (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando más adecuado. B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana.</p>
<p>BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD Recogida y clasificación de datos cualitativos y cuantitativos. Realización e interpretación de gráficos sencillos: diagramas de barras, poligonales y sectoriales.</p>	<p>Tratamiento de la información. Gráficos lineales de dos características. Búsqueda de datos en varios gráficos.</p>	<p>B5-2. Realizar, leer e interpretar representaciones gráficas de un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.</p>

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema.	B1-1.1. Comunica verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	Razona el proceso que ha seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	CL CMCT AA
B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas.	B1-2.3. Reflexiona sobre el proceso de resolución de problemas: revisa las operaciones utilizadas, las unidades de los resultados, comprueba e interpreta las soluciones en el contexto de la situación, busca otras formas de resolución, etc.	Identifica los pasos necesarios para resolver un problema y lleva a cabo el proceso valorando todas las fases.	CMCT AA IE

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático.	B1-9.1. Desarrolla y muestra actitudes adecuadas para el trabajo en matemáticas: esfuerzo, perseverancia, flexibilidad y aceptación de la crítica razonada.	Se interesa por realizar sus trabajos de forma ordenada y limpia y se esfuerza por mejorar.	CMCT IE
B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.	B1-10.1. Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas y su conveniencia por su sencillez y utilidad.	Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas. Supera las dificultades de manera cada vez más autónoma.	CMCT IE

BLOQUE 2. NÚMEROS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2-6. Operar con los números teniendo en cuenta la jerarquía de las operaciones, aplicando las propiedades de las mismas, las estrategias personales y los diferentes procedimientos que se utilizan según la naturaleza del cálculo que se ha de realizar (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora),</p>	<p>B2-6.1. Realiza operaciones con números naturales: suma, resta, multiplicación y división.</p>	<p>Realiza operaciones con números naturales, mediante algoritmos escritos, mentalmente, etc. Realiza las operaciones correspondientes para calcular el número que corresponde a una expresión polinómica y viceversa.</p>	<p>CMCT</p>

usando más adecuado.

B2-6.4. Calcula cuadrados, cubos y potencias de base 10.

Expresa un producto como potencia.
Reconoce la base y el exponente de una potencia, leyéndolas correctamente.
Expresa una potencia con cifras.
Conoce y expresa el valor de las potencias de base 1 y de base 0.
Conoce y expresa el valor de las potencias de exponente 1.
Calcula de forma intuitiva el producto de potencias de la misma base.
Calcula cuadrados y cubos.
Calcula raíces cuadradas sencillas.
Calcula potencias de base 10.

CMCT

BLOQUE 2. NÚMEROS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana.</p>	<p>B2-8.12. Elabora y usa estrategias de cálculo mental.</p>	<p>Aplica diversas estrategias, adecuadas a cada caso, para calcular mentalmente sumas, restas, multiplicaciones, divisiones. Resta 1.001, 2.001 y 3.001... a números de cuatro cifras. Resta 999, 1.999 y 2.999... a números de cuatro cifras.</p>	<p>CMCT AA IE</p>

BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B5-2. Realizar, leer e interpretar representaciones gráficas de un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.	B5-2.1. Recoge y clasifica datos cualitativos y cuantitativos, de situaciones de su entorno, utilizándolos para construir tablas de frecuencias absolutas y relativas.	Realiza, lee e interpreta gráficos lineales de dos características, teniendo en cuenta un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.	CMCT

UNIDAD 3. NÚMEROS ENTEROS.

OBJETIVOS CURRICULARES

- Desarrollar hábitos de trabajo individual y de equipo, de esfuerzo y de responsabilidad en el estudio, así como actitudes de confianza en sí mismo, sentido crítico, iniciativa personal, curiosidad, interés y creatividad en el aprendizaje, y espíritu emprendedor.
- Conocer y utilizar de manera apropiada la lengua castellana y, si la hubiere, la lengua cooficial de la Comunidad Autónoma y desarrollar hábitos de lectura.
- Desarrollar las competencias matemáticas básicas e iniciarse en la resolución de problemas que requieran la realización de operaciones elementales de cálculo, conocimientos geométricos y estimaciones, así como ser capaces de aplicarlos a las situaciones de su vida cotidiana
- Conocer los aspectos fundamentales de las ciencias de la naturaleza, las ciencias sociales, la geografía, la historia y la cultura.

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS</p> <p>Planificación del proceso de resolución de problemas. Análisis y comprensión del enunciado. Estrategias y procedimientos puestos en práctica: hacer un dibujo, una tabla, un esquema de la situación, ensayo y error razonado, operaciones matemáticas adecuadas, etc. Resultados obtenidos.</p>	<p>Lectura comprensiva de enunciados.</p> <p>Determinación de conclusiones extraídas de un enunciado.</p> <p>Búsqueda de datos en varios textos y gráficos.</p> <p>Interpretación de datos geográficos.</p>	<p>B1-1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema.</p> <p>B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas.</p> <p>B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático.</p> <p>B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.</p>

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 2. NÚMEROS Números enteros, decimales y fracciones: Orden numérico. Utilización de los números ordinales. Comparación de números. Números positivos y negativos. Resolución de problemas de la vida cotidiana. Utilización de los algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división. Automatización de los algoritmos. Elaboración y uso de estrategias de cálculo mental.</p>	<p>Números enteros. Suma y resta de números enteros. La recta entera. Comparación de números enteros. División de un número natural entre decenas y centenas. Cálculo de la fracción de un número.</p>	<p>B2-2. Interpretar diferentes tipos de números según su valor, en situaciones de la vida cotidiana. B2-5. Utilizar los números enteros, decimales, fraccionarios y los porcentajes sencillos para interpretar e intercambiar información en contextos de la vida cotidiana. B2-6. Operar con los números teniendo en cuenta la jerarquía de las operaciones, aplicando las propiedades de las mismas, las estrategias personales y los diferentes procedimientos que se utilizan según la naturaleza del cálculo que se ha de realizar (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando más adecuado. B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana. B2-9. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.</p>

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD</p> <p>Recogida y clasificación de datos cualitativos y cuantitativos.</p> <p>Realización e interpretación de gráficos sencillos: diagramas de barras, poligonales y sectoriales.</p>	<p>Coordenadas cartesianas.</p> <p>Buscar datos en varios gráficos.</p> <p>Interpretar datos geográficos.</p>	<p>B5-2. Realizar, leer e interpretar representaciones gráficas de un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.</p>

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema.	B1-1.1. Comunica verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	Razona el proceso que ha seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	CL CMCT AA
B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas.	B1-2.5. Identifica e interpreta datos y mensajes de textos numéricos sencillos de la vida cotidiana (facturas, folletos publicitarios, rebajas...).	Utiliza procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios, para identificar e interpretar datos y mensajes de textos numéricos sencillos de la vida cotidiana.	CL CMCT

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático.	B1-9.1. Desarrolla y muestra actitudes adecuadas para el trabajo en matemáticas: esfuerzo, perseverancia, flexibilidad y aceptación de la crítica razonada.	Se interesa por realizar sus trabajos de forma ordenada y limpia y se esfuerza por mejorar.	CMCT IE
B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.	B1-10.1. Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas y su conveniencia por su sencillez y utilidad.	Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas. Supera las dificultades de manera cada vez más autónoma.	CMCT IE

BLOQUE 2. NÚMEROS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2-2. Interpretar diferentes tipos de números según su valor, en situaciones de la vida cotidiana.	B2-2.4. Ordena números enteros, decimales y fracciones básicas por comparación, representación en la recta numérica y transformación de unos en otros.	Identifica, clasifica e interpreta los números enteros según valor y en contextos de la vida cotidiana. Ordena, compara y representa números naturales y enteros por comparación y por representación en la recta numérica.	CMCT
	B2-2.5. Utiliza los números negativos en contextos reales.	Interpreta los números enteros positivos y negativos, según su valor, y utiliza los números negativos en situaciones de la vida cotidiana.	CMCT
B2-5. Utilizar los números enteros, decimales, fraccionarios y los porcentajes sencillos para interpretar e intercambiar información en contextos de la vida cotidiana.	B2-5.1. Opera con los números conociendo la jerarquía de las operaciones.	Realiza operaciones con números naturales y enteros, respetando la jerarquía de las operaciones.	CMCT

BLOQUE 2. NÚMEROS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2-6. Operar con los números teniendo en cuenta la jerarquía de las operaciones, aplicando las propiedades de las mismas, las estrategias personales y los diferentes procedimientos que se utilizan según la naturaleza del cálculo que se ha de realizar (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando más adecuado.</p>	<p>B2-6.6. Realiza sumas y restas de fracciones con el mismo denominador. Calcula el producto de una fracción por un número.</p>	<p>Calcula las partes de una cantidad, hallando mentalmente la fracción de un número.</p>	<p>CMCT</p>
<p>B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana.</p>	<p>B2-8.1. Utiliza y automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones cotidianas.</p>	<p>Utiliza los algoritmos estándares para el cálculo y la resolución de sumas y de restas de números enteros.</p>	<p>CMCT AA</p>
	<p>B2-8.12. Elabora y usa estrategias de cálculo mental.</p>	<p>Elabora estrategias gráficas y de orden en las operaciones para aplicarlas al cálculo mental de la fracción de un número.</p>	<p>CMCT AA IE</p>
<p>B2-9. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo</p>	<p>B2-9.1. Resuelve problemas que impliquen dominio de los contenidos trabajados, utilizando</p>	<p>Analiza los datos, reflexiona sobre ellos y aplica sus conocimientos a la resolución de</p>	<p>CL CMCT</p>

<p>conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.</p>	<p>estrategias heurísticas, de razonamiento (clasificación, reconocimiento de las relaciones, uso de contraejemplos), creando conjeturas, construyendo, argumentando, y tomando decisiones, valorando las consecuencias de las mismas y la conveniencia de su utilización.</p>	<p>la situación. Utiliza estrategias personales y resuelve problemas de diferentes tipos.</p>	<p>IE</p>
---	--	---	-----------

BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B5-2. Realizar, leer e interpretar representaciones gráficas de un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.	B5-2.1. Recoge y clasifica datos cualitativos y cuantitativos, de situaciones de su entorno, utilizándolos para construir tablas de frecuencias absolutas y relativas.	Recoge y clasifica datos cualitativos y cuantitativos, de situaciones de su entorno, leyendo e interpretando representaciones gráficas. Realiza, lee e interpreta gráficos lineales de dos características.	CMCT

UNIDAD 4. DIVISIBILIDAD.

OBJETIVOS CURRICULARES

- Desarrollar hábitos de trabajo individual y de equipo, de esfuerzo y de responsabilidad en el estudio, así como actitudes de confianza en sí mismo, sentido crítico, iniciativa personal, curiosidad, interés y creatividad en el aprendizaje, y espíritu emprendedor.
- Conocer y utilizar de manera apropiada la lengua castellana y, si la hubiere, la lengua cooficial de la Comunidad Autónoma y desarrollar hábitos de lectura.
- Desarrollar las competencias matemáticas básicas e iniciarse en la resolución de problemas que requieran la realización de operaciones elementales de cálculo, conocimientos geométricos y estimaciones, así como ser capaces de aplicarlos a las situaciones de su vida cotidiana.
- Iniciarse en la utilización, para el aprendizaje, de las Tecnologías de la Información y la Comunicación, desarrollando un espíritu crítico ante los mensajes que reciben y elaboran.

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS Planificación del proceso de resolución de problemas. Análisis y comprensión del enunciado. Estrategias y procedimientos puestos en práctica: hacer un dibujo, una tabla, un esquema de la situación, ensayo y error razonado, operaciones matemáticas adecuadas, etc. Resultados obtenidos. Confianza en las propias capacidades para desarrollar actitudes adecuadas y afrontar las dificultades propias del trabajo científico.</p>	<p>Lectura comprensiva de enunciados. Elaboración e interpretación de tablas a partir de informaciones. Expresión de razonamientos matemáticos.</p>	<p>B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas. B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático. B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.</p>
<p>BLOQUE 2. NÚMEROS Divisibilidad: múltiplos, divisores, números primos y números compuestos. Criterios de divisibilidad. Potencia como producto de factores iguales. Cuadrados y cubos. Potencias de base 10. Utilización de los algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división. Automatización de los algoritmos. Obtención de los primeros múltiplos de</p>	<p>Cálculo de todos los divisores. Aplicación de criterios de divisibilidad. Mínimo común múltiplo. Máximo común divisor. Realización de problemas hallando el mínimo común múltiplo y máximo común divisor. Cálculo mental.</p>	<p>B2-4. Utilizar las propiedades de las operaciones, las estrategias personales y los diferentes procedimientos que se usan según la naturaleza del cálculo que se ha de realizar (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora). B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana. B2-9. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo</p>

<p>un número dado. Obtención de todos los divisores de cualquier número menor que 100. Elaboración y uso de estrategias de cálculo mental.</p>		<p>conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.</p>
--	--	---

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD Recogida y clasificación de datos cualitativos y cuantitativos. Realización e interpretación de gráficos sencillos: diagramas de barras, poligonales y sectoriales.</p>	<p>Relación de gráficos lineales con tablas y otros gráficos. Realización de un proyecto con gráficos lineales.</p>	<p>B5-2. Realizar, leer e interpretar representaciones gráficas de un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.</p>

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas.	B1-2.1. Analiza y comprende el enunciado de los problemas (datos, relaciones entre los datos, contexto del problema).	Entiende la situación expresada en el enunciado de un problema. Utiliza procesos de razonamiento y estrategias para analizar y comprender el enunciado de los problemas.	CL CMCT
B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático.	B1-9.1. Desarrolla y muestra actitudes adecuadas para el trabajo en matemáticas: esfuerzo, perseverancia, flexibilidad y aceptación de la crítica razonada.	Se interesa por realizar sus trabajos de forma ordenada y limpia y se esfuerza por mejorar.	CMCT IE
B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.	B1-10.1. Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas y su conveniencia por su sencillez y utilidad.	Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas. Supera las dificultades de manera	CMCT IE

		cada vez más autónoma.	
--	--	------------------------	--

BLOQUE 2. NÚMEROS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2-4. Utilizar las propiedades de las operaciones, las estrategias personales y los diferentes procedimientos que se usan según la naturaleza del cálculo que se ha de realizar (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora).	B2-4.1. Conoce y aplica los criterios de divisibilidad por 2, 3, 5, 9 y 10.	Utiliza diferentes criterios de divisibilidad para saber si un número es divisible por otro o no.	CMCT
B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana.	B2-8.8. Calcula todos los divisores de cualquier número menor que 100.	Halla todos los divisores de un número.	CMCT
	B2-8.9. Calcula el m.c.m. y el m.c.d.	Conoce, utiliza y automatiza estrategias de cálculo y las aplica para calcular el m.c.m. y el m.c.d.	CMCT
	B2-8.12. Elabora y usa estrategias de cálculo mental.	Resuelve operaciones de cálculo mental, aplicando estrategias personales.	CMCT AA IE

BLOQUE 2. NÚMEROS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2-9. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.</p>	<p>B2-9.1. Resuelve problemas que impliquen dominio de los contenidos trabajados, utilizando estrategias heurísticas, de razonamiento (clasificación, reconocimiento de las relaciones, uso de contraejemplos), creando conjeturas, construyendo, argumentando, y tomando decisiones, valorando las consecuencias de las mismas y la conveniencia de su utilización.</p>	<p>Utiliza estrategias personales para resolver los problemas de diferentes tipos. Analiza los datos, reflexiona sobre ellos y aplica sus conocimientos.</p>	<p>CMCT AA IE</p>

BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B5-2. Realizar, leer e interpretar representaciones gráficas de un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.	B5-2.1. Recoge y clasifica datos cualitativos y cuantitativos, de situaciones de su entorno, utilizándolos para construir tablas de frecuencias absolutas y relativas.	Realiza, lee e interpreta representaciones gráficas, recogiendo y clasificando los datos. Relaciona gráficos lineales con tablas y otros gráficos. Realiza un proyecto con gráficos lineales.	CMCT

UNIDAD 5. FRACCIONES Y OPERACIONES.

OBJETIVOS CURRICULARES

- Conocer y apreciar los valores y las normas de convivencia, aprender a obrar de acuerdo con ellas, prepararse para el ejercicio activo de la ciudadanía y respetar los derechos humanos, así como el pluralismo propio de una sociedad democrática.
- Desarrollar hábitos de trabajo individual y de equipo, de esfuerzo y de responsabilidad en el estudio, así como actitudes de confianza en sí mismo, sentido crítico, iniciativa personal, curiosidad, interés y creatividad en el aprendizaje, y espíritu emprendedor.
- Conocer y utilizar de manera apropiada la lengua castellana y, si la hubiese, la lengua cooficial de la Comunidad Autónoma y desarrollar hábitos de lectura.
- Desarrollar las competencias matemáticas básicas e iniciarse en la resolución de problemas que requieran la realización de operaciones elementales de cálculo, conocimientos geométricos y estimaciones, así como ser capaces de aplicarlos a las situaciones de su vida cotidiana.

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES MATEMÁTICAS Planificación del proceso de resolución de problemas: Análisis y comprensión del enunciado. Estrategias y procedimientos puestos en práctica: hacer un dibujo, una tabla, un esquema de la situación, ensayo y error razonado, operaciones matemáticas adecuadas, etc. Resultados obtenidos. Acercamiento al método científico mediante el estudio de algunas de sus características y su práctica en situaciones sencillas. Confianza en las propias capacidades para desarrollar actitudes adecuadas y afrontar las dificultades propias del trabajo científico.</p>	<p>Lectura comprensiva de enunciados. Determinación de la representación gráfica de situaciones. Expresión de razonamientos matemáticos.</p>	<p>B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas. B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático. B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas. B1-11. Reflexionar sobre las decisiones tomadas, aprendiendo para situaciones similares futuras.</p>

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 2. NÚMEROS Números enteros, decimales y fracciones: Fracciones propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica. Fracciones equivalentes, reducción de dos o más fracciones a común denominador. Operaciones con fracciones. Utilización de los algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división. Automatización de los algoritmos. Elaboración y uso de estrategias de cálculo mental. Utilización de la calculadora.</p>	<p>Fracciones. Reducción a común denominador. Suma y resta de fracciones. Comparación de fracciones. Multiplicación y división de fracciones. Realización de restas por compensación: sumar el mismo número. Realización de restas por compensación: restar el mismo número. Determinación de la representación gráfica de una situación. Representación de una situación.</p>	<p>B2-2. Interpretar diferentes tipos de números según su valor, en situaciones de la vida cotidiana. B2-3. Realizar operaciones y cálculos numéricos mediante diferentes procedimientos, incluido el cálculo mental, haciendo referencia implícita a las propiedades de las operaciones, en situaciones de resolución de problemas. B2-5. Utilizar los números enteros, decimales, fraccionarios y los porcentajes sencillos para interpretar e intercambiar información en contextos de la vida cotidiana. B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana. B2-9. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.</p>

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas.</p>	<p>B1-2.1. Analiza y comprende el enunciado de los problemas (datos, relaciones entre los datos, contexto del problema).</p>	<p>Entiende la situación expresada en el enunciado de un problema. Utiliza procesos de razonamiento y estrategias para analizar y comprender el enunciado de los problemas.</p>	<p>CL CMCT</p>
	<p>B1-2.2. Utiliza estrategias heurísticas y procesos de razonamiento en la resolución de problemas.</p>	<p>Completa las fases de un proceso de razonamiento para resolver problemas relacionados con situaciones cotidianas, utilizando estrategias que le permiten simplificarlos.</p>	<p>CMCT AA IE</p>
<p>B1-9. Desarrollar y cultivar las</p>	<p>B1-9.1. Desarrolla y muestra</p>	<p>Se interesa por realizar sus</p>	<p>CMCT</p>

actitudes personales inherentes al quehacer matemático.	actitudes adecuadas para el trabajo en matemáticas: esfuerzo, perseverancia, flexibilidad y aceptación de la crítica razonada.	trabajos de forma ordenada y limpia y se esfuerza por mejorar.	IE
---	--	--	----

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.	B1-10.1. Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas y su conveniencia por su sencillez y utilidad.	Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas. Supera las dificultades de manera cada vez más autónoma.	CMCT IE
B1-11. Reflexionar sobre las decisiones tomadas, aprendiendo para situaciones similares futuras.	B1-11.1. Se inicia en la reflexión sobre los problemas resueltos y los procesos desarrollados, valorando las ideas claves, aprendiendo para situaciones futuras similares, etc.	Analiza los problemas resueltos y los procesos desarrollados, valorando las ideas claves, aprendiendo para situaciones futuras similares, inventando situaciones prácticas parecidas, compartiéndolas y resolviéndolas.	CMCT AA

BLOQUE 2. NÚMEROS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2-2. Interpretar diferentes tipos de números según su valor, en situaciones de la vida cotidiana.	B2-2.4. Ordena números enteros, decimales y fracciones básicas por comparación, representación en la recta numérica y transformación de unos en otros.	Compara y ordena fracciones con distinto denominador y números mixtos, escribiendo entre ellas el signo correspondiente.	CMCT
B2-3. Realizar operaciones y cálculos numéricos mediante diferentes procedimientos, incluido el cálculo mental, haciendo referencia implícita a las propiedades de las operaciones, en situaciones de resolución de problemas.	B2-3.1. Reduce dos o más fracciones a común denominador y calcula fracciones equivalentes.	Reduce fracciones a común denominador y calcula fracciones equivalentes, aplicando el método del mínimo común múltiplo y el método de reducción de los productos cruzados.	CMCT
B2-5. Utilizar los números enteros, decimales, fraccionarios y los porcentajes sencillos para interpretar e intercambiar información en contextos de la vida cotidiana.	B2-5.1. Opera con los números conociendo la jerarquía de las operaciones.	Resuelve operaciones combinadas de fracciones, aplicando la jerarquía de operaciones.	CMCT

BLOQUE 2. NÚMEROS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana.</p>	<p>B2-8.1. Utiliza y automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones cotidianas.</p>	<p>Utiliza los algoritmos estándares para el cálculo y la resolución de sumas, restas, multiplicaciones y divisiones de fracciones. Aplica las operaciones a la resolución de problemas y a situaciones de la vida cotidiana.</p>	<p>CMCT AA</p>
	<p>B2-8.9. Calcula el m.c.m. y el m.c.d.</p>	<p>Calcula el m.c.m. y el m.c.d. y los aplica a la reducción de fracciones a común denominador y a la simplificación de fracciones.</p>	<p>CMCT</p>
	<p>B2-8.12. Elabora y usa estrategias de cálculo mental.</p>	<p>Resuelve operaciones de cálculo mental, aplicando estrategias personales.</p>	<p>CMCT AA IE</p>

BLOQUE 2. NÚMEROS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2-9. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.</p>	<p>B2-9.1. Resuelve problemas que impliquen dominio de los contenidos trabajados, utilizando estrategias heurísticas, de razonamiento (clasificación, reconocimiento de las relaciones, uso de contraejemplos), creando conjeturas, construyendo, argumentando, y tomando decisiones, valorando las consecuencias de las mismas y la conveniencia de su utilización.</p>	<p>Resuelve problemas de la vida cotidiana, en los que intervienen fracciones, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas, haciendo hipótesis, argumentando, y tomando decisiones.</p>	<p>CMCT AA IE</p>
	<p>B2-9.2. Reflexiona sobre el proceso aplicado a la resolución de problemas: revisando las operaciones utilizadas, las unidades de los resultados, comprobando e interpretando las soluciones en el contexto, buscando otras formas de resolverlo.</p>	<p>Comprende el enunciado y los datos de un problema, saca conclusiones y lo resuelve siguiendo los pasos adecuados. Utiliza representaciones gráficas de las fracciones y de los enunciados como otra forma de resolver problemas o como ayuda para encontrar la solución numérica.</p>	<p>CMCT AA</p>

UNIDAD 6. NÚMEROS DECIMALES . OPERACIONES.

OBJETIVOS CURRICULARES

- Conocer y apreciar los valores y las normas de convivencia, aprender a obrar de acuerdo con ellas, prepararse para el ejercicio activo de la ciudadanía y respetar los derechos humanos, así como el pluralismo propio de una sociedad democrática.
- Desarrollar hábitos de trabajo individual y de equipo, de esfuerzo y de responsabilidad en el estudio, así como actitudes de confianza en sí mismo, sentido crítico, iniciativa personal, curiosidad, interés y creatividad en el aprendizaje, y espíritu emprendedor.
- Desarrollar las competencias matemáticas básicas e iniciarse en la resolución de problemas que requieran la realización de operaciones elementales de cálculo, conocimientos geométricos y estimaciones, así como ser capaces de aplicarlos a las situaciones de su vida cotidiana.

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS Planificación del proceso de resolución de problemas. Análisis y comprensión del enunciado. Estrategias y procedimientos puestos en práctica: hacer un dibujo, una tabla, un esquema de la situación, ensayo y error razonado, operaciones matemáticas adecuadas, etc. Resultados obtenidos. Acercamiento al método científico mediante el estudio de algunas de sus características y su práctica en situaciones sencillas. Confianza en las propias capacidades para desarrollar actitudes adecuadas y afrontar las dificultades propias del trabajo científico.</p>	<p>Lectura comprensiva de enunciados. Anticipación de una solución aproximada. Cambio de datos en un problema. Aplicación de procesos de resolución de problemas. Expresión de razonamientos matemáticos.</p>	<p>B1-1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema. B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas. B1-4. Profundizar en problemas resueltos, planteando pequeñas variaciones en los datos, otras preguntas, etc. B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático. B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.</p>

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 2. NÚMEROS Números enteros, decimales y fracciones: El número decimal: décimas, centésimas y milésimas. Los números decimales: valor de posición. Redondeo de números decimales a las décima, centésima o milésima más cercana. Relación entre fracción y número decimal, aplicación a la ordenación de fracciones. Estimación de resultados. Comprobación de resultados mediante estrategias aritméticas. Operaciones con números decimales. Resolución de problemas de la vida cotidiana. Utilización de los algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división. Automatización de los algoritmos. Descomposición de números decimales atendiendo al valor posicional de sus cifras. Elaboración y uso de estrategias de cálculo mental.</p>	<p>Suma y resta de números decimales. Aproximaciones y estimaciones. Multiplicación de números decimales. Cálculo mental: multiplicación de un número natural por 2 y por 5. Anticipación de una solución aproximada.</p>	<p>B2-2. Interpretar diferentes tipos de números según su valor, en situaciones de la vida cotidiana. B2-3. Realizar operaciones y cálculos numéricos mediante diferentes procedimientos, incluido el cálculo mental, haciendo referencia implícita a las propiedades de las operaciones, en situaciones de resolución de problemas. B2-5. Utilizar los números enteros, decimales, fraccionarios y los porcentajes sencillos para interpretar e intercambiar información en contextos de la vida cotidiana. B2-6. Operar con los números teniendo en cuenta la jerarquía de las operaciones, aplicando las propiedades de las mismas, las estrategias personales y los diferentes procedimientos que se utilizan según la naturaleza del cálculo que se ha de realizar (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando más adecuado. B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana. B2-9. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y</p>

		valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.
--	--	---

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD</p> <p>Realización e interpretación de gráficos sencillos: diagramas de barras, poligonales y sectoriales.</p>	<p>Análisis de acciones de la Bolsa.</p>	<p>B5-2. Realizar, leer e interpretar representaciones gráficas de un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.</p>

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema.	B1-1.1. Comunica verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	Razona el proceso que ha seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	CL CMCT AA
B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas.	B1-2.4. Realiza estimaciones y elabora conjeturas sobre los resultados de los problemas a resolver, contrastando su validez y valorando su utilidad y eficacia.	Realiza estimaciones y elabora hipótesis sobre los resultados de los problemas a resolver, comprobando su validez.	CMCT
B1-4. Profundizar en problemas resueltos, planteando pequeñas variaciones en los datos, otras preguntas, etc.	B1-4.2. Se plantea nuevos problemas, a partir de uno resuelto: variando los datos, proponiendo nuevas preguntas, conectándolo con la realidad, buscando otros contextos, etc.	Analiza los problemas y aplica los conocimientos matemáticos que posee, tomando conciencia de los pasos necesarios para solucionarlos.	CMCT AA
B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático.	B1-9.1. Desarrolla y muestra actitudes adecuadas para el trabajo en matemáticas: esfuerzo, perseverancia, flexibilidad y aceptación de la crítica razonada.	Se interesa por realizar sus trabajos de forma ordenada y limpia y se esfuerza por mejorar.	CMCT IE

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.	B1-10.1. Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas y su conveniencia por su sencillez y utilidad.	Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas. Supera las dificultades de manera cada vez más autónoma.	CMCT IE

BLOQUE 2. NÚMEROS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2-2. Interpretar diferentes tipos de números según su valor, en situaciones de la vida cotidiana.	B2-2.4. Ordena números enteros, decimales y fracciones básicas por comparación, representación en la recta numérica y transformación de unos en otros.	Ordena y compara números naturales, decimales y fraccionarios, utilizando distintos métodos.	CMCT
B2-3. Realizar operaciones y cálculos numéricos mediante diferentes procedimientos, incluido el cálculo mental, haciendo referencia implícita a las propiedades de las operaciones, en situaciones de resolución de problemas	B2-3.2. Redondea números decimales a la décima, centésima o milésima más cercana.	Realiza aproximaciones de números decimales a las unidades, a las décimas o a las centésimas.	CMCT
B2-5. Utilizar los números enteros, decimales, fraccionarios y los porcentajes sencillos para interpretar e intercambiar información en contextos de la vida cotidiana.	B2-5.1. Opera con los números conociendo la jerarquía de las operaciones.	Realiza operaciones combinadas, respetando la jerarquía de las operaciones.	CMCT
	B2-5.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reales, estableciendo equivalencias entre ellos, identificándolos y utilizándolos como operadores en la interpretación y la resolución de problemas.	Conoce diferentes tipos de números y establece equivalencias entre ellos en situaciones reales.	CMCT

BLOQUE 2. NÚMEROS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2-6. Operar con los números teniendo en cuenta la jerarquía de las operaciones, aplicando las propiedades de las mismas, las estrategias personales y los diferentes procedimientos que se utilizan según la naturaleza del cálculo que se ha de realizar (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando más adecuado.</p>	<p>B2-6.7. Realiza operaciones con números decimales.</p>	<p>Realiza sumas, restas y multiplicaciones de números decimales.</p>	<p>CMCT</p>
<p>B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana.</p>	<p>B2-8.12. Elabora y usa estrategias de cálculo mental.</p>	<p>Aplica diversas estrategias, adecuadas a cada caso, para calcular mentalmente.</p>	<p>CMCT AA IE</p>
<p>B2-9. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos</p>	<p>B2-9.1. Resuelve problemas que impliquen dominio de los contenidos trabajados, utilizando estrategias heurísticas, de razonamiento (clasificación, reconocimiento de las relaciones,</p>	<p>Utiliza estrategias personales para resolver los problemas de diferentes tipos. Analiza los datos, reflexiona sobre ellos y aplica sus</p>	<p>CMCT AA IE</p>

adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.	uso de contraejemplos), creando conjeturas, construyendo, argumentando, y tomando decisiones, valorando las consecuencias de las mismas y la conveniencia de su utilización.	conocimientos.	
--	--	----------------	--

BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B5-2. Realizar, leer e interpretar representaciones gráficas de un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.	B5-2.3. Realiza e interpreta gráficos muy sencillos: diagramas de barras, poligonales y sectoriales, con datos obtenidos de situaciones muy cercanas.	Interpreta y extrae datos de gráficos poligonales.	CMCT

UNIDAD 7 DIVISIÓN DE NÚMEROS DECIMALES.

OBJETIVOS CURRICULARES

- Conocer y apreciar los valores y las normas de convivencia, aprender a obrar de acuerdo con ellas, prepararse para el ejercicio activo de la ciudadanía y respetar los derechos humanos, así como el pluralismo propio de una sociedad democrática.
- Desarrollar hábitos de trabajo individual y de equipo, de esfuerzo y de responsabilidad en el estudio, así como actitudes de confianza en sí mismo, sentido crítico, iniciativa personal, curiosidad, interés y creatividad en el aprendizaje, y espíritu emprendedor.
- Desarrollar las competencias matemáticas básicas e iniciarse en la resolución de problemas que requieran la realización de operaciones elementales de cálculo, conocimientos geométricos y estimaciones, así como ser capaces de aplicarlos a las situaciones de su vida cotidiana.
- Iniciarse en la utilización, para el aprendizaje, de las Tecnologías de la Información y la Comunicación, desarrollando un espíritu crítico ante los mensajes que reciben y elaboran.

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS Planificación del proceso de resolución de problemas. Análisis y comprensión del enunciado. Estrategias y procedimientos puestos en práctica: hacer un dibujo, una tabla, un esquema de la situación, ensayo y error razonado, operaciones matemáticas adecuadas, etc. Resultados obtenidos. Confianza en las propias capacidades para desarrollar actitudes adecuadas y afrontar las dificultades propias del trabajo científico.</p>	<p>Lectura comprensiva de enunciados. Extracción de datos de la resolución de un problema. Representación de datos. Lectura de etiquetas de alimentos. Expresión de razonamientos matemáticas.</p>	<p>B1-1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema. B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas. B1-4. Profundizar en problemas resueltos, planteando pequeñas variaciones en los datos, otras preguntas, etc. B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático. B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.</p>

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 2. NÚMEROS Números enteros, decimales y fracciones: El número decimal: décimas, centésimas y milésimas. Los números decimales: valor de posición. Redondeo de números decimales a las décima, centésima o milésima más cercana. Relación entre fracción y número decimal, aplicación a la ordenación de fracciones. Estimación de resultados. Comprobación de resultados mediante estrategias aritméticas. Operaciones con números decimales. Resolución de problemas de la vida cotidiana. Utilización de los algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división. Automatización de los algoritmos. Descomposición de números decimales atendiendo al valor posicional de sus cifras.</p>	<p>División de un decimal entre un natural. División de un natural entre un decimal. División de un decimal entre un decimal. Aproximación de cocientes con cifras decimales. Expresión decimal de una fracción. Tratamiento de la información. Histogramas. Multiplicación mental de un número natural por 11. Multiplicación mental de un número natural por 9.</p>	<p>B2-2. Interpretar diferentes tipos de números según su valor, en situaciones de la vida cotidiana. B2-3. Realizar operaciones y cálculos numéricos mediante diferentes procedimientos, incluido el cálculo mental, haciendo referencia implícita a las propiedades de las operaciones, en situaciones de resolución de problemas. B2-5. Utilizar los números enteros, decimales, fraccionarios y los porcentajes sencillos para interpretar e intercambiar información en contextos de la vida cotidiana. B2-6. Operar con los números teniendo en cuenta la jerarquía de las operaciones, aplicando las propiedades de las mismas, las estrategias personales y los diferentes procedimientos que se utilizan según la naturaleza del cálculo que se ha de realizar (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando más adecuado. B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana. B2-9. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y</p>

Elaboración y uso de estrategias de cálculo mental.		valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.
---	--	---

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD</p> <p>Realización e interpretación de gráficos sencillos: diagramas de barras, poligonales y sectoriales.</p>	<p>Representación de datos de problemas.</p> <p>Interpretación y representación de histogramas.</p>	<p>B5-2. Realizar, leer e interpretar representaciones gráficas de un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.</p>

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema.	B1-1.1. Comunica verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	Razona el proceso que ha seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	CL CMCT AA
B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas.	B1-2.4. Realiza estimaciones y elabora conjeturas sobre los resultados de los problemas a resolver, contrastando su validez y valorando su utilidad y eficacia.	Realiza estimaciones y elabora hipótesis sobre los resultados de los problemas a resolver, comprobando su validez.	CMCT
B1-4. Profundizar en problemas resueltos, planteando pequeñas variaciones en los datos, otras preguntas, etc.	B1-4.2. Se plantea nuevos problemas, a partir de uno resuelto: variando los datos, proponiendo nuevas preguntas, conectándolo con la realidad, buscando otros contextos, etc.	Analiza los problemas y aplica los conocimientos matemáticos que posee, e inventa nuevos problemas, tomando conciencia de los pasos necesarios para solucionarlos.	CMCT AA

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático.	B1-9.1. Desarrolla y muestra actitudes adecuadas para el trabajo en matemáticas: esfuerzo, perseverancia, flexibilidad y aceptación de la crítica razonada.	Se interesa por realizar sus trabajos de forma ordenada y limpia y se esfuerza por mejorar.	CMCT IE
B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.	B1-10.1. Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas y su conveniencia por su sencillez y utilidad.	Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas. Supera las dificultades de manera cada vez más autónoma.	CMCT IE

BLOQUE 2. NÚMEROS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2-2. Interpretar diferentes tipos de números según su valor, en situaciones de la vida cotidiana.	B2-2.4. Ordena números enteros, decimales y fracciones básicas por comparación, representación en la recta numérica y transformación de unos en otros.	Ordena y compara números naturales, decimales y fraccionarios, utilizando distintos métodos.	CMCT
B2-3. Realizar operaciones y cálculos numéricos mediante diferentes procedimientos, incluido el cálculo mental, haciendo referencia implícita a las propiedades de las operaciones, en situaciones de resolución de problemas.	B2-3.2. Redondea números decimales a la décima, centésima o milésima más cercana.	Realiza aproximaciones de números decimales a las unidades, a las décimas o a las centésimas.	CMCT
B2-5. Utilizar los números enteros, decimales, fraccionarios y los porcentajes sencillos para interpretar e intercambiar información en contextos de la vida cotidiana.	B2-5.1. Opera con los números conociendo la jerarquía de las operaciones.	Realiza operaciones combinadas, respetando la jerarquía de las operaciones.	CMCT
	B2-5.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reales, estableciendo equivalencias entre ellos, identificándolos y utilizándolos como operadores en la interpretación y la resolución de problemas.	Conoce diferentes tipos de números y establece equivalencias entre ellos; los identifica y los utiliza en situaciones reales.	CMCT

BLOQUE 2. NÚMEROS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2-6. Operar con los números teniendo en cuenta la jerarquía de las operaciones, aplicando las propiedades de las mismas, las estrategias personales y los diferentes procedimientos que se utilizan según la naturaleza del cálculo que se ha de realizar (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando más adecuado.</p>	<p>B2-6.7. Realiza operaciones con números decimales.</p>	<p>Realiza sumas, restas, multiplicaciones y divisiones de números decimales.</p>	<p>CMCT</p>
<p>B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana.</p>	<p>B2-8.12. Elabora y usa estrategias de cálculo mental.</p>	<p>Aplica diversas estrategias, adecuadas a cada caso, para calcular mentalmente.</p>	<p>CMCT AA IE</p>
<p>B2-9. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos</p>	<p>B2-9.1. Resuelve problemas que impliquen dominio de los contenidos trabajados, utilizando estrategias heurísticas, de razonamiento (clasificación, reconocimiento de las relaciones,</p>	<p>Utiliza estrategias personales para resolver los problemas de diferentes tipos. Analiza los datos, reflexiona sobre ellos y aplica sus</p>	<p>CMCT AA IE</p>

adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.	uso de contraejemplos), creando conjeturas, construyendo, argumentando, y tomando decisiones, valorando las consecuencias de las mismas y la conveniencia de su utilización.	conocimientos.	
--	--	----------------	--

BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B5-2. Realizar, leer e interpretar representaciones gráficas de un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.	B5-2.1. Recoge y clasifica datos cualitativos y cuantitativos, de situaciones de su entorno, utilizándolos para construir tablas de frecuencias absolutas y relativas.	Recoge datos cualitativos y cuantitativos, los clasifica y resuelve problemas, utilizando y representando los datos. Interpreta y representa histogramas.	CMCT

UNIDAD 8. PROPORCIONALIDAD Y PROCENTAJES.

OBJETIVOS CURRICULARES

- Conocer y apreciar los valores y las normas de convivencia, aprender a obrar de acuerdo con ellas, prepararse para el ejercicio activo de la ciudadanía y respetar los derechos humanos, así como el pluralismo propio de una sociedad democrática.
- Desarrollar hábitos de trabajo individual y de equipo, de esfuerzo y de responsabilidad en el estudio, así como actitudes de confianza en sí mismo, sentido crítico, iniciativa personal, curiosidad, interés y creatividad en el aprendizaje, y espíritu emprendedor.
- Conocer y utilizar de manera apropiada la lengua castellana y, si la hubiere, la lengua cooficial de la Comunidad Autónoma y desarrollar hábitos de lectura.
- Desarrollar las competencias matemáticas básicas e iniciarse en la resolución de problemas que requieran la realización de operaciones elementales de cálculo, conocimientos geométricos y estimaciones, así como ser capaces de aplicarlos a las situaciones de su vida cotidiana.
- Iniciarse en la utilización, para el aprendizaje, de las Tecnologías de la Información y la Comunicación, desarrollando un espíritu crítico ante los mensajes que reciben y elaboran.

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 2. NÚMEROS</p> <p>Números enteros, decimales y fracciones: Estimación de resultados. Comprobación de resultados mediante estrategias aritméticas. Resolución de problemas de la vida cotidiana. Utilización de los algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división. Automatización de los algoritmos. Elaboración y uso de estrategias de cálculo mental. Porcentajes y proporcionalidad. Porcentajes: Expresión de partes utilizando porcentajes. Correspondencia entre fracciones sencillas, decimales y porcentajes. Aumentos y disminuciones porcentuales. Proporcionalidad directa.</p>	<p>Proporcionalidad. Escalas: planos y mapas. Problemas de porcentajes. Planteamiento de preguntas a partir de una tabla o gráfico. Resolución de un problema empezando por el final. Estimación de sumas y restas aproximando los términos a las unidades.</p>	<p>B2-2. Interpretar diferentes tipos de números según su valor, en situaciones de la vida cotidiana. B2-5. Utilizar los números enteros, decimales, fraccionarios y los porcentajes sencillos para interpretar e intercambiar información en contextos de la vida cotidiana. B2-6. Operar con los números teniendo en cuenta la jerarquía de las operaciones, aplicando las propiedades de las mismas, las estrategias personales y los diferentes procedimientos que se utilizan según la naturaleza del cálculo que se ha de realizar (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando más adecuado. B2-7. Iniciarse en el uso de los de porcentajes y la proporcionalidad directa para interpretar e intercambiar información y resolver problemas en contextos de la vida cotidiana. B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana. B2-9. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.</p>

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD Realización e interpretación de gráficos sencillos: diagramas de barras, poligonales y sectoriales.	Interpretación de información científica.	B5-2. Realizar, leer e interpretar representaciones gráficas de un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema.	B1-1.1. Comunica verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	Razona el proceso que ha seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	CL CMCT AA
B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas.	B1-2.4. Realiza estimaciones y elabora conjeturas sobre los resultados de los problemas a resolver, contrastando su validez y valorando su utilidad y eficacia.	Realiza estimaciones y elabora hipótesis sobre los resultados de los problemas a resolver, comprobando su validez.	CMCT
B1-4. Profundizar en problemas resueltos, planteando pequeñas variaciones en los datos, otras preguntas, etc.	B1-4.2. Se plantea nuevos problemas, a partir de uno resuelto: variando los datos, proponiendo nuevas preguntas, conectándolo con la realidad, buscando otros contextos, etc.	Analiza los problemas y aplica los conocimientos matemáticos que posee, e inventa nuevos problemas, tomando conciencia de los pasos necesarios para solucionarlos.	CMCT AA

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático.	B1-9.1. Desarrolla y muestra actitudes adecuadas para el trabajo en matemáticas: esfuerzo, perseverancia, flexibilidad y aceptación de la crítica razonada.	Se interesa por realizar sus trabajos de forma ordenada y limpia y se esfuerza por mejorar.	CMCT IE
B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.	B1-10.1. Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas y su conveniencia por su sencillez y utilidad.	Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas. Supera las dificultades de manera cada vez más autónoma.	CMCT IE

BLOQUE 2. NÚMEROS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2-2. Interpretar diferentes tipos de números según su valor, en situaciones de la vida cotidiana.	B2-2.4. Ordena números enteros, decimales y fracciones básicas por comparación, representación en la recta numérica y transformación de unos en otros.	Ordena y compara números naturales, decimales y fraccionarios, utilizando distintos métodos.	CMCT
B2-5. Utilizar los números enteros, decimales, fraccionarios y los porcentajes sencillos para interpretar e intercambiar información en contextos de la vida cotidiana.	B2-5.1. Opera con los números conociendo la jerarquía de las operaciones.	Realiza operaciones combinadas, respetando la jerarquía de las operaciones.	CMCT
B2-6. Operar con los números teniendo en cuenta la jerarquía de las operaciones, aplicando las propiedades de las mismas, las estrategias personales y los diferentes procedimientos que se utilizan según la naturaleza del cálculo que se ha de realizar (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando más adecuado.	B2-6.7. Realiza operaciones con números decimales.	Realiza sumas, restas, multiplicaciones y divisiones de números decimales.	CMCT
	B2-6.9. Calcula porcentajes de una cantidad.	Realiza cálculos de porcentajes de una cantidad.	CMCT

BLOQUE 2. NÚMEROS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2-7. Iniciarse en el uso de los de porcentajes y la proporcionalidad directa para interpretar e intercambiar información y resolver problemas en contextos de la vida cotidiana.</p>	<p>B2-7.1. Utiliza los porcentajes para expresar partes.</p>	<p>Expresa las partes de un todo utilizando porcentajes.</p>	<p>CMCT</p>
	<p>B2-7.4. Usa la regla de tres en situaciones de proporcionalidad directa: ley del doble, triple, mitad, para resolver problemas de la vida diaria.</p>	<p>Reflexiona y resuelve problemas de la vida cotidiana en los que se utilizan la proporcionalidad directa y los porcentajes, explicando el proceso seguido. Aplica la proporcionalidad directa a la interpretación de escalas y su utilización en planos y mapas.</p>	<p>CMCT</p>

	<p>B2-7.5. Resuelve problemas de la vida cotidiana utilizando porcentajes y regla de tres en situaciones de proporcionalidad directa, explicando oralmente y por escrito el significado de los datos, la situación planteada, el proceso seguido y las soluciones obtenidas.</p>	<p>Reflexiona y resuelve problemas de la vida cotidiana donde se utilizan porcentajes explicando el proceso seguido.</p>	<p>CL CMCT</p>
--	--	--	----------------

BLOQUE 2. NÚMEROS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana.</p>	<p>B2-8.12. Elabora y usa estrategias de cálculo mental.</p>	<p>Aplica diversas estrategias, adecuadas a cada caso, para calcular mentalmente.</p>	<p>CMCT AA IE</p>
<p>B2-9. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.</p>	<p>B2-9.1. Resuelve problemas que impliquen dominio de los contenidos trabajados, utilizando estrategias heurísticas, de razonamiento (clasificación, reconocimiento de las relaciones, uso de contraejemplos), creando conjeturas, construyendo, argumentando, y tomando decisiones, valorando las consecuencias de las mismas y la conveniencia de su utilización.</p>	<p>Utiliza estrategias personales para resolver los problemas de diferentes tipos y de diferentes formas, empezando por el principio o por el final. Analiza los datos, reflexiona sobre ellos y aplica sus conocimientos a resolver problemas y a plantearlos.</p>	<p>CMCT AA IE</p>

BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B5-2. Realizar, leer e interpretar representaciones gráficas de un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.	B5-2.1. Recoge y clasifica datos cualitativos y cuantitativos, de situaciones de su entorno, utilizándolos para construir tablas de frecuencias absolutas y relativas.	Recoge datos cualitativos y cuantitativos, los clasifica, plantea preguntas y resuelve problemas, utilizando y representando los datos.	CMCT

UNIDAD 9. MEDIDA.

OBJETIVOS CURRICULARES

- Conocer y apreciar los valores y las normas de convivencia, aprender a obrar de acuerdo con ellas, prepararse para el ejercicio activo de la ciudadanía y respetar los derechos humanos, así como el pluralismo propio de una sociedad democrática.
- Desarrollar hábitos de trabajo individual y de equipo, de esfuerzo y de responsabilidad en el estudio, así como actitudes de confianza en sí mismo, sentido crítico, iniciativa personal, curiosidad, interés y creatividad en el aprendizaje, y espíritu emprendedor.
- Conocer y utilizar de manera apropiada la lengua castellana y, si la hubiere, la lengua cooficial de la Comunidad Autónoma y desarrollar hábitos de lectura
- Iniciarse en la utilización, para el aprendizaje, de las Tecnologías de la Información y la Comunicación, desarrollando un espíritu crítico ante los mensajes que reciben y elaboran.
- Desarrollar las competencias matemáticas básicas e iniciarse en la resolución de problemas que requieran la realización de operaciones elementales de cálculo, conocimientos geométricos y estimaciones, así como ser capaces de aplicarlos a las situaciones de su vida cotidiana

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS Planificación del proceso de resolución de problemas. Análisis y comprensión del enunciado. Estrategias y procedimientos puestos en práctica: hacer un dibujo, una tabla, un esquema de la situación, ensayo y error razonado, operaciones matemáticas adecuadas, etc. Resultados obtenidos. Confianza en las propias capacidades para desarrollar actitudes adecuadas y afrontar las dificultades propias del trabajo científico.</p>	<p>Lectura comprensiva de enunciados. Planteamiento de preguntas que se responden con unos cálculos dados. Representación gráfica de situaciones. Expresión de razonamientos matemáticos.</p>	<p>B1-1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema. B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas. B1-4. Profundizar en problemas resueltos, planteando pequeñas variaciones en los datos, otras preguntas, etc. B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático. B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.</p>
<p>BLOQUE 2. NÚMEROS Resolución de problemas de la vida cotidiana. Utilización de los algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división. Automatización de los algoritmos.</p>	<p>Cálculo mental: sumar un número decimal y uno natural. Cálculo mental: restar un número natural a un decimal.</p>	<p>B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana. B2-9. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.</p>

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 3. MEDIDA Unidades del Sistema Métrico Decimal. Longitud, capacidad, masa, superficie y volumen: Expresión en forma simple de una medición de longitud, capacidad o masa, en forma compleja y viceversa. Comparación y ordenación de medidas de una misma magnitud. Realización de mediciones. Comparación de superficies de figuras planas por superposición, descomposición y medición. Sumar y restar medidas de longitud, capacidad, masa, superficie y volumen. Estimación de longitudes, capacidades, masas, superficies y volúmenes de objetos y espacios conocidos; elección de la unidad y de los instrumentos más adecuados para medir y expresar una medida. Explicación oral y escrita del proceso seguido y de la estrategia utilizada en cualquiera de los procedimientos</p>	<p>Longitud, capacidad y masa. Superficie. Expresión de la unidad de medida. Ordenación de grupos de medidas. Sistema sexagesimal. Suma y resta de tiempos y ángulos. Elección de la unidad adecuada para expresar distintas superficies. Análisis de datos hidrológicos.</p>	<p>B3-3. Operar con diferentes medidas. B3-4. Utilizar las unidades de medida más usuales, convirtiendo unas unidades en otras de la misma magnitud, expresando los resultados en las unidades de medida más adecuadas, explicando oralmente y por escrito, el proceso seguido y aplicándolo a la resolución de problemas. B3-5. Conocer las unidades de medida del tiempo y sus relaciones, utilizándolas para resolver problemas de la vida diaria. B3-6. Conocer el sistema sexagesimal para realizar cálculos con medidas angulares. B3-8. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.</p>

utilizados. Medida de tiempo: El sistema sexagesimal. Resolución de problemas de medida.		
---	--	--

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD Realización e interpretación de gráficos sencillos: diagramas de barras, poligonales y sectoriales.</p>	<p>Relación de histogramas con tablas y otros gráficos. Realización de un proyecto con histogramas.</p>	<p>B5-2. Realizar, leer e interpretar representaciones gráficas de un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.</p>

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema.	B1-1.1. Comunica verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	Razona el proceso que ha seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	CL CMCT AA
B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas.	B1-2.4. Realiza estimaciones y elabora conjeturas sobre los resultados de los problemas a resolver, contrastando su validez y valorando su utilidad y eficacia.	Realiza estimaciones y elabora hipótesis sobre los resultados de los problemas a resolver, comprobando su validez.	CMCT
B1-4. Profundizar en problemas resueltos, planteando pequeñas variaciones en los datos, otras preguntas, etc.	B1-4.2. Se plantea nuevos problemas, a partir de uno resuelto: variando los datos, proponiendo nuevas preguntas, conectándolo con la realidad, buscando otros contextos, etc.	Analiza los problemas y aplica los conocimientos matemáticos que posee, e inventa nuevos problemas, tomando conciencia de los pasos necesarios para solucionarlos.	CMCT AA

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático.	B1-9.1. Desarrolla y muestra actitudes adecuadas para el trabajo en matemáticas: esfuerzo, perseverancia, flexibilidad y aceptación de la crítica razonada.	Se interesa por realizar sus trabajos de forma ordenada y limpia y se esfuerza por mejorar.	CMCT IE
B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.	B1-10.1. Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas y su conveniencia por su sencillez y utilidad.	Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas. Supera las dificultades de manera cada vez más autónoma.	CMCT IE

BLOQUE 2. NÚMEROS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana.	B2-8.12. Elabora y usa estrategias de cálculo mental.	Aplica diversas estrategias, adecuadas a cada caso, para calcular mentalmente.	CMCT AA IE
B2-9. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.	B2-9.1. Resuelve problemas que impliquen dominio de los contenidos trabajados, utilizando estrategias heurísticas, de razonamiento (clasificación, reconocimiento de las relaciones, uso de contraejemplos), creando conjeturas, construyendo, argumentando, y tomando decisiones, valorando las consecuencias de las mismas y la conveniencia de su utilización.	Utiliza estrategias personales para resolver los problemas de diferentes tipos y de diferentes formas, empezando por el principio o por el final. Analiza los datos, reflexiona sobre ellos y aplica sus conocimientos a resolver problemas y a plantearlos.	CMCT AA IE

BLOQUE 3. MEDIDA

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3-3. Operar con diferentes medidas.	B3-3.1. Suma y resta medidas de longitud, capacidad, masa, superficie y volumen en forma simple dando el resultado en la unidad determinada de antemano.	Calcula sumas y restas sencillas de longitudes, capacidades, masas y superficies, expresando el resultado en la unidad correspondiente.	CMCT
	B3-3.2. Expresa en forma simple la medición de longitud, capacidad o masa dada en forma compleja y viceversa.	Identifica y expresa mediciones, en forma simple o compleja, de longitud, capacidad, masa y superficie.	CMCT
	B3-3.3. Compara y ordena medidas de una misma magnitud.	Compara y ordena longitudes, capacidades, masas y superficies.	CMCT
B3-4. Utilizar las unidades de medida más usuales, convirtiendo unas unidades en otras de la misma magnitud, expresando los resultados en las unidades de medida más adecuadas, explicando oralmente y por escrito, el proceso seguido y aplicándolo a la resolución de problemas.	B3-4.3. Resuelve problemas utilizando las unidades de medida más usuales, convirtiendo unas unidades en otras de la misma magnitud, expresando los resultados en las unidades de medida más adecuadas, explicando oralmente y por escrito, el proceso seguido.	Resuelve problemas en los que aparecen medidas en el sistema sexagesimal, realizando cambios entre las unidades que expresan cada magnitud.	CL CMCT

BLOQUE 3. MEDIDA (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3-5. Conocer las unidades de medida del tiempo y sus relaciones, utilizándolas para resolver problemas de la vida diaria.	B3-5.2. Realiza equivalencias y transformaciones entre horas, minutos y segundos.	Comprende y aplica sus conocimientos sobre las unidades de medida y sus relaciones. Calcula duraciones o el momento en el que tiene lugar un determinado acontecimiento.	CMCT
	B3-5.4. Resuelve problemas de la vida diaria utilizando las medidas temporales y sus relaciones.	Resuelve problemas de la vida diaria utilizando referencias temporales y aplicando sus relaciones.	CMCT
B3-6. Conocer el sistema sexagesimal para realizar cálculos con medidas angulares.	B3-6.3. Resuelve problemas realizando cálculos con medidas angulares.	Resuelve problemas efectuando las operaciones necesarias con medidas angulares.	CMCT
B3-8. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución	B3-8.1. Resuelve problemas de medida, utilizando estrategias heurísticas, de razonamiento (clasificación, reconocimiento de las relaciones, uso de contraejemplos), creando conjeturas, construyendo, argumentando, y tomando decisiones, valorando las	Utiliza estrategias personales para resolver problemas, realizando transformaciones, estableciendo comparaciones y realizando los cálculos necesarios para su resolución.	CMCT AA IE

de problemas.	consecuencias de las mismas y la conveniencia de su utilización.		
---------------	--	--	--

BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B5-2. Realizar, leer e interpretar representaciones gráficas de un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.	B5-2.1. Recoge y clasifica datos cualitativos y cuantitativos, de situaciones de su entorno, utilizándolos para construir tablas de frecuencias absolutas y relativas.	<p>Recoge datos cualitativos y cuantitativos, los clasifica, plantea preguntas y resuelve problemas, utilizando y representando los datos.</p> <p>Relaciona histogramas con tablas y otros gráficos.</p> <p>Realiza un proyecto con histogramas.</p>	CMCT

UNIDAD 10. VOLUMEN, ÁREAS

OBJETIVOS CURRICULARES

- Conocer y apreciar los valores y las normas de convivencia, aprender a obrar de acuerdo con ellas, prepararse para el ejercicio activo de la ciudadanía y respetar los derechos humanos, así como el pluralismo propio de una sociedad democrática.
- Desarrollar hábitos de trabajo individual y de equipo, de esfuerzo y de responsabilidad en el estudio, así como actitudes de confianza en sí mismo, sentido crítico, iniciativa personal, curiosidad, interés y creatividad en el aprendizaje, y espíritu emprendedor.
- Conocer y utilizar de manera apropiada la lengua castellana y, si la hubiere, la lengua cooficial de la Comunidad Autónoma y desarrollar hábitos de lectura.
- Desarrollar las competencias matemáticas básicas e iniciarse en la resolución de problemas que requieran la realización de operaciones elementales de cálculo, conocimientos geométricos y estimaciones, así como ser capaces de aplicarlos a las situaciones de su vida cotidiana.
- Iniciarse en la utilización, para el aprendizaje, de las Tecnologías de la Información y la Comunicación, desarrollando un espíritu crítico ante los mensajes que reciben y elaboran.

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS</p> <p>Planificación del proceso de resolución de problemas. Análisis y comprensión del enunciado. Estrategias y procedimientos puestos en práctica: hacer un dibujo, una tabla, un esquema de la situación, ensayo y error razonado, operaciones matemáticas adecuadas, etc. Resultados obtenidos.</p>	<p>Lectura comprensiva de enunciados.</p> <p>Elección de preguntas para la resolución de problemas.</p> <p>Expresión de razonamientos matemáticos.</p>	<p>B1-1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema.</p> <p>B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas.</p> <p>B1-4. Profundizar en problemas resueltos, planteando pequeñas variaciones en los datos, otras preguntas, etc.</p> <p>B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático.</p> <p>B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.</p>

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 2. NÚMEROS Números enteros, decimales y fracciones: Estimación de resultados. Resolución de problemas de la vida cotidiana. Utilización de los algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división. Automatización de los algoritmos. Elaboración y uso de estrategias de cálculo mental.</p>	<p>Estimación mental de productos aproximando el número decimal a las unidades. Multiplicación mental de un número decimal por decenas y por centenas.</p>	<p>B2-5. Utilizar los números enteros, decimales, fraccionarios y los porcentajes sencillos para interpretar e intercambiar información en contextos de la vida cotidiana. B2-6. Operar con los números teniendo en cuenta la jerarquía de las operaciones, aplicando las propiedades de las mismas, las estrategias personales y los diferentes procedimientos que se utilizan según la naturaleza del cálculo que se ha de realizar (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando más adecuado. B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana. B2-9. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.</p>

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 3. MEDIDA Unidades del Sistema Métrico Decimal. Longitud, capacidad, masa, superficie y volumen: Equivalencias entre las medidas de capacidad y volumen. Expresión en forma simple de una medición de longitud, capacidad o masa, en forma compleja y viceversa. Comparación y Ordenación de medidas de una misma magnitud. Desarrollo de estrategias para medir figuras de manera exacta y aproximada. Elección de la unidad más adecuada para la expresión de una medida. Realización de mediciones. Sumar y restar medidas de longitud, capacidad, masa, superficie y volumen. Estimación de longitudes, capacidades, masas, superficies y volúmenes de objetos y espacios conocidos; elección de la unidad y de los instrumentos más adecuados para medir y expresar una medida. Resolución de problemas de medida.</p>	<p>Volumen con un cubo unidad. Volumen de ortoedros y cubos. Unidades de volumen. Volumen y capacidad. Resolución de problemas, eligiendo preguntas que se puedan resolver. Estimación mental de productos aproximando el número decimal a las unidades. Multiplicación mental de un número decimal por decenas y por centenas. Trabajo con densidades.</p>	<p>B3-1. Seleccionar, instrumentos y unidades de medida usuales, haciendo previamente estimaciones y expresando con precisión medidas de longitud, superficie, peso/masa, capacidad y tiempo, en contextos reales. B3-2. Escoger los instrumentos de medida más pertinentes en cada caso, estimando la medida de magnitudes de longitud, capacidad, masa y tiempo haciendo previsiones razonables. B3-3. Operar con diferentes medidas. B3-4. Utilizar las unidades de medida más usuales, convirtiendo unas unidades en otras de la misma magnitud, expresando los resultados en las unidades de medida más adecuadas, explicando oralmente y por escrito, el proceso seguido y aplicándolo a la resolución de problemas.</p>

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD Realización e interpretación de gráficos sencillos: diagramas de barras, poligonales y sectoriales.	Elección de preguntas que se pueden resolver a partir de un gráfico o tabla.	B5-2. Realizar, leer e interpretar representaciones gráficas de un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema.	B1-1.1. Comunica verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	Razona el proceso que ha seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	CL CMCT AA
B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas.	B1-2.4. Realiza estimaciones y elabora conjeturas sobre los resultados de los problemas a resolver, contrastando su validez y valorando su utilidad y eficacia.	Realiza estimaciones y elabora hipótesis sobre los resultados de los problemas a resolver, comprobando su validez.	CMCT
B1-4. Profundizar en problemas resueltos, planteando pequeñas variaciones en los datos, otras preguntas, etc.	B1-4.2. Se plantea nuevos problemas, a partir de uno resuelto: variando los datos, proponiendo nuevas preguntas, conectándolo con la realidad, buscando otros contextos, etc.	Analiza los problemas y aplica los conocimientos matemáticos que posee, e inventa nuevos problemas, tomando conciencia de los pasos necesarios para solucionarlos.	CMCT AA

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático.	B1-9.1. Desarrolla y muestra actitudes adecuadas para el trabajo en matemáticas: esfuerzo, perseverancia, flexibilidad y aceptación de la crítica razonada.	Se interesa por realizar sus trabajos de forma ordenada y limpia y se esfuerza por mejorar.	CMCT IE
B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.	B1-10.1. Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas y su conveniencia por su sencillez y utilidad.	Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas. Supera las dificultades de manera cada vez más autónoma.	CMCT IE

BLOQUE 2. NÚMEROS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2-5. Utilizar los números enteros, decimales, fraccionarios y los porcentajes sencillos para interpretar e intercambiar información en contextos de la vida cotidiana.	B2-5.1. Opera con los números conociendo la jerarquía de las operaciones.	Realiza operaciones combinadas, respetando la jerarquía de las operaciones.	CMCT
B2-6. Operar con los números teniendo en cuenta la jerarquía de las operaciones, aplicando las propiedades de las mismas, las estrategias personales y los diferentes procedimientos que se utilizan según la naturaleza del cálculo que se ha de realizar (algoritmos escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando más adecuado.	B2-6.7. Realiza operaciones con números decimales.	Realiza sumas, restas, multiplicaciones y divisiones de números decimales.	CMCT
B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana.	B2-8.12. Elabora y usa estrategias de cálculo mental.	Aplica diversas estrategias, adecuadas a cada caso, para calcular mentalmente.	CMCT AA IE

BLOQUE 2. NÚMEROS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2-9. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.</p>	<p>B2-9.1. Resuelve problemas que impliquen dominio de los contenidos trabajados, utilizando estrategias heurísticas, de razonamiento (clasificación, reconocimiento de las relaciones, uso de contraejemplos), creando conjeturas, construyendo, argumentando, y tomando decisiones, valorando las consecuencias de las mismas y la conveniencia de su utilización.</p>	<p>Utiliza estrategias personales para resolver los problemas de diferentes tipos y de diferentes formas, eligiendo preguntas que se pueden resolver a partir de un gráfico o tabla. Analiza los datos, reflexiona sobre ellos y aplica sus conocimientos a resolver problemas y a plantearlos.</p>	<p>CMCT AA IE</p>

BLOQUE 3. MEDIDA

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3-1. Seleccionar, instrumentos y unidades de medida usuales, haciendo previamente estimaciones y expresando con precisión medidas de longitud, superficie, peso/masa, capacidad y tiempo, en contextos reales.	B3-1.1. Identifica las unidades del Sistema Métrico Decimal. Longitud, capacidad, masa, superficie y volumen.	Identifica y expresa con precisión las unidades de capacidad y volumen.	CMCT
B3-2. Escoger los instrumentos de medida más pertinentes en cada caso, estimando la medida de magnitudes de longitud, capacidad, masa y tiempo haciendo previsiones razonables.	B3-2.1. Estima longitudes, capacidades, masas, superficies y volúmenes de objetos y espacios conocidos; eligiendo la unidad y los instrumentos más adecuados para medir y expresar una medida, explicando de forma oral el proceso seguido y la estrategia utilizada.	Estima capacidades y volúmenes, eligiendo la unidad y los instrumentos más adecuados para medir y expresar una medida.	CL CMCT IE
B3-3. Operar con diferentes medidas.	B3-3.1. Suma y resta medidas de longitud, capacidad, masa, superficie y volumen en forma simple dando el resultado en la unidad determinada de antemano.	Suma y resta medidas de longitud, capacidad, masa, superficie y volumen en forma simple dando el resultado en la unidad determinada de antemano.	CL CMCT AA
	B3-3.3. Compara y ordena medidas de una misma magnitud.	Compara y ordena medidas de una misma magnitud.	CMCT

BLOQUE 3. MEDIDA (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B3-4. Utilizar las unidades de medida más usuales, convirtiendo unas unidades en otras de la misma magnitud, expresando los resultados en las unidades de medida más adecuadas, explicando oralmente y por escrito, el proceso seguido y aplicándolo a la resolución de problemas.</p>	<p>B3-4.1. Conoce y utiliza las equivalencias entre las medidas de capacidad y volumen.</p>	<p>Resuelve situaciones de equivalencias entre las medidas de capacidad y volumen.</p>	<p>CMCT</p>
	<p>B3-4.3. Resuelve problemas utilizando las unidades de medida más usuales, convirtiendo unas unidades en otras de la misma magnitud, expresando los resultados en las unidades de medida más adecuadas, explicando oralmente y por escrito, el proceso seguido.</p>	<p>Resuelve problemas, convirtiendo unas unidades en otras de la misma magnitud, expresando los resultados en las unidades de medida más adecuadas.</p>	<p>CL CMCT</p>

BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B5-2. Realizar, leer e interpretar representaciones gráficas de un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.	B5-2.1. Recoge y clasifica datos cualitativos y cuantitativos, de situaciones de su entorno, utilizándolos para construir tablas de frecuencias absolutas y relativas.	Recoge datos cualitativos y cuantitativos, los clasifica, elige preguntas que se pueden resolver a partir de un gráfico o tabla y resuelve problemas.	CMCT

ÁREAS

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS Planificación del proceso de resolución de problemas. Análisis y comprensión del enunciado. Estrategias y procedimientos puestos en práctica: hacer un dibujo, una tabla, un esquema de la situación, ensayo y error razonado, operaciones matemáticas adecuadas, etc. Resultados obtenidos.</p>	<p>Lectura comprensiva de enunciados. Elección de la solución correcta de un problema. Reducción de un problema a otro problema conocido. Expresión de razonamientos matemáticos.</p>	<p>B1-1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema. B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas. B1-4. Profundizar en problemas resueltos, planteando pequeñas variaciones en los datos, otras preguntas, etc. B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático. B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.</p>
<p>BLOQUE 2. NÚMEROS Cálculo: Utilización de los algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división. Automatización de los algoritmos. Elaboración y uso de estrategias de cálculo mental.</p>	<p>Cálculo mental del 10 % de un número. Cálculo mental del 50 % de un número.</p>	<p>B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana.</p>
<p>BLOQUE 4. GEOMETRÍA La situación en el plano y en el espacio. Formas planas y espaciales: figuras planas: elementos, relaciones y clasificación. Perímetro y área. Cuerpos geométricos: elementos, relaciones y clasificación.</p>	<p>Áreas de figuras planas. Áreas de cuerpos geométricos. Cuerpos geométricos. Poliedros regulares. Volúmenes de cuerpos geométricos. Elección de la solución correcta de un problema. Reducción de un problema a otro problema</p>	<p>B4-3. Comprender el método de calcular el área de un paralelogramo, triángulo, trapecio, y rombo. Calcular el área de figuras planas. B4-5. Conocer las características y aplicarlas a para clasificar: poliedros, prismas, pirámides, cuerpos redondos: cono, cilindro y esfera y sus elementos básicos. B4-7. Identificar, resolver problemas de la vida</p>

Poliedros. Elementos básicos: vértices, caras y aristas. Tipos de poliedros. Cuerpos redondos: cono, cilindro y esfera.	conocido. Diseño de envases.	cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.
--	---------------------------------	---

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema.	B1-1.1. Comunica verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	Razona el proceso que ha seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	CL CMCT AA
B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas.	B1-2.4. Realiza estimaciones y elabora conjeturas sobre los resultados de los problemas a resolver, contrastando su validez y valorando su utilidad y eficacia.	Realiza estimaciones y elabora hipótesis sobre los resultados de los problemas a resolver, comprobando su validez.	CMCT
B1-4. Profundizar en problemas	B1-4.2. Se plantea nuevos	Analiza los problemas y aplica	

<p>resueltos, planteando pequeñas variaciones en los datos, otras preguntas, etc.</p>	<p>problemas, a partir de uno resuelto: variando los datos, proponiendo nuevas preguntas, conectándolo con la realidad, buscando otros contextos, etc.</p>	<p>los conocimientos matemáticos que posee, e inventa nuevos problemas, tomando conciencia de los pasos necesarios para solucionarlos.</p>	<p>CMCT AA</p>
---	--	--	--------------------

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático.	B1-9.1. Desarrolla y muestra actitudes adecuadas para el trabajo en matemáticas: esfuerzo, perseverancia, flexibilidad y aceptación de la crítica razonada.	Se interesa por realizar sus trabajos de forma ordenada y limpia y se esfuerza por mejorar.	CMCT IE
B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.	B1-10.1. Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas y su conveniencia por su sencillez y utilidad.	Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas. Supera las dificultades de manera cada vez más autónoma.	CMCT IE

BLOQUE 2. NÚMEROS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana.	B2-8.12. Elabora y usa estrategias de cálculo mental.	Aplica diversas estrategias, adecuadas a cada caso, para calcular mentalmente.	CMCT AA IE

BLOQUE 4. Geometría

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B4-3. Comprender el método de calcular el área de un paralelogramo, triángulo, trapecio, y rombo. Calcular el área de figuras planas.	B4-3.1. Calcula el área y el perímetro de: rectángulo, cuadrado, triángulo.	Calcula el área y el perímetro de figuras planas.	CMCT
	B4-3.2. Aplica los conceptos de perímetro y superficie de figuras para la realización de cálculos sobre planos y espacios reales y para interpretar situaciones de la vida diaria.	Calcula áreas y perímetros de figuras compuestas para aplicarlos a situaciones reales o simuladas de la vida cotidiana.	CMCT
B4-5. Conocer las características y aplicarlas a para clasificar: poliedros, prismas, pirámides, cuerpos redondos: cono, cilindro y esfera y sus elementos básicos.	B4-5.2. Reconoce e identifica, poliedros, prismas, pirámides y sus elementos básicos: vértices, caras y aristas.	Reconoce e identifica poliedros, prismas, pirámides y sus elementos básicos.	CMCT
	B4-5.3. Reconoce e identifica cuerpos redondos: cono, cilindro y esfera y sus elementos básicos.	Reconoce e identifica cuerpos geométricos redondos y sus elementos básicos.	CMCT

BLOQUE 4. Geometría (cONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B4-7. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.</p>	<p>B4-7.1. Resuelve problemas geométricos que impliquen dominio de los contenidos trabajados, utilizando estrategias heurísticas, de razonamiento (clasificación, reconocimiento de las relaciones, uso de contraejemplos), creando conjeturas, construyendo, argumentando, y tomando decisiones, valorando las consecuencias de las mismas y la conveniencia de su utilización.</p>	<p>Resuelve problemas geométricos que impliquen elegir la solución correcta entre varias. Resuelve problemas geométricos que impliquen reducir el problema a otro problema conocido. Inventa y escribe un problema que pueda resolverse reduciéndolo a otro conocido.</p>	<p>CMCT AA IE</p>

ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD.

OBJETIVOS CURRICULARES

- Conocer y apreciar los valores y las normas de convivencia, aprender a obrar de acuerdo con ellas, prepararse para el ejercicio activo de la ciudadanía y respetar los derechos humanos, así como el pluralismo propio de una sociedad democrática.
- Desarrollar hábitos de trabajo individual y de equipo, de esfuerzo y de responsabilidad en el estudio, así como actitudes de confianza en sí mismo, sentido crítico, iniciativa personal, curiosidad, interés y creatividad en el aprendizaje, y espíritu emprendedor.
- Conocer, comprender y respetar las diferentes culturas y las diferencias entre las personas, la igualdad de derechos y oportunidades, de hombres y mujeres y la no discriminación de personas con discapacidad
- Conocer y utilizar de manera apropiada la lengua castellana y, si la hubiere, la lengua cooficial de la Comunidad Autónoma y desarrollar hábitos de lectura.
- Desarrollar las competencias matemáticas básicas e iniciarse en la resolución de problemas que requieran la realización de operaciones elementales de cálculo, conocimientos geométricos y estimaciones, así como ser capaces de aplicarlos a las situaciones de su vida cotidiana.

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS Planificación del proceso de resolución de problemas. Análisis y comprensión del enunciado. Estrategias y procedimientos puestos en práctica: hacer un dibujo, una tabla, un esquema de la situación, ensayo y error razonado, operaciones matemáticas adecuadas, etc. Resultados obtenidos.</p>	<p>Lectura comprensiva de enunciados. Determinación de varias soluciones a un problema. Realización de un diagrama de árbol. Expresión de razonamientos matemáticos.</p>	<p>B1-1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema. B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas. B1-4. Profundizar en problemas resueltos, planteando pequeñas variaciones en los datos, otras preguntas, etc. B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático. B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.</p>
<p>BLOQUE 2. NÚMEROS Resolución de problemas de la vida cotidiana. Utilización de los algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división. Automatización de los algoritmos. Elaboración y uso de estrategias de cálculo mental. Porcentajes y proporcionalidad. Expresión de partes utilizando porcentajes.</p>	<p>Cálculo mental del 20 % de un número. Cálculo mental del 25 % de un número.</p>	<p>B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana. B2-9. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.</p>

CONTENIDOS		CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES
CONTENIDOS CURRICULARES DE LA ETAPA	CONTENIDOS DE LA UNIDAD	
<p>BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD Gráficos y parámetros estadísticos. Recogida y clasificación de datos cualitativos y cuantitativos.</p> <p>Construcción de tablas de frecuencias absolutas y relativas.</p> <p>Iniciación intuitiva a las medidas de centralización: la media aritmética, la moda y el rango.</p> <p>Realización e interpretación de gráficos sencillos: diagramas de barras, poligonales y sectoriales.</p> <p>Análisis crítico de las informaciones que se presentan mediante gráficos estadísticos.</p> <p>Carácter aleatorio de algunas experiencias.</p> <p>Iniciación intuitiva al cálculo de la probabilidad de un suceso.</p>	<p>VARIABLES ESTADÍSTICAS. FRECUENCIAS. MEDIANA. RANGO. MEDIA Y MODA. PROBABILIDAD.</p> <p>Análisis crítico de gráficos. Realización de un control de calidad.</p>	<p>B5-1. Recoger y registrar una información cuantificable, utilizando algunos recursos sencillos de representación gráfica: tablas de datos, bloques de barras, diagramas lineales, comunicando la información.</p> <p>B5-2. Realizar, leer e interpretar representaciones gráficas de un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.</p> <p>B5-3. Hacer estimaciones basadas en la experiencia sobre el resultado (posible, imposible, seguro, más o menos probable) de situaciones sencillas en las que intervenga el azar y comprobar dicho resultado.</p> <p>B5-5. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.</p>

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-1. Expresar verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema.	B1-1.1. Comunica verbalmente de forma razonada el proceso seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	Razona el proceso que ha seguido en la resolución de un problema de matemáticas o en contextos de la realidad.	CL CMCT AA
B1-2. Utilizar procesos de razonamiento y estrategias de resolución de problemas, realizando los cálculos necesarios y comprobando las soluciones obtenidas.	B1-2.4. Realiza estimaciones y elabora conjeturas sobre los resultados de los problemas a resolver, contrastando su validez y valorando su utilidad y eficacia.	Realiza estimaciones y elabora hipótesis sobre los resultados de los problemas a resolver, comprobando su validez.	CMCT
B1-4. Profundizar en problemas resueltos, planteando pequeñas variaciones en los datos, otras preguntas, etc.	B1-4.2. Se plantea nuevos problemas, a partir de uno resuelto: variando los datos, proponiendo nuevas preguntas, conectándolo con la realidad, buscando otros contextos, etc.	Analiza los problemas y aplica los conocimientos matemáticos que posee, e inventa nuevos problemas, tomando conciencia de los pasos necesarios para solucionarlos.	CMCT AA

BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES EN MATEMÁTICAS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1-9. Desarrollar y cultivar las actitudes personales inherentes al quehacer matemático.	B1-9.1. Desarrolla y muestra actitudes adecuadas para el trabajo en matemáticas: esfuerzo, perseverancia, flexibilidad y aceptación de la crítica razonada.	Se interesa por realizar sus trabajos de forma ordenada y limpia y se esfuerza por mejorar.	CMCT IE
B1-10. Superar bloqueos e inseguridades ante la resolución de situaciones desconocidas.	B1-10.1. Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas y su conveniencia por su sencillez y utilidad.	Toma decisiones en los procesos de resolución de problemas valorando las consecuencias de las mismas. Supera las dificultades de manera cada vez más autónoma.	CMCT IE

BLOQUE 2. NÚMEROS

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2-8. Conocer, utilizar y automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación y división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas y en situaciones de la vida cotidiana.</p>	<p>B2-8.12. Elabora y usa estrategias de cálculo mental.</p>	<p>Aplica diversas estrategias, adecuadas a cada caso, para calcular mentalmente.</p>	<p>CMCT AA IE</p>
<p>B2-9. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.</p>	<p>B2-9.1. Resuelve problemas que impliquen dominio de los contenidos trabajados, utilizando estrategias heurísticas, de razonamiento (clasificación, reconocimiento de las relaciones, uso de contraejemplos), creando conjeturas, construyendo, argumentando, y tomando decisiones, valorando las consecuencias de las mismas y la conveniencia de su utilización.</p>	<p>Utiliza estrategias personales para resolver los problemas de diferentes tipos y de diferentes formas.</p>	<p>CMCT AA IE</p>

BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B5-1. Recoger y registrar una información cuantificable, utilizando algunos recursos sencillos de representación gráfica: tablas de datos, bloques de barras, diagramas lineales, comunicando la información.	B5-1.1. Identifica datos cualitativos y cuantitativos en situaciones familiares.	Identifica y describe variables cuantitativas y variables cualitativas.	CMCT
B5-2. Realizar, leer e interpretar representaciones gráficas de un conjunto de datos relativos al entorno inmediato.	B5-2.1. Recoge y clasifica datos cualitativos y cuantitativos, de situaciones de su entorno, utilizándolos para construir tablas de frecuencias absolutas y relativas.	Inventa preguntas adecuadas para recoger datos cualitativos y cuantitativos, de situaciones de su entorno y los clasifica.	CMCT

<p>B5-2.2. Aplica de forma intuitiva a situaciones familiares, las medidas de centralización: la media aritmética, la moda y el rango.</p>	<p>Identifica, calcula e interpreta las medidas de centralización.</p>	<p>CMCT AA IE</p>
<p>B5-2.3. Realiza e interpreta gráficos muy sencillos: diagramas de barras, poligonales y sectoriales, con datos obtenidos de situaciones muy cercanas.</p>	<p>Interpreta gráficos sencillos.</p>	<p>CMCT</p>

BLOQUE 5. ESTADISTICA Y PROBABILIDAD (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE EVALUACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAJE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B5-3. Hacer estimaciones basadas en la experiencia sobre el resultado (posible, imposible, seguro, más o menos probable) de situaciones sencillas en las que intervenga el azar y comprobar dicho resultado.</p>	<p>B5-3.1. Realiza análisis crítico argumentado sobre las informaciones que se presentan mediante gráficos estadísticos.</p>	<p>Realiza análisis críticos argumentados sobre las informaciones que se presentan mediante gráficos lineales. Realiza análisis críticos argumentados sobre las informaciones que se presentan mediante pictogramas. Realiza análisis críticos argumentados sobre las informaciones que se presentan mediante histogramas. Realiza análisis de gráficos de sectores. Realiza análisis de gráficos mixtos.</p>	<p>CMCT</p>
<p>B5-5. Identificar, resolver problemas de la vida cotidiana, adecuados a su nivel, estableciendo conexiones entre la realidad y las matemáticas y valorando la utilidad de los conocimientos matemáticos adecuados y reflexionando sobre el proceso aplicado para la resolución de problemas.</p>	<p>B5-5.1. Resuelve problemas que impliquen dominio de los contenidos propios de estadística y probabilidad, utilizando estrategias heurísticas, de razonamiento (clasificación, reconocimiento de las relaciones, uso de contraejemplos), creando conjeturas, construyendo, argumentando, y tomando</p>	<p>Resuelve problemas que impliquen dominio de los contenidos propios de estadística y probabilidad. Realiza un control de calidad.</p>	<p>CMCT AA IE</p>

	decisiones, valorando las consecuencias de las mismas y la conveniencia de su utilización.		
--	--	--	--

ÁREA DE CIENCIAS NATURAIS

O SER HUMANO

OBXECTIVOS CURRICULARES

- a) Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- d) Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e non discrimina cun de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
- e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- h) Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- k) Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA</p> <p>B1.1. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.2. Emprego de diferentes fontes de información.</p>	<p>Procura, selección e organización de información a partir de textos e imaxes sinxelas para completar as súas actividades e responder preguntas.</p> <p>Comunicación oral e escrita de información solicitada de textos e imaxes simples para demostrar a súa comprensión.</p> <p>Manifestación de certa autonomía na execución de accións e tarefas sinxelas.</p> <p>Utilización do vocabulario adquirido nas súas exposicións e traballos da clase.</p>	<p>B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.</p>

<p>BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE</p> <p>B2.6.Función de relación (órganos dos sentidos, sistema nervioso e aparello locomotor).</p>	<p>A función de relación.</p> <p>O sistema nervioso central e o periférico.</p> <p>Os movementos voluntarios e involuntarios.</p>	<p>B2.2.Coñecero funcionamento de células,tecidos,órganos, aparellos,sistemas:a súa localización, forma, estrutura, funcións,coidados etc.</p>
--	---	--

BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1.Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	Busca, selecciona e organiza información a partir de textos e imaxes para completar as súas actividades e responder preguntas, e comunica dita información oralmente e/ou por escrito.	CCL CSIEE CAA
	B1.1.2. Exprésase oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	Utiliza adecuadamente o vocabulario nas súas exposicións e traballos. Expón, de forma clara e ordenada, contidos que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos.	CCL CMCCT

BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2.2.Coñecero funcionamento de células,tecidos,órganos, aparellos,sistemas:a súa localización, forma, estrutura, funcións,coidados etc.	B2.1.2.Identificae describe as principais características dos aparellos respiratorio,dixestivo, locomotor,circulatorioe excretor e explica as principais funcións.	Identifica e describe as principais características da función de relación e como interveñen nela os órganos dos sentidos, o sistema nervioso e o aparello locomotor.	CMCCT CCL

UNIDADE 1. A NUTRICIÓN. APARELLOS DIXESTIVO E RESPIRATORIO

OBXECTIVOS CURRICULARES

- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan
- Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados vinculados con Galicia.
- Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA</p> <p>B1.1. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.2. Empregode diferentes fontes de información.</p> <p>B1.3. Lectura de textos propios da área.</p> <p>B1.4. Utilización das tecnoloxías de información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados.</p> <p>B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.</p>	<p>Procura, selección e organización de información obtida en textos e imaxes para completar as actividades e responder preguntas.</p> <p>Expresión oral e escrita de información.</p> <p>Interese por utilizar as fontes de información que están ao seu alcance inmediato.</p> <p>Utilización do vocabulario adecuado nas súas exposicións e traballos.</p> <p>Exposición oral e/ou escrita das conclusións obtidas.</p> <p>Realización de pequenos proxectos de investigación e reflexión sobre os procesos e os resultados.</p>	<p>B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.</p> <p>B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.</p> <p>B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendouso adecuados materiais.</p> <p>B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e</p>

<p>B1.7. Trabajo individual cooperativo. B1.8. A igualdade entre homes e mulleres. A conduta responsable. B1.9. A relación cos demais. A resolución pacífica de conflitos. Toma de decisións: criterios e consecuencias. B1.10. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. B1.11. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro.</p>		<p>pequenas investigacións presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.</p>
---	--	--

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA (CONTINUACIÓN)</p> <p>B1.12. Emprego de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade.</p> <p>B1.13. Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula.</p> <p>B1.14. Valoración da necesidade de controlar o tempo destinado ás tecnoloxías da información e da comunicación e o seu poder de adición.</p> <p>B1.15. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando material necesario, montando, realizando e extraendo conclusións e presentando informes en diferentes soportes.</p>		

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE</p> <p>B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento.</p> <p>B2.2. Anatomía e fisioloxía.</p> <p>B2.5. As funcións vitais no ser humano.</p> <p>B2.7. Función de nutrición (aparells respiratorio, dixestivo, circulatorio e excretor).</p> <p>B2.9. Saúde e enfermidade.</p> <p>B2.10. Principais enfermidades que afectan aos aparellos e sistemas do organismo humano.</p> <p>B2.11. Hábitos saudables para previr enfermidades.</p> <p>B2.12. Trastornos alimenticios.</p> <p>B2.13. Efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.</p> <p>B2.14. Tipos de dietas.</p> <p>B2.15. Trastornos alimenticios.</p> <p>B2.17. Coñecemento de actuacións básicas de primeiros auxilios.</p>	<p>A nutrición.</p> <p>Os nutrientes.</p> <p>Os procesos que interveñen na función de nutrición.</p> <p>O aparello dixestivo.</p> <p>A dixestión: a absorción e a eliminación dos refugos.</p> <p>O tubo dixestivo.</p> <p>A respiración.</p> <p>As vías respiratorias.</p> <p>Os pulmóns.</p> <p>Os movementos respiratorios.</p> <p>O intercambio de gases.</p> <p>A saúde dos aparellos dixestivo e respiratorio: dieta sa; a importancia de respirar aire limpo; os efectos do tabaco.</p> <p>Normas de actuación ante unha emerxencia.</p>	<p>B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano e establecer algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde.</p> <p>B2.2. Coñecer o funcionamento de células, tecidos, órganos, aparellos, sistemas: a súa localización, forma, estrutura, funcións, cuidados etc.</p> <p>B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida e repercusións para a saúde.</p>

BLOQUE 1. Iniciación á actividade científica

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1.Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	Busca, selecciona e organiza información; obtén conclusións, argumentaas e exponas con claridade; relaciona as súas conclusións con aplicacións prácticas da vida cotiá.	CCL CSIEE CAA CD CMCCT
	B1.1.2. Exprésase oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	Utiliza adecuadamente o vocabulario nas súas exposicións e traballos. Expón, de forma clara e ordenada, contidos que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos.	CCL CMCCT
	B1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	Busca, selecciona e organiza información a partir de textos e imaxes para completar as súas actividades e responder preguntas.	CMCCT CAA CCL
B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorrendo se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.	B1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	Busca, selecciona e organiza información; obtén conclusións, argumentaas e exponas con claridade; relaciona as súas conclusións con aplicacións prácticas da vida cotiá.	CSIEE CAA CMCCT

BLOQUE 1. Iniciación á actividade científica (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendouso adecuados materiais	B1.3.1. Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Realiza proxectos de investigación científica de forma individual ou cooperativa, achegando a información de diversas fontes, seguindo as fases de identificación do obxectivo, planificación e	CMCCT CSC CD
	B1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías de información e comunicación.	Emprega de maneira adecuada os materiais de traballo e as tecnoloxías de información e comunicación.	CMCCT CCL CAA CSIEE
B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	B1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicandoos resultados.	Realiza experiencias sinxelas e pequenas investigacións, relacionadas cos aparellos respiratorio e dixestivo, coa saúde e coa alimentación.	CAA CSC CMCCT CSIEE

BLOQUE 2. O ser humano e a saúde

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano e establecer algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde.	B2.1.1. Identificar e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do ser humano.	Recoñece e nomea os diversos aparellos que interveñen na nutrición e explica os procesos que ocorren en cada un deles.	CMCCT
B2.2. Coñecer o funcionamento de células, tecidos, órganos, aparellos, sistemas: a súa localización, forma, estrutura, funcións, cuidados etc.	B2.2.1. Identificar e describe as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións	Describe as funcións dos aparellos e dos diversos órganos que interveñen na nutrición. Identifica e describe as principais características do aparello dixestivo e do proceso da dixestión. Identifica e describe as principais características do aparello respiratorio e os seus órganos.	CMCCT CCL
	B2.3.1. Recoñece estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo.	Valora a importancia de levar un estilo de vida saudable. Identifica e expón as prácticas saudables relacionadas coa nutrición. Comprende a necesidade de coidado do corpo humano para sentirse saudable, evitando o consumo de produtos nocivos.	CMCCT CCL CSC

BLOQUE 2. O ser humano e a saúde (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida e repercusións para a saúde.	B2.3.2. Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas saudables para prevenir e detectar os riscos para a saúde.	Coñece os principios dunha dieta saudable. Identifica os elementos dunha dieta equilibrada. Elabora unha dieta semanal	CMCCT CCL CAA CSC
	B2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.	Recoñece os efectos nocivos do tabaco no noso organismo.	CMCCT CAA CSC
B2.17. Coñecemento de actuacións básicas de primeiros auxilios.	B2.3.5. Coñece técnicas de primeiros auxilios, en situacións simuladas e reais.	Sabe como reaccionar ante unha urxencia e como actuar ata que a persoa é atendida por un sanitario.	CMCCT CAA CSC

UNIDADE 2. A NUTRICIÓN II. APARELLO CIRCULATORIO E EXCRETOR

OBXECTIVOS CURRICULARES

- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos seus relacións e vínculos.
- Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social. ados con Galicia.

CONTIDOS

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA</p> <p>B1.1. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.2. Emprego de diferentes fontes de información.</p> <p>B1.3. Lectura de textos propios da área.</p> <p>B1.4. Utilización das tecnoloxías de información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre traballos realizados.</p> <p>B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.</p> <p>B1.7. Traballo individual e cooperativo.</p> <p>B1.9. A relación cos demais. A resolución pacífica de conflitos. Toma de decisións: criterios e consecuencias.</p> <p>B1.10. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.</p> <p>B1.11. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro.</p> <p>B1.13. Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula.</p> <p>B1.14. Valoración da necesidade de controlar o</p>	<p>Procura, selección e organización de información obtida en textos e imaxes para completar as actividades e responder preguntas.</p> <p>Expresión oral e escrita de información.</p> <p>Interese por utilizar as fontes de información que están ao seu alcance inmediato.</p> <p>Utilización do vocabulario adecuado nas súas exposicións e traballos.</p> <p>Exposición oral e/ou escrita das conclusións obtidas.</p> <p>Realización de pequenos proxectos de investigación e reflexión sobre os procesos e os resultados: tomar o pulso, rexistrar os datos e analizar os resultados.</p>	<p>B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.</p> <p>B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.</p> <p>B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendouso adecuados materiais.</p> <p>B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.</p>

<p>tempo destinado ás tecnoloxías da información e da comunicación e o seu poder de adición.</p> <p>B1.15. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando material necesario, montando, realizando e extraendo conclusións e presentando informes en diferentes soportes.</p>		
---	--	--

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE</p> <p>B2.1.Ocorpo humano e o seu funcionamento.</p> <p>B2.2.Anatomía e fisioloxía.</p> <p>B2.5.As funcións vitais no ser humano.</p> <p>B2.7.Función de nutrición (aparells respiratorio, dixestivo, circulatorio e excretor).</p> <p>B2.9.Saúde e enfermidade.</p> <p>B2.10.Principais enfermidades que afectan aos aparellos e sistemas do organismo humano.</p> <p>B2.11.Hábitos saudables para previr enfermidades.</p> <p>B2.13.Efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.</p> <p>B2.16.Avances da ciencia que melloran a saúde e a vida.</p>	<p>O aparello circulatorio.</p> <p>O sangue.</p> <p>Os vasos sanguíneos.</p> <p>O corazón.</p> <p>A circulación do sangue: a circulación pulmonar; a circulación xeral.</p> <p>O latexo cardíaco.</p> <p>O aparello excretor: funcionamento.</p> <p>As glándulas sudoríparas.</p> <p>A suor.</p> <p>A saúde do aparello circulatorio: enfermidades e dieta saudable.</p> <p>A saúde do aparello excretor.</p> <p>A dopaxe nos deportistas.</p>	<p>B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano e establecer algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde.</p> <p>B2.2. Coñecer o funcionamento de células, tecidos, órganos, aparellos, sistemas: a súa localización, forma, estrutura, funcións, cuidados etc.</p> <p>B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida e repercusións para a saúde.</p>

BLOQUE 1. Iniciación á actividade científica

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1.Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	Busca, selecciona e organiza información; obtén conclusións, argumentaas e exponas con claridade; relaciona as súas conclusións con aplicacións prácticas da vida cotiá.	CCL CSIEE CAA CD CMCCT
	B1.1.2. Exprésase oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	Utiliza adecuadamente o vocabulario nas súas exposicións e traballos. Expón, de forma clara e ordenada, contidos que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos.	CCL CMCCT
	B1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	Busca, selecciona e organiza información a partir de textos e imaxes para completar as súas actividades e responder preguntas.	CCL CSIEE CMCCT CD
B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren e provocan a través	B1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificandoos	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CSIEE CAA CMCCT

dun experimento oudunha experiencia.	critérios e as consecuencias das decisións tomadas.		
--------------------------------------	---	--	--

BLOQUE 1. Iniciación á actividade científica (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendouso adecuados materiais	B1.3.1. Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Realiza proxectos de investigación científica de forma individual ou cooperativa, achegando información de diversas fontes, seguindo as fases de identificación	CAA CSC CMCCT CSIEE
	B1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías de información e comunicación.	Emprega de maneira adecuada as tecnoloxías de información e comunicación.	CMCCT CSC CD
B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	B1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicandoos	Realiza experiencias sinxelas e pequenas investigacións, relacionadas co aparello circulatorio.	CMCCT CCL CAA CSIEE

	<p>B1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) e traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.</p>	<p>Realiza un informe do experimento. Busca en Internet animacións relacionadas coa circulación do sangue, e información sobre o primeiro transplante de corazón; a mostra e exponas con precisión. Infórmase e escribe un traballo sobre a doazón de órganos.</p>	<p>CMCCT CCL CSC CD CAA CSIEE</p>
--	--	--	---

BLOQUE 2. O ser humano e a saúde

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano e establecer algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde.</p>	<p>B2.1.1. Identificar e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do ser humano.</p>	<p>Recoñece e nomea as partes do aparello circulatorio e explica os procesos que ocorren en cada unha delas. Recoñece e nomea as partes do aparello excretor e explica os procesos que ocorren en cada unha delas.</p>	<p>CMCCT</p>
<p>B2.2. Coñecer o funcionamento de células, tecidos, órganos, aparellos, sistemas: a súa localización, forma, estrutura, funcións, cuidados etc.</p>	<p>B2.2.1. Identificar e describe as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.</p>	<p>Explica en que consiste a nutrición e como sucede cada un dos procesos que forman parte dela. Explica en que consiste a función do corazón, dos vasos sanguíneos e das células do sangue. Explica a circulación do sangue e como sucede cada un dos procesos que forman parte dela. Explica en que consiste a excreción e como sucede cada un dos procesos que forman parte dela. Explica a función do aparello excretor e das glándulas sudoríparas.</p>	<p>CMCCT CCL</p>

BLOQUE 2. O ser humano e a saúde (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables e coñecendo as repercusións para a saúde.	B2.3.1. Recoñece estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo.	Identifica, valora e explica os principais hábitos saudables para coidar o aparello circulatorio e o aparello excretor. Expón as súas preferencias na realización de exercicios físicos e explica as vantaxes de practicalos.	CMCCT CCL CSC
	B2.3.2. Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas saudables para previr e detectar os riscos para a saúde.	Coñece e explica os principios dunha alimentación saudable e os seus beneficios. Busca información sobre os efectos positivos da alimentación adecuada no aparello circulatorio.	CMCCT CCL CAA CSC
	B2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.	Define a dopaxe nos deportistas e valora as súas consecuencias.	CMCCT CAA CSC
	B2.3.4. Observa, identifica e describe algúns avances da ciencia que melloran a saúde (medicina, produción e conservación de alimentos, potabilización da auga etc.).	Busca información sobre o primeiro transplante de corazón e fai unha exposición oral.	CMCCT CSC

UNIDADE 3. A REPRODUCCIÓN

OBXECTIVOS CURRICULARES

- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- Desenvolver as túas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA</p> <p>B1.1. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.2. Emprego de diferentes fontes de información.</p> <p>B1.3. Lectura de textos propios da área.</p> <p>B1.4. Utilización das tecnoloxías de información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre traballos realizados.</p> <p>B1.5. Uso progresivamente autónomo de tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.).</p> <p>B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.</p> <p>B1.15. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando material necesario, montando, realizando e extraendo conclusións e presentando informes en diferentes soportes.</p>	<p>Procura, selección e organización de información obtida en textos e imaxes para completar as actividades e responder preguntas.</p> <p>Expresión oral e escrita de información.</p> <p>Interese por utilizar as fontes de información que están ao seu alcance inmediato.</p> <p>Utilización do vocabulario adecuado nas súas exposicións e traballos.</p> <p>Exposición oral e/ou escrita das conclusións obtidas.</p> <p>Realización de pequenos proxectos de investigación e reflexión sobre os procesos e os resultados.</p>	<p>B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.</p> <p>B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.</p> <p>B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE</p> <p>B2.1. O corpo humano e o seu funcionamento.</p> <p>B2.2. Anatomía e fisioloxía.</p> <p>B2.5. As funcións vitais no ser humano.</p> <p>B2.8. Función de reprodución (aparello reprodutor).</p> <p>B2.9. Saúde e enfermidade.</p> <p>B2.10. Principais enfermidades que afectan aos aparellos e sistemas do organismo humano.</p> <p>B2.11. Hábitos saudables para previr enfermidades.</p>	<p>Os caracteres sexuais.</p> <p>A puberdade.</p> <p>O aparello reprodutor feminino.</p> <p>O aparello reprodutor masculino.</p> <p>As células sexuais femininas.</p> <p>As células sexuais masculinas.</p> <p>A fecundación.</p> <p>O embarazo: desenvolvemento do embrión e do feto; o parto; a lactación.</p> <p>A reprodución e a saúde: puberdade e adolescencia; saúde e hixiene dos órganos sexuais; a importancia da prevención.</p> <p>Realización dunha entrevista a unha nai sobre o parto.</p>	<p>B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano e establecer algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde.</p> <p>B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida e repercusións para a saúde.</p>

BLOQUE 1. Iniciación á actividade científica

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B1.1.Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.</p>	<p>B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.</p>	<p>Busca, selecciona e organiza información sobre os cambios do embrión e do feto; obtén conclusións, argumentaas e exponas con claridade.</p>	<p>CCL CSIEE CAA CD CMCCT</p>
	<p>B1.1.2. Exprésase oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.</p>	<p>Utiliza adecuadamente o vocabulario nas súas exposicións e traballos. Expón, de forma clara e ordenada, contidos que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos.</p>	<p>CCL CMCCT</p>

	B1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	Comprende e interpreta información de documentos escritos, imaxes, gráficos e extrae conclusións adecuadas que aplica nos seus traballos e exposicións da clase.	CMCCT CAA CCL
--	--	--	------------------

BLOQUE 1. Iniciación á actividade científica (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorrendo se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.	B1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CMCCT CAA CCL
B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	B1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando resultados.	Realiza proxectos de investigación formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando material necesario, extraendo conclusións e comunicando resultados.	CMCCT CCL CAA CSIEE
	B1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) e traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	Expón o proxecto de investigación científica e os seus resultados de forma individual ou cooperativa, de forma oral e/ou escrita, e fáino de maneira clara, ordenada e precisa.	CMCCT CCL CSC CD CAA CSIEE

BLOQUE 2. O ser humano e a saúde

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano e establecer algunhas relacións fundamentais entre elas e determinados hábitos de saúde.</p>	<p>B2.1.1. Identificar e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do ser humano.</p>	<p>Recoñece e nomea os caracteres sexuais secundarios na muller e no home. Recoñece e nomea os órganos do aparello reprodutor feminino e masculino. Explica en que consiste a fecundación. Describe as células sexuais masculina e feminina e explica as súas características. Explica as diferenzas entre embrión e feto, e responde preguntas sobre o embarazo e o parto. Describe as características da puberdade e da adolescencia, sinalando os cambios que se producen nestas etapas.</p>	<p>CMCCT</p>
<p>B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida e repercusións para a saúde.</p>	<p>B2.3.1. Recoñece estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo.</p>	<p>Valora a importancia da hixiene e das revisións periódicas para previr algunhas enfermidades ou detectalas rapidamente. Identifica as funcións sanitarias</p>	<p>CMCCT CCL CSC</p>

		do xinecólogo e do urólogo. Valora as revisións periódicas para evitar enfermidades nos aparellos reprodutores.	
--	--	--	--

UNIDADE 3:SERES VIVOS

OBXECTIVOS CURRICULARES

- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA</p> <p>B1.1. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.2. Empregode diferentes fontes de información.</p>	<p>Procura, selección e organización de información a partir de textos e imaxes sinxelos para completar as súas actividades e responder preguntas.</p> <p>Comunicación oral e escrita de información solicitada de textos e imaxes simples para demostrar a súa comprensión.</p> <p>Manifestación de certa autonomía na execución de accións e tarefas sinxelas.</p> <p>Utilización do vocabulario adquirido nas súas exposicións e traballos da clase.</p>	<p>B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.</p>
<p>BLOQUE 3. OS SERES VIVOS</p> <p>B3.3. Os seres vivos: características, clasificación e tipos.</p> <p>B3.5. As plantas: estrutura e fisioloxía. A fotosíntese e a súa importancia para a vida na Terra.</p> <p>B3.6. As relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas. Características e compoñentes dun ecosistema.</p> <p>B3.7. Ecosistemas: pradería, poza, lagoa, bosque, litoral e cidade e os seres vivos. A biosfera, diferentes hábitats dos seres vivos.</p>	<p>O medio ambiente.</p> <p>Os ecosistemas.</p> <p>A fotosíntese.</p> <p>As relacións de alimentación.</p>	<p>B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.</p> <p>B3.3. Investigar as características dos ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.</p>

BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1.Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	Busca, selecciona e organiza información a partir de textos e imaxes para completar as súas actividades e responder preguntas, e comunica dita información oralmente e/ou por escrito.	CCL CSIEE CAA
	B1.1.2. Exprésase oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	Utiliza adecuadamente o vocabulario nas súas exposicións e traballos. Expón, de forma clara e ordenada, contidos que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos.	CCL CMCCT

BLOQUE 3. OS SERES VIVOS

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.	B3.2.3. Explica a importancia da fotosíntese para a vida na Terra.	Describe a fotosíntese e valora a súa importancia para todos os seres vivos.	CMCCT CCL
B3.3. Investigar as características dos ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.	B3.3.1. Investiga e explica as relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas.	Identifica e describe as relacións de alimentación entre os seres vivos.	CMCT CCL
	B3.3.2. Recoñece e explica algúns ecosistemas: pradería, charca, bosque, litoral e cidade e os seres vivos que neles habitan.	Diferencia medio ambiente de ecosistema. Diferencia elementos que forman parte do ecosistema e os que son fabricados polas persoas. Recoñece diferentes ecosistemas.	CMCT CCL

UNIDADE 4. A ORGANIZACIÓN DOS SERES VIVOS

OBXECTIVOS CURRICULARES

- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo n espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA</p> <p>B1.1. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.2. Emprego de diferentes fontes de información.</p> <p>B1.3. Lectura de textos propios da área.</p> <p>B1.4. Utilización das tecnoloxías de información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre traballos realizados.</p> <p>B1.5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.).</p> <p>B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.</p> <p>B1.15. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando material necesario, montando, realizando e extraendo conclusións e presentando informes en diferentes soportes.</p>	<p>Procura, selección e organización de información obtida en textos e imaxes para completar as actividades e responder preguntas.</p> <p>Expresión oral e escrita de información.</p> <p>Interese por utilizar as fontes de información que están ao seu alcance inmediato.</p> <p>Utilización do vocabulario adecuado nas súas exposicións e traballos.</p> <p>Exposición oral e/ou escrita das conclusións obtidas.</p> <p>Realización de pequenos proxectos de investigación e reflexión sobre os procesos e os resultados.</p>	<p>B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.</p> <p>B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.</p> <p>B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 3. OS SERES VIVOS</p> <p>B3.1.Seres vivos, seres inertes.Diferenciación.</p> <p>B3.2.Organización e estrutura dos seres vivos: células, tecidos:tipos; órganos;aparells e sistemas: principais características e funcións.</p> <p>B3.8. Hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.</p> <p>B3.9.Usodemedios tecnolóxicos parao estudo dos seres vivos.</p> <p>B3.10.Interesepola observación epolo estudo rigoroso de todos os seres vivos.</p>	<p>A célula: as partes da célula, células animais e células vexetais.</p> <p>Os niveis de organización: tecidos, órganos, sistemas e aparellos, organismos.</p> <p>Os tecidos animais.</p> <p>Os tecidos vexetais.</p> <p>Exploración e observación de células.</p>	<p>B3.1.Coñecera estrutura dos seres vivos:células,tecidos,tipos, órganos,aparells e sistemas: identificando as principais características e funcións.</p> <p>B3.3.Investigaras características deecosistemasdoseu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontesde información e presentandoos resultados en diferentes soportes,mostrando interese pola rigorosidadee hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.</p>

BLOQUE 1. Iniciación á actividade científica

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1.Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	Busca información sobre o tamaño que pode alcanzar unha neurona nos animais. Busca información e fotografías en Internet para incluílas nos seus traballos.	CCL CSIEE CAA CD CMCCT
	B1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	Utiliza adecuadamente o vocabulario nas súas exposicións e traballos. Expón, de forma clara e ordenada, contidos que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos.	CCL CMCCT
	B1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc).	Utiliza adecuadamente o procesador de textos para presentar os seus traballos.	CCL CSIEE CMCCT
	B1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	Comprende e interpreta información de documentos escritos, imaxes, gráficos e extrae conclusións adecuadas que aplica nos seus traballos e exposicións da clase.	CMCCT CAA CCL

BLOQUE 1. Iniciación á actividade científica (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorrendo se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.	B1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CSIEE CAA CMCCT
B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	B1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo	Realiza proxectos de investigación científica de forma individual ou cooperativa, extraendo información de diversas fontes, seguindo as fases	CMCCT CCL CAA CSIEE
	B1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) e traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	Expón o proxecto de investigación científica e os seus resultados de forma individual ou cooperativa, de forma oral e/ou escrita, e fáino de maneira clara, ordenada e precisa.	CMCCT CCL CSC CD CAA CSIEE

BLOQUE 3. Os SERES VIVOS

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B3.1.Coñecera estrutura dos seres vivos:células,tecidos,tipos, órganos,aparells e sistemas: identificando as principais características e funcións.</p>	<p>B3.1.1.Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células,tecidos,órganos, aparellos e sistemas nomeando as principais características e funcións de cada un deles.</p>	<p>Coñece e explica que é unha célula e as súas partes, sinalando as semellanzas e diferenzas entre as células animais e as células vexetais. Identifica a estrutura dos seres vivos e describe os tecidos, os órganos, os sistemas, os aparellos e os organismos, diferenciando entre os tecidos animais e os tecidos vexetais.</p>	<p>CCL CMCCT</p>

BLOQUE 3. Os SERES VIVOS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3.3. Investigar características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.	B3.3.4. Usa lupas e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.	Observa células co microscopio e débuxaas.	CMCCT
	B3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utilizando os instrumentos e os medios audiovisuais tecnolóxicos apropiados, comunicando de xeito oral e escrito os resultados.	Observa imaxes sobre diferentes tecidos e células, clasifícaaas e débuxaas. Constrúe modelos, carteis explicativos e presentacións multimedia sobre as células. Elabora traballos escritos sobre a vida e as obras de científicos importantes.	CMCCT CCL CD CAA

UNIDADE 5. A CLASIFICACIÓN DOS SERES VIVOS

OBXECTIVOS CURRICULARES

- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais
- Coñecer e valorar os animais máis próximos a o ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
- Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA</p> <p>B1.1. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.2. Emprego de diferentes fontes de información.</p> <p>B1.3. Lectura de textos propios da área.</p> <p>B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.</p> <p>B1.7. Traballo individual e cooperativo.</p> <p>B1.8. A igualdade entre homes e mulleres. A conduta responsable.</p> <p>B1.9. A relación cos demais. A resolución pacífica de conflitos. Tomada de decisións: criterios e consecuencias.</p> <p>B1.10. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.</p> <p>B1.15. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, montando, realizando e extraendo conclusións e presentando informes en diferentes soportes.</p>	<p>Procura, selección e organización de información obtida en textos e imaxes para completar as actividades e responder preguntas.</p> <p>Expresión oral e escrita de información.</p> <p>Interese por utilizar as fontes de información que están ao seu alcance inmediato.</p> <p>Utilización do vocabulario adecuado nas súas exposicións e traballos.</p> <p>Exposición oral e/ou escrita das conclusións obtidas.</p> <p>Realización de pequenos proxectos de investigación e reflexión sobre os procesos e os resultados.</p>	<p>B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.</p> <p>B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.</p> <p>B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendouso adecuados materiais.</p> <p>B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 3. OS SERES VIVOS</p> <p>B3.3. Os seres vivos: características, clasificación e tipos.</p> <p>B3.4. Os animais vertebrados e invertebrados, características e clasificación.</p> <p>B3.5. As plantas: estrutura e fisioloxía. A fotosíntese e a súa importancia para a vida na Terra.</p>	<p>Clasificación dos seres vivos: os cinco reinos.</p> <p>O reino dos animais: animais vertebrados e animais invertebrados.</p> <p>O reino das plantas: plantas sen flores e plantas con flores.</p> <p>Identificación de plantas cunha clave.</p>	<p>B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.</p>

BLOQUE 1. Iniciación á actividade científica

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1.Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	B1.1.1.Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	Obtén información sobre os seres vivos, clasifícaa e estrutúraa, segundo uns criterios establecidos.	CCL CSIEE CAA CD CMCCT
	B1.1.2.Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	Utiliza adecuadamente o vocabulario nas súas exposicións e traballos. Expón oralmente, de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa unidade, que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos.	CCL CMCCT
	B1.1.4.Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	Comprende e interpreta información de documentos escritos, imaxes, gráficos e extrae conclusións adecuadas que aplica nos seus traballos e exposicións da clase.	CMCCT CAA CCL
B1.2.Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorrendo se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.	B1.2.1.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CSIEE CAA CMCCT

BLOQUE 1. Iniciación á actividade científica

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.3.Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendouso adecuados materiais	B1.3.1.Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Realiza proxectos de investigación científica de forma individual ou cooperativa, achegando a información de diversas fontes, seguindo as fases de identificación do obxectivo, planificación e elaboración.	CSIEE CAA CMCCT
B1.4.Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	B1.4.1.Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	Realiza proxectos de investigación científica de forma individual ou cooperativa, extraendo información de diversas fontes, seguindo as fases de identificación do obxectivo, planificación e elaboración. Utiliza claves dicotómicas para	CMCCT CCL CAA CSIEE

BLOQUE 3. Os SERES VIVOS

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.	<p>B3.2.1. Identifica as características e clasifica os seres vivos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reino animal. - Reino das plantas. - Reino dos fungos. - Outros reinos. 	<p>Identifica os cinco reinos e clasifica os animais segundo as súas características en cada reino.</p> <p>Observa directa e indirectamente e clasifica os seres vivos en diferentes tipos, segundo as súas características.</p> <p>Coñece as características dos animais invertebrados, explícaa e utilízaa para clasificalos.</p> <p>Coñece as características dos animais vertebrados, explícaa e utilízaa para clasificalos.</p> <p>Coñece as características dos</p>	CMCCT
	B3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais e plantas.	Identifica plantas cunha clave.	CMCCT CAA

UNIDADE 6. OS FUNGOS E OUTROS REINOS

OBXECTIVOS CURRICULARES

- Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados vinculados con Galicia
- Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
- Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, linguísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galega.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA</p> <p>B1.1. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.2. Emprego de diferentes fontes de información.</p> <p>B1.3. Lectura de textos propios da área.</p> <p>B1.4. Utilización das tecnoloxías de información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre traballos realizados.</p> <p>B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.</p> <p>B1.7. Traballo individual e cooperativo.</p> <p>B1.8. A igualdade entre homes e mulleres. A conduta responsable.</p> <p>B1.9. A relación cos demais. A resolución pacífica de conflitos. Toma de decisións: criterios e consecuencias.</p> <p>B1.10. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.</p> <p>B1.11. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro.</p> <p>B1.12. Emprego de diversos materiais,</p>	<p>Procura, selección e organización de información obtida en textos e imaxes para completar as actividades e responder preguntas.</p> <p>Expresión oral e escrita de información.</p> <p>Interese por utilizar as fontes de información que están ao seu alcance inmediato.</p> <p>Utilización do vocabulario adecuado nas súas exposicións e traballos.</p> <p>Exposición oral e/ou escrita das conclusións obtidas.</p> <p>Realización de pequenos proxectos de investigación e reflexión sobre os procesos e os resultados.</p>	<p>B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.</p> <p>B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.</p> <p>B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendouso adecuados materiais.</p> <p>B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.</p>

tendo em conta as normas de seguridade. B1.13.Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula.		
--	--	--

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA (CONTINUACIÓN)</p> <p>B1.14. Valoración da necesidade de controlar o tempo destinado ás tecnoloxías da información e da comunicación e o seu poder de adicción.</p> <p>B1.15. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando material necesario, montando, realizando e extraendo conclusións e presentando informes en diferentes soportes.</p>		
<p>BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE</p> <p>B2.11. Hábitos saudables para previr enfermidades.</p>	<p>Prácticas de vida saudable en relación coas bacterias e os virus.</p>	<p>B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables e coñecendo as repercusións para a saúde.</p>
<p>BLOQUE 3. OS SERES VIVOS</p> <p>B3.3. Os seres vivos: características, clasificación e tipos.</p> <p>B3.8. Hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.</p> <p>B3.9. Uso de medios tecnolóxicos para o estudo dos seres vivos.</p> <p>B3.10. Interese pola observación e polo estudo</p>	<p>O reino dos fungos: clasificación, alimentación e importancia dos fungos.</p> <p>Os fungos con cogomelo.</p> <p>O reino dos protistas: protozoos e algas.</p> <p>O reino das bacterias.</p> <p>A forma das bacterias.</p> <p>As bacterias e as persoas.</p>	<p>B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.</p> <p>B3.3. Investigar as características dos ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos</p>

rigoroso de todos os seres vivos.

Os virus.
Descripción dun cogomelo.

seres vivos.

BLOQUE 1. Iniciación á actividade científica

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1.Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	Busca, selecciona e organiza información; obtén conclusións, argumentaas e exponas con claridade; relaciona as súas conclusións con aplicacións prácticas na vida cotiá.	CCL CSIEE CAA CD CMCCT
	B1.1.2. Exprésase oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	Utiliza adecuadamente o vocabulario nas súas exposicións e traballos. Expón, de forma clara e ordenada, contidos que manifesten a comprensión de	CCL CMCCT
	B1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	Comprende e interpreta información de documentos escritos, imaxes, gráficos e extrae conclusións adecuadas que aplica nos seus traballos e exposicións da clase.	CMCCT CAA CCL
B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorrendo se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.	B1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CSIEE CAA CMCCT

BLOQUE 1. Iniciación á actividade científica (continuación)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendouso adecuados materiais	B1.3.1. Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Realiza proxectos de investigación científica de forma individual ou cooperativa, achegando a información de diversas fontes, seguindo as fases de identificación do obxectivo, planificación e elaboración.	CAA CSC CMCCT CSIEE
	B1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías de información e comunicación.	Emprega de maneira adecuada os materiais de traballo e as tecnoloxías de información e comunicación.	CMCCT CSC CD
B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	B1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados	Realiza proxectos de investigación científica de forma individual ou cooperativa, extraendo información de diversas fontes, seguindo as fases de identificación do obxectivo, planificación e elaboración	CMCCT CCL CAA CSIEE

	<p>B1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) e traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.</p>	<p>Expón o proxecto de investigación científica e os seus resultados de forma individual ou cooperativa, de forma oral e/ou escrita, e fáino de maneira clara, ordenada e precisa. Elabora fichas coa descrición do champiñón.</p>	<p>CMCCT CCL CSC CD CAA CSIEE</p>
--	--	--	---

BLOQUE 2. O ser humano e a saúde

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2.3.Relacionar determinadas prácticas de vida adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables e coñecendo as repercusións para a saúde.</p>	<p>B2.3.1.Recoñece estilos de vida saudables os seus efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo.</p>	<p>Busca información sobre as bacterias e sobre as enfermidades que ocasionan; toma precaucións para evitar a destrución da flora intestinal. Relaciona os virus coas enfermidades, especialmente coa gripe; describe a función das vacinas e as precaucións que se debent para evitar o contaxio. Busca información sobre o consumo de algas como alimento.</p>	<p>CMCCT CCL CSC</p>

BLOQUE 3. Os SERES VIVOS

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.</p>	<p>B3.2.1. Identificar e clasificar os seres vivos:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Reino animal. -Reino das plantas. -Reino dos fungos. -Outros reinos. 	<p>Coñece a importancia e as características dos fungos, explícaa e compara os fungos cos cogomelos e cos animais. Describe os seres pertencentes ao reino dos protistas, sinalando as diferenzas e as semellanzas entre os protozoos e as algas, e explicando a relación entre os protistas e as persoas. Coñece as características do reino das bacterias, explícaa e analiza a súa relación coas persoas. Describe as características xerais dos virus e os seus efectos nas persoas.</p>	<p>CMCCT</p>
	<p>B3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais e plantas.</p>	<p>Recoñece a importancia de consultar guías de cogomelos.</p>	<p>CMCCT CAA</p>

BLOQUE 3. Os SERES VIVOS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3.3. Investigar características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.	B3.3.3. Observar e identificar diferentes hábitats dos seres vivos facendo fincapé no coidado destas especies. nomea algunhas causas de extinción de especies.	Toma precaucións para que os seres vivos que lle serven de alimento poidan seguir reproducíndose nos casos posibles, como deixando caer as esporas dos cogomelos. Busca información sobre os lugares de Galicia onde se recollen cogomelos.	CMCCT CSC
	B3.3.4. Usa lupas e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.	Usa medios para a observación científica.	CMCCT

UNIDADE 7: MATERIA E ENERXÍA

OBXECTIVOS CURRICULARES

- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas linguas.
- Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, das ciencias sociais, da xeografía, da historia e da cultura con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO CURSO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA</p> <p>B1.1. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.2. Empregode diferentes fontes de información.</p>	<p>Procura, selección e organización de información a partir de textos e imaxes sinxelos para completar as súas actividades e responder preguntas.</p> <p>Comunicación oral e escrita de información solicitada de textos e imaxes simples para demostrar a súa comprensión.</p> <p>Manifestación de certa autonomía na execución de accións e tarefas sinxelas.</p> <p>Utilización do vocabulario adquirido nas súas exposicións e traballos da clase.</p>	<p>B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.</p>
<p>BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA</p> <p>B4.4. Fontes de enerxía e materias primas: a súa orixe. Enerxías renovables e non renovables.</p> <p>B4.5. Fontes de enerxías renovables e non renovables. O desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo.</p>	<p>A materia e as súas propiedades.</p> <p>A enerxía.</p> <p>Formas de enerxía.</p> <p>Fontes de enerxía.</p>	<p>B4.2. Coñecer as características das fontes de enerxía ematerias primas renovables e non renovables e relacionalas co desenvolvemento enerxético e sostible.</p>

BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1.Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	Busca, selecciona e organiza información a partir de textos e imaxes para completar as súas actividades e responder preguntas, e comunica dita información oralmente e/ou por escrito.	CCL CSIEE CAA
	B1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados co área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	Utiliza adecuadamente o vocabulario nas súas exposicións e traballos. Expón, de forma clara e ordenada, contidos que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos.	CCL CMCCT

BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B4.2. Coñecer as características das fontes de enerxía ematerias primas renovables e non renovables e relacionalas co desenvolvemento enerxético e sostible.	B4.2.2. Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, chuvia ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible.	Explica a diferenza entre fontes de enerxía renovables e fontes non renovables.	CMCCT CCL

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA</p> <p>B1.1. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.2. Emprego de diferentes fontes de información.</p> <p>B1.3. Lectura de textos propios da área.</p> <p>B1.4. Utilización das tecnoloxías de información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre traballos realizados.</p> <p>B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.</p> <p>B1.10. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual.</p> <p>Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.</p> <p>B1.12. Emprego de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade.</p> <p>B1.13. Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula.</p> <p>B1.15. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas,</p>	<p>Procura, selección e organización de información obtida en textos e imaxes para completar as actividades e responder preguntas.</p> <p>Expresión oral e escrita de información.</p> <p>Interese por utilizar as fontes de información que están ao seu alcance inmediato.</p> <p>Utilización do vocabulario adecuado nas súas exposicións e traballos.</p> <p>Exposición oral e/ou escrita das conclusións obtidas.</p> <p>Realización de pequenos proxectos de investigación e reflexión sobre os procesos e os resultados.</p>	<p>B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.</p> <p>B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.</p> <p>B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendouso adecuados materiais.</p> <p>B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.</p>

enunciando hipótesis, seleccionando material necesario, montando, realizando extraendo conclusiones e presentando informes en diferentes soportes.		
--	--	--

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA</p> <p>B4.1. Concepto de enerxía. Diferentes formas de enerxía. A luz como fonte de enerxía.</p> <p>B4.3. Os cambios de estado. As reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.</p> <p>B4.7. Planificación e realización de experiencias diversas para estudar as propiedades de materiais de uso común e o seu comportamento diante da luz, o son, a calor, a humidade e a electricidade.</p> <p>B4.8. Predición de cambios no movemento de un formado corpos por efecto das forzas.</p> <p>B4.9. Observación de algúns fenómenos de natureza eléctrica e os seus efectos (luz e calor).</p> <p>B4.11. Separación de compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.</p> <p>B4.12. Reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.</p> <p>B4.13. Normas de prevención de riscos.</p>	<p>As formas da enerxía: enerxía mecánica, enerxía química, enerxía eléctrica, enerxía luminosa, enerxía térmica ou calorífica e enerxía nuclear.</p> <p>As mesturas e a súa separación.</p> <p>Substancias puras e mesturas.</p> <p>Tipos de mesturas.</p> <p>Separación de mesturas.</p> <p>Os efectos da calor sobre a materia: os cambios de estado, as temperaturas de fusión e ebulición, a calor e os cambios de volume.</p> <p>As reaccións químicas: definición e tipos de reaccións químicas.</p> <p>A importancia das reaccións químicas.</p>	<p>B4.1. Coñecerleis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica, os cambios de estado e as reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.</p> <p>B4.3. Planificar e realizar sinxelas investigacións para estudar o comportamento dos corpos diante das forzas, a luz, a electricidade, o magnetismo, a calor ou o son.</p> <p>B4.4. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia.</p>

BLOQUE 1. Iniciación á actividade científica

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1.Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	Busca, selecciona e organiza información; obtén conclusións, argumentaas e exponas con claridade; relaciona as súas conclusións con aplicacións prácticas na vida cotiá.	CCL CSIEE CAA CD CMCCT
	B1.1.2. Exprésase oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	Utiliza adecuadamente o vocabulario nas súas exposicións e traballos. Expón, de forma clara e ordenada, contidos que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos.	CCL CMCCT
	B1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	Comprende e interpreta información de documentos escritos, imaxes, gráficos e extrae conclusións adecuadas que aplica nos seus traballos e exposicións da clase.	CMCCT CAA CCL

BLOQUE 1. Iniciación á actividade científica (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorrendo se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.	B1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CSIEE CAA CMCCT
B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendouso adecuados materiais.	B1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías de información e comunicación.	Emprega de maneira adecuada os materiais de traballo e as tecnoloxías de información e comunicación.	CMCCT CSC CD
B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	B1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicandoos resultados.	Realiza proxectos de investigación científica de forma individual ou cooperativa, extraendo información de diversas fontes, seguindo as fases de identificación do obxectivo, planificación e elaboración. Separa mesturas. Prepara unha mestura.	CMCCT CCL CAA CSIEE

	<p>B1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) e traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.</p>	<p>Expón o proxecto de investigación científica e os seus resultados de forma individual ou cooperativa, de forma oral e/ou escrita, e fáino de maneira clara, ordenada e precisa.</p>	<p>CMCCT CCL CSC CD CAA CSIEE</p>
--	--	--	---

BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B4.1. Coñecer leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica, os cambios de estado e as reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.	B4.1.1. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado.	Realiza e describe experiencias sinxelas sobre o almacenamento de enerxía mecánica e o seu aproveitamento en lanzamentos. Identifica, cita e explica situacións nas que interveñen as diferentes formas de enerxía. Describe os cambios de estado, provócaos con experimentos,	CMCCT CAA CSIEE
	B4.1.2. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen reaccións químicas: combustión, oxidación e	Explica as reaccións químicas sinxelas, analizando as diferenzas entre oxidacións e combustións. Fai pan en colaboración cun adulto para experimentar coa	CMCCT CAA CSIEE
B4.3. Planificar e realizar sinxelas investigacións para estudar o comportamento dos corpos diante das forzas, a luz, a electricidade, o magnetismo, o calor ou o son.	B4.3.1. Planifica e realiza sinxelas experiencias e predí cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía, comunicando o proceso seguido e o	Realiza e describe experiencias sinxelas sobre o almacenamento de enerxía mecánica e o seu aproveitamento en lanzamentos.	CAA CMCCT CSIEE CCL
	B4.3.2. Observa de xeito sistemático, aprecia e explica os efectos da calor no aumento de temperatura e dilatación dalgúns materiais.	Busca información e explica os resultados sobre aplicacións prácticas dos efectos de dilatación e aumento de temperatura que produce o calor sobre os corpos	CMCCT CC

UNIDADE 8. A ELECTRICIDADE E O MAGNETISMO

OBXECTIVOS CURRICULARES

- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados vinculados con Galicia.
- Iniciarse na utilización para a aprendizaxe das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA</p> <p>B1.1. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.2. Emprego de diferentes fontes de información.</p> <p>B1.3. Lectura de textos propios da área.</p> <p>B1.4. Utilización das tecnoloxías de información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre traballos realizados.</p> <p>B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.</p>	<p>Procura, selección e organización de información obtida en textos e imaxes para completar as actividades e responder preguntas.</p> <p>Expresión oral e escrita de información.</p> <p>Interese por utilizar as fontes de información que están ao seu alcance inmediato.</p> <p>Utilización do vocabulario adecuado nas súas exposicións e traballos.</p> <p>Exposición oral e/ou escrita das conclusións obtidas.</p> <p>Realización de pequenos proxectos de investigación e reflexión sobre os procesos e</p>	<p>B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directas e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.</p> <p>B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.</p> <p>B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendouso adecuados materiais.</p>

<p>B1.10. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.</p> <p>B1.12. Emprego de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade.</p> <p>B1.13. Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula.</p> <p>B1.15. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando material necesario, montando, realizando e extraendo conclusións e presentando informes en diferentes soportes.</p>	<p>os resultados.</p>	<p>B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.</p>
---	-----------------------	--

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA</p> <p>B4.2. Electricidade: a corrente eléctrica. Circuitos eléctricos.</p> <p>Magnetismo: o magnetismo terrestre. O imán: o compás.</p> <p>B4.6. Utilidade de algúns avances, produtos e materiais para a sociedade.</p> <p>B4.10. Atracción e repulsión de cargas eléctricas.</p>	<p>As cargas eléctricas.</p> <p>O comportamento dos corpos segundo a carga que teñen.</p> <p>Realización de experiencias sinxelas para identificar e explicar os tipos de carga eléctrica.</p> <p>O magnetismo.</p> <p>O magnetismo terrestre.</p> <p>O comportamento dos corpos magnetizados.</p> <p>Relación do magnetismo co funcionamento de instrumentos coma o compás e cos polos magnéticos da Terra.</p>	<p>B4.1. Coñecerleis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica, os cambios de estado e as reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.</p> <p>B4.4. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia.</p>
<p>BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS</p> <p>B5.4. A electricidade no desenvolvemento das máquinas.</p> <p>B5.5. Elementos dos circuitos eléctricos.</p> <p>B5.6. Efectos da electricidade.</p> <p>B5.7. Condutores e illantes.</p> <p>B5.8. A relación entre electricidade e magnetismo.</p> <p>B5.9. A ciencia: presente e futuro da sociedade.</p>	<p>As cargas eléctricas: tipos de cargas eléctricas e relación entre elas.</p> <p>O magnetismo: imáns e forzas magnéticas.</p> <p>A corrente eléctrica.</p> <p>A corrente eléctrica e o magnetismo.</p> <p>Os efectos da corrente eléctrica.</p> <p>Os circuitos eléctricos: compoñentes.</p> <p>Os xeradores.</p> <p>Representación gráfica dos circuitos eléctricos.</p> <p>Construción dun circuito eléctrico.</p>	<p>B5.3. Realizar experiencias sinxelas para coñecer as leis básicas que rexen a transmisión da corrente eléctrica.</p> <p>B5.4. Coñecer os principais avances da ciencia e da tecnoloxía. Identificar os beneficios e riscos.</p>

B5.10.Beneficios e riscos das tecnoloxías e produtos.		
B5.11.Importantes descubrimentos e inventos.		

BLOQUE 1. Iniciación á actividade científica

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1.Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analiza, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	Busca, selecciona e organiza información; obtén conclusións, argumentaas e exponas con claridade; relaciona as súas conclusións con aplicacións prácticas na vida cotiá.	CCL CSIEE CAA CD CMCCT
	B1.1.2. Exprésase oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	Utiliza adecuadamente o vocabulario nas súas exposicións e traballos. Expón, de forma clara e ordenada, contidos que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos.	CCL CMCCT
	B1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	Comprende e interpreta información de documentos escritos, imaxes, gráficos e extrae conclusións adecuadas que aplica nos seus traballos e exposicións da clase.	CMCCT CAA CCL
B1.2. Establecer conxecturas tanto	B1.2.1. Manifesta autonomía	Manifesta autonomía na	CSIEE

<p>respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.</p>	<p>na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.</p>	<p>planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.</p>	<p>CAA CMCCT CL</p>
---	--	--	---------------------

BLOQUE 1. Iniciación á actividade científica (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendouso adecuados materiais	B1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías de información e comunicación.	Emprega de maneira adecuada os materiais de traballo e as tecnoloxías de información e comunicación.	CMCCT CSC CD
B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	B1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	Realiza proxectos de investigación científica de forma individual ou cooperativa, extraendo información de diversas fontes, seguindo as fases de identificación do obxectivo, planificación e elaboración. Constrúe un circuito eléctrico.	CMCCT CCL CAA CSIEE
	B1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) e do traballo de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	Expón o proxecto de investigación científica e os seus resultados de forma individual ou cooperativa, de forma oral e/ou escrita, e fáino de maneira clara, ordenada e precisa.	CMCCT CCL CSC CD CAA CSIEE

BLOQUE 4. MATERIA E ENERXÍA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B4.1. Coñecerleis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica, os cambios de estado e as reaccións químicas: a combustión, a oxidación e a fermentación.	B4.1.1. Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado.	Realiza experiencias sinxelas para identificar e explicar os tipos de carga eléctrica. Constrúe un circuíto eléctrico.	CMCCT CAA CSIEE
B4.4. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia.	B4.4.1. Identifica, experimenta e exemplifica argumentando algúns cambios de estado e a súa reversibilidade.	Explica o que é a carga eléctrica, os tipos de cargas eléctricas que existen e o comportamento dos corpos segundo a carga que teñen. Explica o que é o magnetismo e o comportamento dos corpos magnetizados. Relaciona o magnetismo co funcionamento de instrumentos como o compás e cos polos magnéticos da Terra.	CMCCT

BLOQUE 5. A tecnoloxía, obxectos e máquinas (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B5.3. Realizar experiencias sinxelas para coñecer as leis básicas que rexen a transmisión da corrente eléctrica.	B5.3.1. Identificar os elementos dun circuíto eléctrico, construír un e explicar algúns efectos da electricidade.	Identifica e representa os elementos dun circuíto eléctrico, diferenciando entre circuíto aberto e pechado e os seus efectos consecuentes; relaciona estes conceptos coas súas aplicacións prácticas na vida cotiá. Construír un circuíto eléctrico	CMCCT CSIEE CCL
	B5.3.2. Observar e identificar as principais características dos imáns e relacionar a electricidade e magnetismo.	sinxelo Identifica as principais características dos imáns. Explica e define o magnetismo e, en concreto, o magnetismo terrestre. Explica o que é a corrente eléctrica, como se transmite e algúns efectos da electricidade. Investiga e describe a relación entre electricidade e magnetismo, indicando exemplos sinxelos	CMCCT

BLOQUE 5. A tecnoloxía, obxectos e máquinas (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B5.4. Coñecer os principais avances da ciencia e da tecnoloxía. Identificar os beneficios e riscos.	B5.4.1. Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.	Coñece a Thomas Edison e identifícaa como o inventor da lámpada. Explica o que supuxo o invento da lámpada para o desenvolvemento social e científico. Busca información sobre descubrimentos importantes sobre a electricidade e o magnetismo; identifica aos seus autores e explica as súas achegas á ciencia.	CMCCT CCL CSC
	B5.4.2. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.	Coñece e explica diferentes avances da ciencia no fogar e na vida e como melloraron diferentes aspectos. Valora e refire o uso e consumo responsable dos aparellos para o respecto e o coidado do medio natural e a sustentabilidade da vida.	CMCCT CCL CSC CCEC

UNIDADE 9: PROXECTO FIN DE ETAPA

OBXECTIVOS CURRICULARES

- Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Coñecer e utilizar dexeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais
- Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.

<p>BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA</p> <p>B1.1. Iniciación á actividade científica.</p> <p>B1.2. Emprego de diferentes fontes de información.</p> <p>B1.3. Lectura de textos propios da área.</p> <p>B1.4. Utilización das tecnoloxías de información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados.</p> <p>B1.5. Uso progresivamente autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.).</p> <p>B1.6. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade.</p> <p>B1.7. Traballo individual e cooperativo.</p> <p>B1.8. A igualdade entre homes e mulleres. A conduta responsable.</p> <p>B1.9. A relación cos demais. A resolución pacífica de conflitos. Toma de decisións: criterios e consecuencias.</p> <p>B1.10. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade.</p>	<p>Fabricar un xogo eléctrico de unir conceptos.</p> <p>Recollida de información observando a persoas que saiban sobre o tema ou consultando libros, Internet, etc.</p> <p>Realización dunha presentación multimedia para deseñar a portada.</p>	<p>B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.</p> <p>B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.</p> <p>B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendouso adecuados materiais.</p> <p>B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.</p>
--	--	--

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. INICIACIÓN Á ACTIVIDADE CIENTÍFICA (CONTINUACIÓN)</p> <p>B1.11. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro.</p> <p>B1.12. Emprego de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade.</p> <p>B1.13. Elaboración de protocolos de uso das TIC na aula.</p> <p>B1.14. Valoración da necesidade de controlar o tempo destinado ás tecnoloxías da información e da comunicación e do seu poder de adicción.</p> <p>B1.15. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, montando, realizando e extraendo conclusións e presentando informes en diferentes soportes.</p>		
<p>BLOQUE 5. A TECNOLOXÍA, OBXECTOS E MÁQUINAS</p> <p>B5.4. A electricidade no desenvolvemento das máquinas.</p> <p>B5.5. Elementos dos circuitos eléctricos.</p>	<p>Construción dun circuito eléctrico.</p>	<p>B5.3. Realizar experiencias sinxelas para coñecer as leis básicas que rexen a transmisión da corrente eléctrica.</p>

BLOQUE 1. Iniciación á actividade científica

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	ACTIVIDADES	COMPETENCIAS
B1.1.Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízala, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	Busca, selecciona e organiza información relacionada co proxecto a partir de textos, imaxes e gráficos para completar a súa actividade, comunicando esa información oralmente e/ou por escrito.	Páxs. 124 e 125	CCL CSIEE CAA CD CMCCT
	B1.1.2. Exprésase oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	Expón oralmente, de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa unidade, que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos.	Páxs. 124 e 125	CCL CMCCT
	B1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc).	Realiza presentacións multimedia utilizando distintos programas. Presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	Páxs. 126 e 127	CCL CSIEE CMCCT CD
B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorrendo se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.	B1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Páxs. 124, 125, 126, 127, 128 e 129	CSIEE CAA CMCCT

BLOQUE 1. Iniciación á actividade científica (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	ACTIVIDADES	COMPETENCIAS
B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendouso adecuados materiais	B1.3.1. Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Realiza proxectos de investigación científica de forma individual ou cooperativa, achegando a información de diversas fontes, seguindo as fases de identificación do obxectivo, planificación e elaboración.	Páxs. 124, 125, 126, 127, 128 e 129	CAA CSC CMCCT CSIEE
	B1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías de información e comunicación.	Emprega de maneira adecuada os materiais de traballo e as tecnoloxías de información e comunicación.	Páxs. 124, 125, 126, 127, 128 e 129	CMCCT CSC CD
B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	B1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando resultados.	Realiza proxectos de investigación científica de forma individual ou cooperativa, extraendo información de diversas fontes, seguindo as fases de identificación do obxectivo, planificación e elaboración. Diseña e fabrica un xogo eléctrico.	Páxs. 124, 125, 126, 127, 128 e 129	CMCCT CCL CAA CSIEE

BLOQUE 5. A tecnoloxía, obxectos e máquinas

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	ACTIVIDADES	COMPETENCIAS
B5.3. Realizar experiencias sinxelas para coñecer as leis básicas que rexen a transmisión da corrente eléctrica.	B5.3.1. Identificar os elementos dun circuíto eléctrico, construír un e explicar algúns efectos da electricidade.	Construír un circuíto eléctrico sinxelo.	Páxs. 128 e 129	CMCCT CSIEE CCL

ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS O ESTUDO DA XEOGRAFÍA

OBXECTIVOS CURRICULARES

- Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e
- respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
- Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.
- Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.
- Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS</p> <p>B1.1. Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias Sociais.</p> <p>B1.2. Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p> <p>B1.4. Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes.</p> <p>B1.5. Técnicas de traballo intelectual.</p> <p>B1.8. Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.</p>	<p>O estudo da xeografía.</p> <p>Procura, selección e organización de información a partir de textos e imaxes sinxelas para completar as súas actividades e responder a preguntas.</p> <p>Comunicación oral e escrita de información solicitada de textos e imaxes simples para demostrar a súa comprensión.</p> <p>Manifestación de certa autonomía na execución de accións e tarefas sinxelas.</p> <p>Utilización do vocabulario adquirido nas súas exposicións e traballos de clase.</p>	<p>B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p> <p>B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais.</p> <p>B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA</p> <p>B2.1. Cartografía. Planos, mapas e planisferios.</p> <p>B2.2. Tipos de mapas: físicos, políticos e temáticos.</p> <p>B2.3. Escalas e signos convencionais dun mapa.</p> <p>B2.4. Técnicas de orientación no espazo. Elaboración dun itinerario de viaxe coa axuda de ferramentas dixitais.</p>	<p>O universo e o sistema solar.</p> <p>Os mapas e os seus elementos.</p> <p>A escala.</p> <p>A localización nun mapa.</p> <p>Os paralelos e os meridianos.</p> <p>As coordenadas xeográficas.</p> <p>Os fusos horarios.</p>	<p>B2.1. Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.</p>
<p>BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE</p> <p>B3.3. Demografía e poboación. Variables demográficas.</p> <p>B3.4. Conceptos demográficos: poboación absoluta, densidade de poboación distribución espacial, crecemento natural e crecemento real da poboación.</p> <p>B3.5. Representación gráfica de datos demográficos: as pirámides de poboación.</p>	<p>A natalidade e a mortalidade.</p> <p>A distribución da poboación.</p> <p>Unha pirámide de poboación.</p>	<p>B3.2. Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e calculalos a partires dos datos de poboación.</p>

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	Recompila, organiza e analiza información relevante sobre o tema para completar traballos, responder cuestións e expor dita información oralmente e/ou por escrito.	CAA CMCCT CCL CD
B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais.	B1.2.1. Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	Investiga; aprende e elabora traballos coa terminoloxía adecuada.	CD CAA CCL CMCCT CSC
	B1.2.2. Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	Busca e analiza a información sobre a Terra e sobre conceptos demográficos manexando imaxes táboas e gráficos. Interpreta imaxes relacionadas coa unidade e explica os seus elementos.	CD CAA CCL CMCCT CSC
B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a	B1.3.1. Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos	Utiliza con precisión o vocabulario adquirido sobre os temas tratados para realizar os	CLL CAA CMCCT

constancia no estudo.	temas tratados	seus traballos de clase.	CSC
-----------------------	----------------	--------------------------	-----

BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2.1. Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.</p>	<p>B2.1.1. Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.</p>	<p>Describe distintas formas de representación da Terra. Recoñece as diferenzas entre un planisferio e un mapa. Identifica a escala dun mapa. Identifica a latitude, lonxitude e as coordenadas xeográficas dun punto dado. Identifica nun mapa os fusos horarios e calcula a hora de diferentes cidades.</p>	<p>CMCCT CAA</p>

UNIDADE 1. O relevo de Europa e de España

OBXECTIVOS CURRICULARES

- Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
- Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor..
- Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
- Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galega.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS</p> <p>B1.1. Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias Sociais.</p> <p>B1.2. Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p> <p>B1.3. Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións.</p> <p>B1.5. Técnicas de traballo intelectual.</p> <p>B1.6. Estratexias para desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo. Elaboración dun glosario colectivo.</p> <p>B1.8. Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.</p> <p>B1.9. Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fonte de información.</p> <p>B1.14. Iniciativa emprendedora. Actividades de experimentación.</p>	<p>Procura de información relacionada co relevo.</p> <p>Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar información.</p> <p>Lectura e interpretación de textos, mapas e gráficos sobre o relevo.</p> <p>Observación e interpretación de imaxes e textos sobre o relevo.</p> <p>Realización de resumos e esquemas.</p> <p>Interese por participar de forma activa no traballo cooperativo.</p> <p>Curiosidade por coñecer o relevo de España e Europa.</p>	<p>B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p> <p>B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais.</p> <p>B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.</p> <p>B1.4. Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo.</p> <p>B1.9. Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA</p> <p>B2.1. Cartografía. Planos, mapas e planisferios.</p> <p>B2.2. Tipos de mapas: físicos, políticos e temáticos.</p> <p>B2.3. Escalas e signos convencionais dun mapa.</p> <p>B2.4. Técnicas de orientación no espazo. Elaboración dun itinerario de viaxe coa axuda de ferramentas dixitais.</p> <p>B2.6. A paisaxe: elementos que o forman, tipos de paisaxes.</p> <p>B2.7. Características dos principais paisaxes de España e de Europa.</p> <p>B2.8. A diversidade xeográfica das paisaxes de Europa: relevo, climas, e hidrografía.</p> <p>B2.9. Utilización e consulta en sistemas de información xeográfica.</p>	<p>A localización e o relevo de Europa. As costas de Europa.</p> <p>A localización e o relevo de España. As montañas e as depresións da Península. O relevo das illas.</p> <p>As costas de España. Cálculo de distancias coa escala dun mapa.</p>	<p>B2.1. Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.</p> <p>B2.3. Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que o compoñen e as características dos principais paisaxes de España e de Europa.</p> <p>B2.4. Identificar as principais unidades de relevo de Europa, os seus climas e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.</p>

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	Recompila, organiza e analiza información relevante sobre o tema para completar traballos, responder cuestións e expor dita información oralmente e/ou por escrito.	CAA CMCCT CCL CD
B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais.	B1.2.1. Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	Utiliza as tecnoloxías da información para investigar sobre diferentes temas relacionados coas Ciencias Sociais.	CD CAA CCL CMCCT CSC
B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.	B1.3.1. Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados	Utiliza con precisión o vocabulario adquirido sobre os temas tratados para realizar os seus traballos de clase.	CCL CAA CMCCT CSC
	B1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou	Expón oralmente, de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa unidade que manifesten a comprensión de textos orais e/ou	CCL CAA CMCCT
B1.4. Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de	B1.4.1. Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de	Realiza traballos de investigación de forma individual ou grupal seguindo as fases de planificación, procura de información,	CAA CD CSIEE

carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo.	carácter xeográfico, social e histórico.	elaboración e valoración do resultado.	CSC CCL CMCCT
--	--	--	------------------

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.9. Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.	B1.9.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Manifesta autonomía e responsabilidade na planificación e realización das accións e tarefas. Toma decisións con criterio propio e aumenta a súa curiosidade por ampliar a información.	CAA CSIEE

BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2.1. Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.	B2.1.1. Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.	Identifica mapas e planisferios, así como os seus elementos máis comúns e define escala nun mapa.	CMCCT CAA
B2.3. Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que o compoñen e as características dos principais paisaxes de España e de Europa.	B2.3.1. Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características dos principais paisaxes de España e de Europa valorando a súa diversidade.	Localiza nun mapa e describe as unidades do relevo: as montañas, as depresións, a Meseta e os arquipélagos; identifica no mapa os principais accidentes costeiros da España peninsular, das illas e das cidades autónomas. Localiza nun mapa onde se atopa situada España respecto de Europa, que territorios forman parte de España, cales son os seus límites e que océanos e mares a bañan.	CMCCT CCL CSC

BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2.4. Identificar as principais unidades de relevo de Europa, os seus climas e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.</p>	<p>B2.4.1. Localiza nun mapa o relevo de Europa, as súas vertentes hidrográficas e o seu clima.</p>	<p>Localiza nun mapa o hemisferio en que se atopa Europa, entre que paralelos e que meridianos se acha, cales son os seus límites e que océanos e mares a bañan. Localiza nun planisferio físico as montañas, as chairas, os picos máis importantes, as vertentes hidrográficas, os ríos máis importantes e os principais accidentes costeiros: penínsulas, golfos, cabos, fiordes, rías, illas e estreitos de Europa.</p>	<p>CMCCT</p>
	<p>B2.4.2. Recoñece as principais características do relevo, os ríos e o clima de Europa.</p>	<p>Identifica e describe os principais trazos do relevo, os ríos e as costas de Europa. Nomea as principais montañas, as chairas, os picos máis importantes, as vertentes hidrográficas, os ríos e os principais accidentes costeiros: penínsulas, golfos, cabos, fiordes, rías, illas e estreitos de Europa.</p>	<p>CMCCT CAA</p>

UNIDADE 2. As augas e os climas de Europa e de España

OBXECTIVOS CURRICULARES

Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia

Iniciarse na utilización ,para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico anteas mensaxes que reciben e elaboran.

c)Coñecer,apreciar e valorar as singularidades culturais,ling:uísticas,físicas e sociais de Galicia,poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galega.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS B1.1. Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias Sociais. B1.2. Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas). B1.3. Utilización das tecnoloxías da	Procura de información relacionada coas augas e os climas de Europa e España. Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar información. Lectura e interpretación de textos, mapas e gráficos sobre as augas e os climas de Europa e España. Observación e interpretación de imaxes e	B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas). B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais. B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de

<p>información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións.</p> <p>B1.5. Técnicas de traballo intelectual.</p> <p>B1.8. Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.</p> <p>B1.9. Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fonte de información.</p> <p>B1.10. Utilización de técnicas para potenciar a cohesión do grupo e o traballo cooperativo.</p> <p>B1.14. Iniciativa emprendedora. Actividades de experimentación.</p>	<p>textos sobre as augas e os climas de Europa e España.</p> <p>Realización de resumos e esquemas.</p> <p>Realización de traballos en grupo.</p> <p>Interese por participar de forma activa no traballo cooperativo.</p> <p>Curiosidade por coñecer o relevo de España e Europa.</p>	<p>esfuerzo e a constancia no estudo.</p> <p>B1.4. Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo.</p> <p>B1.5. Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.</p> <p>B1.9. Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.</p>
---	--	---

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA</p> <p>B2.5. O clima. Elementos e factores climáticos.</p> <p>B2.6. A paisaxe: elementos que o forman, tipos de paisaxes.</p> <p>B2.7. Características dos principais paisaxes de España e de Europa</p> <p>B2.8. A diversidade xeográfica das paisaxes de Europa: relevo, climas, e hidrografía.</p> <p>B2.10. A intervención humana no medio. Consumo responsable. Os problemas da contaminación.</p> <p>B2.13. O cambio climático: causas e consecuencias.</p>	<p>Os ríos de Europa. Os climas e a vexetación de Europa.</p> <p>Os ríos de España. A vertente cantábrica. As vertentes mediterránea e atlántica.</p> <p>Os climas e a vexetación de España. Contaminación e precaucións.</p>	<p>B2.2. Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica de clima e dos factores que o determinan</p> <p>B2.3. Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que o compoñen e as características dos principais paisaxes de España e de Europa.</p> <p>B2.4. Identificar as principais unidades de relevo de Europa, os seus climas e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.</p> <p>B2.5. Explicar a influencia do comportamento humano no medio natural, identificando o uso sostible dos recursos naturais proponendo unha serie de medidas necesarias para o desenvolvemento sostible da humanidade, especificando os seus efectos positivos.</p> <p>B2.6. Explicar as consecuencias que teñen as nosas accións sobre o clima e o cambio climático.</p>

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	Recompila, organiza e analiza información relevante sobre o tema para completar traballos, responder cuestións e expor dita información oralmente e/ou por escrito.	CAA CMCCT CCL CD
B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais.	B1.2.1. Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	Utiliza as tecnoloxías da información para investigar sobre diferentes temas relacionados coas Ciencias Sociais.	CD CAA CCL CMCCT CSC
B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.	B1.3.1. Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados	Utiliza con precisión o vocabulario adquirido sobre os temas tratados para realizar os seus traballos de clase.	CCL CAA CMCCT CSC
	B1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.	Expón oralmente, de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa unidade que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos.	CCL CAA CMCCT CSC

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B1.4. Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo.</p>	<p>B1.4.1. Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.</p>	<p>Realiza traballos de investigación de forma individual ou grupal seguindo as fases de planificación, procura de información, elaboración e valoración do resultado.</p>	<p>CAA CD CSIEE CSC CCL CMCCT</p>
<p>B1.5. Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.</p>	<p>B1.5.2. Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.</p>	<p>Manifesta autonomía e responsabilidade na planificación e realización das accións e tarefas. Toma decisións con criterio propio e aumenta a súa curiosidade por ampliar a información.</p>	<p>CSC CAA</p>
<p>B1.9. Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.</p>	<p>B1.9.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.</p>	<p>Mostra unha actitude de respecto cara ás opinións dos demais e participa de maneira positiva nos traballos de grupo.</p>	<p>CAA CSIEE</p>

BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2.2. Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica de clima e dos factores que o determinan.	B2.2.1. Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan	Enumera e sitúa as zonas climáticas de España. Describe os trazos principais de cada zona climática de España. Interpreta climogramas e clasifícaos asociándoos aos tipos de climas de España e Galicia.	CMCCT CAA
B2.3. Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que o compoñen e as características dos principais paisaxes de España e de Europa.	B2.3.1. Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características dos principais paisaxes de España e de Europa valorando a súa diversidade.	Asocia cada zona climática de España e de Europa coas especies vexetais que nela se desenvolven. Localiza nun planisferio físico as vertentes hidrográficas de España. Localiza nun planisferio físico os ríos máis importantes de España.	CMCCT CCL CSC

BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B2.4. Identificar as principais unidades de relevo de Europa, os seus climas e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.	B2.4.1. Localiza nun mapa o relevo de Europa, as súas vertentes hidrográficas e o seu clima.	Localiza nun planisferio físico as vertentes hidrográficas e os climas de Europa.	CMCCT
	B2.4.2. Recoñece as principais características do relevo, os ríos e o clima de Europa.	Describe os trazos principais dos ríos e do clima de Europa.	CMCCT CAA
B2.5. Explicar a influencia do comportamento humano no medio natural, identificando o uso sostible dos recursos naturais proponendo unha serie de medidas necesarias para o desenvolvemento sostible da humanidade, especificando os seus efectos positivos.	B2.5.1. Explica o uso sostible dos recursos naturais proponendo e adoitando unha serie de medidas e actuacións que conducen á mellora das condicións ambientais do nosos planeta.	Identifica e describe as principais actuacións do ser humano sobre a natureza e a súa influencia no medio.	CSC CMCCT CAA CCL
B2.6. Explicar as consecuencias que teñen as nosas accións sobre o clima e o cambio climático.	B2.6.1. Explicar as causas e consecuencias do cambio climático e as actuacións responsables para frealo.	Investiga sobre as medidas a aplicar para frear o efecto invernadoiro.	CSC CMCCT CAA CCL

UNIDADE 3. A actividade económica

OBXECTIVOS CURRICULARES

Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

m) Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuizos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

CONTIDOS

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS</p> <p>B1.1. Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias Sociais.</p> <p>B1.2. Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p> <p>B1.3. Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións.</p> <p>B1.5. Técnicas de traballo intelectual.</p> <p>B1.8. Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.</p> <p>B1.9. Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). A prensa escrita e dixital como fonte de información.</p> <p>B1.14. Iniciativa emprendedora. Actividades de experimentación.</p>	<p>Procura de información relacionada coa actividade económica.</p> <p>Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar información.</p> <p>Lectura e interpretación de anuncios publicitarios.</p> <p>Observación e interpretación de imaxes e textos sobre as actividades económicas.</p> <p>Realización de resumos e esquemas.</p> <p>Explicación de ideas principais.</p> <p>Curiosidade por coñecer diferentes aspectos das actividades económicas.</p>	<p>B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p> <p>B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais.</p> <p>B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.</p> <p>B1.4. Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo.</p> <p>B1.9. Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE</p> <p>B3.8. As actividades económicas e os sectores produtivos de España e Europa.</p> <p>B3.9. A produción de bens e servizos.</p> <p>B3.10. O consumo e a publicidade. Debates sobre a influencia da publicidade nas nosas prácticas diarias.</p> <p>B3.11. Educación financeira. O diñeiro. O aforro. Elaboración dun presuposto persoal.</p> <p>B3.12. Empregabilidade e espírito emprendedor.</p> <p>B3.13. A empresa. Actividade e funcións.</p>	<p>A actividade económica e as empresas.</p> <p>A publicidade.</p> <p>O diñeiro, o aforro e o investimento.</p> <p>O emprendedor.</p> <p>Os dereitos dos consumidores.</p> <p>O consumo responsable.</p> <p>Elaboración dun orzamento persoal.</p>	<p>B3.5. Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características destes recoñecendo as principais actividades económicas de España e Europa.</p> <p>B3.6. Describir o funcionamento da publicidade e as súas técnicas distinguindo publicidade educativa e publicidade consumista.</p> <p>B3.7. Tomar conciencia do valor do diñeiro e dos seus usos mediante un consumo responsable e o sentido do aforro.</p> <p>B3.8. Comprender os beneficios que ofrece o espírito emprendedor.</p> <p>B3.9. Explica as características esenciais dunha empresa, especificando as diferentes actividades e formas de organización que poden desenvolver distinguindo entre os diferentes tipos de empresas.</p>

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	Recompila, organiza e analiza información relevante sobre o tema para completar traballos, responder cuestións e expor dita información oralmente e/ou por escrito.	CAA CMCCT CCL CD
B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais.	B1.2.1. Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	Utiliza as tecnoloxías da información para investigar sobre diferentes temas relacionados coas Ciencias Sociais.	CD CAA CCL CMCCT CSC
B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.	B1.3.1. Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados	Utiliza con precisión o vocabulario adquirido sobre os temas tratados para realizar os seus traballos de clase.	CCL CAA CMCCT CSC

<p>B1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.</p>	<p>Expón oralmente, de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa unidade que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos.</p>	<p>CCL CAA CMCCT CSC</p>
--	--	--------------------------------------

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B1.4. Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo.</p>	<p>B1.4.1. Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.</p>	<p>Realiza traballos de investigación de forma individual ou grupal seguindo as fases de planificación, procura de información, elaboración e valoración do resultado.</p>	<p>CAA CD CSIEE CSC CCL CMCCT</p>
<p>B1.9. Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.</p>	<p>B1.9.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.</p>	<p>Mostra unha actitude de respecto cara ás opinións dos demais e participa de maneira positiva nos traballos de grupo.</p>	<p>CAA CSIEE</p>

BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3.5. Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características destes recoñecendo as principais actividades económicas de España e Europa.	B3.5.1. Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.	Recoñece e clasifica distintas actividades económicas de Europa e de España; relaciónaaas co sector económico ao que pertencen.	CSC CMT
B3.6. Describir o funcionamento da publicidade e as súas técnicas distinguindo publicidade educativa e publicidade consumista.	B3 6.1. Valora con espírito crítico a función da publicidade e recoñece e explica as técnicas publicitarias máis habituais, analizando exemplos concretos.	Describe e analiza en exemplos concretos a función da publicidade; explica as características das técnicas publicitarias máis habituais.	CSIEE CAA CSC
B3.7. Tomar conciencia do valor do diñeiro e dos seus usos mediante un consumo responsable e o sentido do aforro.	B3 7.1. Diferencia entre distintos tipos de gasto e adapta o seu presuposto a cada un deles	Coñece e discrimina entre os distintos tipos de gastos, separando os que son imprescindibles dos que non son necesarios; axusta presupostos en función das necesidades.	CSIEE CAA CMCCT CSC
	B3 7.2. Planifica os seus aforros para gastos futuros elaborando un pequeno presuposto persoal.	Ten conciencia de aforro para gastos futuros e planifícao mediante a elaboración dun orzamento persoal.	CSIEE CAA CMCCT

B3.7.3. Investiga sobre diferentes estratexias de compra, comparando prezos e recompilando información.	Desenvolve estratexias de compra, recompilando información sobre produtos; establece unha comparativa en función da calidade, o prezo, o lugar no que compralos, etc.	CSIEE CAA CMCCT CSC
---	---	---------------------------

BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3.8. Comprender os beneficios que ofrece o espírito emprendedor.	B3 8.1. Desenvolve a creatividade e valora a capacidade emprendedora dos membros dunha sociedade.	Identifica os beneficios do espírito emprendedor aplicado á creación dunha empresa; planifica como creala e explica o seu proxecto.	CSIEE CAA CSC
B3.9. Explica as características esenciais dunha empresa, especificando as diferentes actividades e formas de organización que poden desenvolver distinguindo entre os diferentes tipos de empresas.	B3.9.1. Identifica diferentes tipos de empresa segundo o seu tamaño e o sector económico ao que pertencen ás actividades que desenvolven.	Distingue entre distintos tipos de empresas, explica as súas características fundamentais e relaciónaas co sector económico ao que pertencen.	CSC CMCCT

UNIDADE 4. A poboación e as actividades económicas de Europa e España

OBXECTIVOS CURRICULARES

Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS</p> <p>B1.1. Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias Sociais.</p> <p>B1.2. Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p> <p>B1.3. Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións.</p> <p>B1.5. Técnicas de traballo intelectual.</p> <p>B1.8. Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.</p> <p>B1.10. Utilización de técnicas para potenciar a cohesión do grupo e o traballo cooperativo.</p> <p>B1.11. Estratexias para a resolución de conflitos, utilización das normas de convivencia e valoración da convivencia pacífica e tolerante.</p> <p>B1.13. A cooperación e o diálogo como valores democráticos fundamentais.</p> <p>B1.14. Iniciativa emprendedora. Actividades de experimentación.</p> <p>B1.15. Planificación e xestión de proxectos co</p>	<p>Procura de información relacionada coa poboación e as actividades económicas de Europa e España.</p> <p>Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar información.</p> <p>Lectura e interpretación de textos, mapas e gráficos sobre a poboación e as actividades económicas de Europa e España.</p> <p>Observación e interpretación de imaxes e textos sobre a poboación e as actividades económicas de Europa e España.</p> <p>Realización de resumos, esquemas e listas de palabras clave.</p> <p>Realización de traballos en grupo.</p> <p>Interese por participar de forma activa no traballo cooperativo.</p> <p>Valoración da cooperación e a negociación para resolver conflitos.</p>	<p>B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p> <p>B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais.</p> <p>B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.</p> <p>B1.5. Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.</p> <p>B1.6. Respecta a variedade dos diferentes grupos humanos e valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre todos eles sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.</p> <p>B1.8. Valorar a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos, fomentando os valores democráticos.</p> <p>B1.9. Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.</p> <p>B1.10. Desenvolver actitudes en cooperación e de traballo en equipo, así como o hábito de asumir novos</p>

fin de acadar obxectivos.		roles nunha sociedade en continuo cambio.
---------------------------	--	---

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE</p> <p>B3.3. Demografía e poboación. Variables demográficas.</p> <p>B3.4. Conceptos demográficos: poboación absoluta, densidade de poboación distribución espacial, crecemento natural e crecemento real da poboación.</p> <p>B3.5. Representación gráfica de datos demográficos: as pirámides de poboación.</p> <p>B3.6. Poboación de Europa: distribución e evolución.</p> <p>B3.7. Os movementos migratorios: éxodo rural, a emigración a Europa, a chegada de emigrantes ao noso país, problemas actuais da poboación. Estudo dos movementos migratorios da familia.</p> <p>B3.8. As actividades económicas e os sectores produtivos de España e Europa.</p>	<p>A poboación de Europa e España.</p> <p>O sector primario en Europa e en España.</p> <p>O sector secundario en Europa e en España.</p> <p>A construción.</p> <p>O comercio en Europa e en España.</p> <p>A libre circulación de mercadorías na Unión Europea (UE).</p> <p>O transporte e o turismo en Europa e en España.</p> <p>Os servizos públicos.</p>	<p>B3.2. Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e calculalos a partir dos datos de poboación.</p> <p>B3.3. Distinguir as principais características española e europea, explicando a súa evolución e a súa distribución demográfica e representándoa graficamente.</p> <p>B3.4. Describir os movementos migratorios da poboación galega e de España explicando o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país e identificar os problemas actuais da poboación.</p> <p>B3.5. Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características destes recoñecendo as principais actividades económicas de España e Europa.</p>

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	Recompila, organiza e analiza información relevante sobre o tema para completar traballos, responder cuestións e expor dita información oralmente e/ou por escrito.	CAA CMCCT CCL CD
B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais.	B1.2.1. Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	Utiliza as tecnoloxías da información para investigar sobre diferentes temas relacionados coas Ciencias Sociais.	CD CAA CCL CMCCT CSC
B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.	B1.3.1. Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados	Utiliza con precisión o vocabulario adquirido sobre os temas tratados para realizar os seus traballos de clase.	CCL CAA CMCCT CSC

<p>B1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.</p>	<p>Expón oralmente, de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa unidade que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos.</p>	<p>CCL CAA CMCCT CSC</p>
--	--	--------------------------------------

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.5. Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.	B1.5.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Participa nun proceso de negociación e amosa habilidades para chegar a acordos.	CL AA IE
B1.6. Respecta a variedade dos diferentes grupos humanos e valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre todos eles sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.	B1.6.1. Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.	Toma a iniciativa, infórmase, estrutura e elabora un plan de negociación para resolver conflitos.	CSC
B1.8. Valorar a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos, fomentando os valores democráticos.	B1.8.1. Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.	Distingue entre imposición e consello; valora a cooperación mediante consellos fundamentados en criterios obxectivos de solución de problemas.	CSC
B1.9. Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.	B1.9.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Manifesta autonomía e responsabilidade na planificación e realización das accións e tarefas. Toma decisións con criterio propio e aumenta a súa curiosidade por ampliar a información.	IE

<p>B1.10. Desenvolver actitudes en cooperación e de traballo en equipo, así como o hábito de asumir novos roles nunha sociedade en continuo cambio.</p>	<p>B1.10.1. Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.</p>	<p>Mostra unha actitude de respecto cara ás opinións dos demais e participa de maneira positiva nos traballos de grupo.</p>	<p>CSC</p>
---	--	---	------------

BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3.2. Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e calculalos a partires dos datos de poboación.	B3.2.1. Define poboación dun territorio e identifica os principais factores que inciden nesta e defíneos correctamente.	Explica as diferenzas e as semellanzas na distribución de poboación que existen en España e en Europa.	CSC CCL
B3.3. Distinguir as principais características española e europea, explicando a súa evolución e a súa distribución demográfica e representándoa graficamente.	B3.3.1. Describe as principais características da poboación española e europea.	Clasifica os países de Europa, segundo a súa densidade, a distribución da poboación e os seus trazos fundamentais. Relaciona as características da poboación cos sectores	CSC CCL
	B3.3.2. Explica o proceso da evolución da poboación en España e Europa e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.	Agrupar os países de Europa e as zonas de España, segundo un intervalo de densidade de poboación. Relaciona as características da poboación co envellecemento progresivo da poboación europea.	CSC CCL CAA
	B3.3.3. Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española e europea.	Clasifica as zonas de España, segundo os factores que condicionan a distribución da poboación e os seus trazos fundamentais.	CSC CCL

BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3.4. Describir os movementos migratorios da poboación galega e de España explicando o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país e identificar os problemas actuais da poboación.	B3.4.2. Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación: superpoboación, envellecemento, inmigración etc.	Describe as características de poboación europea e cal é o seu principal problema.	CSC CCEC
B3.5. Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características destes recoñecendo as principais actividades económicas de España e Europa.	B3.5.1. Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.	Clasifica os países de Europa e as zonas de España, segundo a súa densidade, a distribución da poboación e os seus trazos fundamentais. Relaciona as características da poboación cos sectores	CSC CMTc
	B3.5.2. Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e Europa e as súas	Clasifica os países de Europa e as zonas de España, segundo a súa densidade, a distribución da poboación e os seus trazos fundamentais. Relaciona as características da poboación cos sectores produtivos de Europa e de España.	CSC CCL

UNIDADE 5. O impacto humano no medio ambiente

OBXECTIVOS CURRICULARES

Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS</p> <p>B1.1. Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias Sociais.</p> <p>B1.2. Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p> <p>B1.3. Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións.</p> <p>B1.4. Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes.</p> <p>B1.5. Técnicas de traballo intelectual.</p> <p>B1.6. Estratexias para desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo. Elaboración dun glosario colectivo.</p> <p>B1.8. Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.</p> <p>B1.14. Iniciativa emprendedora. Actividades de experimentación.</p>	<p>Procura de información relacionada co medio ambiente.</p> <p>Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar información.</p> <p>Lectura e interpretación de textos e mapas sobre o medio ambiente.</p> <p>Observación e interpretación de imaxes e textos sobre o medio ambiente.</p> <p>Realización de resumos e táboas e definición de palabras clave.</p> <p>Interese polos problemas do medio ambiente e valoración das iniciativas para protexelo.</p>	<p>B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p> <p>B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais.</p> <p>B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.</p> <p>B1.4. Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a busca, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, amosando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo.</p> <p>B1.9. Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.</p>
<p>BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA</p> <p>B2.10. A intervención humana no medio. Consumo responsable. Os problemas da</p>	<p>O medio ambiente e as persoas.</p> <p>Os problemas do medio ambiente.</p> <p>O cambio climático.</p>	<p>B2.5. Explicar a influencia do comportamento humano no medio natural, identificando o uso sostible dos recursos naturais proponendo unha serie de medidas necesarias para o desenvolvemento sostible da</p>

<p>contaminación. B2.11. O desenvolvemento sostible. B2.12. Elaboración dun plan dereciclaxe. B2.13. O cambio climático: causas e consecuencias.</p>	<p>O quecemento global. A protección do medio ambiente. Presentación sobre o desenvolvemento sustentable.</p>	<p>humanidade, especificando os seus efectos positivos. B2.6. Explicar as consecuencias que teñen as nosas accións sobre o clima e o cambio climático.</p>
---	---	---

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	Recompila, organiza e analiza información relevante sobre o tema para completar traballos, responder cuestións e expor dita información oralmente e/ou por escrito.	CAA CMCCT CCL CD
B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais. B1.2.2. Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	B1.2.1. Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados. Busca e analiza a información sobre o quecemento global e sobre o desenvolvemento sustentable. Expón obxectivos para protexer o medio ambiente e relaciona os seus coñecementos co medio próximo, coa súa Comunidade Autónoma e coas demais autonomías de España.	Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información sobre a ecoloxía e o coidado do medio ambiente, sobre os parques naturais e sobre lugares protexidos, en xeral. Investiga; aprende e elabora traballos coa terminoloxía adecuada.	CD CAA CCL CMCCT CSC

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.	B1.3.1. Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados	Utiliza con precisión o vocabulario adquirido sobre os temas tratados para realizar os seus traballos de clase.	CLL CAA CMCCT CSC
	B1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.	Expón oralmente, de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa unidade que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos.	CLL CAA CMCCT CSC
B1.4. Realizar traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñan a procura, selección e organización de textos de carácter social, xeográfico ou histórico, mostrando habilidade para traballar tanto individualmente como de maneira colaborativa dentro dun equipo.	B1.4.1. Realiza traballos e presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a procura, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.	Busca, selecciona e organiza a información sobre protección do medio ambiente, sobre o quecemento global e sobre o desenvolvemento sustentable. Realiza presentacións dos seus traballos.	CAA CD CSIEE CSC CCL CMCCT
B1.9. Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor, aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.	B1.9.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, e ten iniciativa na toma de decisións.	Manifesta autonomía e responsabilidade na planificación e realización das accións e tarefas. Toma decisións con criterio propio e aumenta a súa curiosidade por ampliar a información.	CAA CSIEE

BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B2.5. .Explicar a influencia do comportamento humano no medio natural, identificando o uso sostible dos recursos naturais propoñendo unha serie de medidas necesarias para o desenvolvemento sostible da humanidade, especificando os seus efectos positivos.</p>	<p>B2.5.1. Explica o uso sostible dos recursos naturais propoñendo e adoitando unha serie de medidas e actuacións que conducen á mellora das condicións ambientais do noso planeta.</p>	<p>Analiza a influencia das persoas no medio ambiente e explica a relación entre os problemas ambientais e o comportamento humano. Propón medidas de efectos positivos para evitar a contaminación e para un desenvolvemento sustentable.</p>	<p>CSC CMCCT CAA CCL</p>
<p>B2.6. Explicar as consecuencias que teñen as nosas accións sobre o clima e o cambio climático.</p>	<p>B2.6.1. Explicar as causas e consecuencias do cambio climático e as actuacións responsables para frealo.</p>	<p>Expresa con coherencia as causas e as consecuencias do cambio climático, analizando os obxectivos que pretenden as leis de protección do medio ambiente e explicando con exemplos as actividades que deberían estar prohibidas e permitidas nos espazos protexidos.</p>	<p>CSC CMCCT CAA CCL</p>

OBXECTIVOS CURRICULARES

Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS</p> <p>B1.1. Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias Sociais.</p> <p>B1.2. Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p> <p>B1.4. Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes.</p> <p>B1.5. Técnicas de traballo intelectual.</p> <p>B1.6. Estratexias para desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo. Elaboración dun glosario colectivo.</p> <p>B1.8. Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.</p>	<p>O estudo da historia.</p> <p>Procura, selección e organización de información a partir de textos e imaxes sinxelos para completar as súas actividades e responder a preguntas.</p> <p>Comunicación oral e escrita de información solicitada de textos e imaxes simples para demostrar a súa comprensión.</p> <p>Manifestación de certa autonomía na execución de accións e tarefas sinxelas.</p> <p>Utilización do vocabulario adquirido nas súas exposicións e traballos de clase.</p>	<p>B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p> <p>B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais.</p> <p>B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	CURRICULARES
<p>BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO</p> <p>B4.1. As idades da historia: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan.</p> <p>B4.2. As fontes históricas e a súa clasificación. Realización dun traballo expositivo seleccionando e clasificando distintas fontes (artísticas, literarias, gráficas, estatísticas, cartográficas, orais, etc.).</p> <p>B4.3. O tempo histórico e a súa medida.</p> <p>B4.4. Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo. Realización dunha liña do tempo que recolla os acontecementos históricos máis relevantes que marcan as idades da historia.</p>	<p>O tempo histórico.</p> <p>Como ordenamos o tempo.</p> <p>As fontes históricas.</p> <p>As idades da historia.</p>	<p>B4.1. Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.</p> <p>B4.2. Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes.</p>

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	Recompila, organiza e analiza información relevante sobre o tema para completar traballos, responder cuestións e expor dita información oralmente e/ou por escrito.	CAA CMCCT CCL CD
B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais.	B1.2.1. Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	Investiga; aprende e elabora traballos coa terminoloxía adecuada.	CD CAA CCL CMCCT CSC
	B1.2.2. Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	Busca e analiza a información o tempo histórico e as idades da historia.	CD CAA CCL CMCCT CSC
B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.	B1.3.1. Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados	Utiliza con precisión o vocabulario adquirido sobre os temas tratados para realizar os seus traballos de clase.	CLL CAA CMCCT CSC

BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B4.1. Explicar as características de cada tempo histórico e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.	B4.1.1. Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade da historia e data as idades da historia, asociadas aos feitos que marcan os inicios e finais nomeando algunhas fontes da historia representativas de cada unha delas.	Identifica as idades da historia, as súas datas e os feitos máis representativos de cada etapa.	CCL CSC
B4.2. Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes.	B4.2.1. Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	Realiza unha liña do tempo que recolla os acontecementos históricos máis importantes. Percibe a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos	CMTC CSC

UNIDADE 6. A Idade Contemporánea: España no século XIX

OBXECTIVOS CURRICULARES

Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS</p> <p>B1.1. Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias Sociais.</p> <p>B1.2. Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p> <p>B1.3. Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións.</p> <p>B1.4. Desenvolvemento de estratexias para organizar, assimilar e recuperar a información obtida mediante diferentes métodos e fontes.</p> <p>B1.5. Técnicas de traballo intelectual.</p> <p>B1.7. Uso e utilización correcto de diversos materiais cos que se traballa.</p> <p>B1.8. Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.</p> <p>B1.10. Utilización de técnicas para potenciar a cohesión do grupo e o traballo cooperativo.</p> <p>B1.11. Estratexias para a resolución de conflitos, utilización das normas de convivencia e valoración da convivencia pacífica e tolerante.</p> <p>B1.12. Participación activa e construtiva na Vida social</p>	<p>Procura de información relacionada coa historia de España no século XIX.</p> <p>Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar información.</p> <p>Lectura e interpretación de textos sobre a historia de España no século XIX.</p> <p>Observación e interpretación de imaxes sobre a historia de España no século XIX.</p> <p>Realización de resumos e táboas.</p> <p>Representación de acontecementos históricos nunha liña do tempo.</p> <p>Realización de traballos en grupo.</p> <p>Interese por participar de forma activa no traballo cooperativo.</p> <p>Valoración das transformacións políticas, sociais e económicas que se produciron no século XIX e que melloraron a sociedade.</p>	<p>B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p> <p>B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais.</p> <p>B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.</p> <p>B1.5. Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.</p> <p>B1.6. Respecta a variedade dos diferentes grupos humanos e valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre todos eles sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.</p> <p>B1.7. Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida social creando estratexias para resolver conflitos e empregando códigos de conduta xeralmente aceptados.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO</p> <p>B4.5. As transformacións económicas, políticas, sociais e culturais do século XIX.</p> <p>B4.6. España na Idade Contemporánea I: o século XIX.</p> <p>B4.11. Noso patrimonio histórico e cultural.</p> <p>B4.13. Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo.</p>	<p>Da Guerra da Independencia a Fernando VII. Do reinado de Isabel II ao final do século XIX.</p> <p>O Congreso dos Deputados.</p> <p>A economía e a sociedade no século XIX.</p> <p>O ferrocarril.</p> <p>A arte e a cultura no século XIX.</p> <p>As novas artes: a fotografía e o cinema.</p> <p>O texto histórico.</p>	<p>B4.3. Identificar, localizar no tempo e no espazo e comprender os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais, máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.</p> <p>B4.4. Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.</p> <p>B4.5. Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.</p>

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	Recompila, organiza e analiza información relevante sobre o tema para completar traballos, responder cuestións e expor dita información oralmente e/ou por escrito.	CAA CMCCT CCL CD
B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais.	B1.2.1. Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	Utiliza as tecnoloxías da información para investigar sobre diferentes temas relacionados coas Ciencias Sociais.	CD CAA CCL CMCCT CSC
B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.	B1.3.1. Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados.	Utiliza con precisión o vocabulario adquirido sobre os temas tratados para realizar os seus traballos de clase.	CCL CAA CMCCT CSC

<p>B1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.</p>	<p>Expón oralmente, de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa unidade que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos.</p>	<p>CCL CAA CMCCT CSC</p>
--	--	------------------------------

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.5. Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.	B1.5.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Mostra unha actitude de respecto cara ás opinións dos demais e participa de maneira positiva nos traballos de grupo.	CSC CAA CSIEE
B1.6. Respecta a variedade dos diferentes grupos humanos e valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre todos eles sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.	B1.6.1. Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.	Toma a iniciativa, infórmase, estrutura e elabora un plan de negociación para resolver conflitos.	CSC CAA
B1.7. Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida social creando estratexias para resolver conflitos e empregando códigos de conduta xeralmente aceptados.	B1.7.1. Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida da aula e do centro e crea e utiliza estratexias para resolver conflitos entre seus compañeiros	Participa no centro e intervén activamente para resolver conflitos entre os seus compañeiros.	CSC CAA

BLOQUE 4. As pegadas do tempo

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B4.3. Identificar, localizar no tempo e no espazo e comprender os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais, máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.</p>	<p>B4.3.5. Explica os principais acontecementos que se produciron durante o s. XIX e XX e que determinan a nosa historia contemporánea.</p>	<p>Identifica os feitos históricos que marcaron o inicio da Idade Contemporánea en España. Describe os principais acontecementos históricos que se produciron en España desde a Guerra da Independencia ata Fernando VII. Explica os acontecementos históricos máis relevantes desde o</p>	<p>CSC CCEC CAA</p>
	<p>B4.3.6. Describe as características da sociedade española actual, e valora o seu carácter democrático e plural, así como a pertenza á Unión Europea.</p>	<p>Explica a importancia da Revolución Industrial, as máquinas e as fábricas, sinalando a súa influencia na sociedade e indicando as diferenzas entre a sociedade do século XIX e a actual.</p>	<p>CSC CCEC CAA</p>

BLOQUE 4. As pegadas do tempo (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B4.4. Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.</p>	<p>B4.4.1. Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.</p>	<p>Relaciona as formas de vida do pasado e os materiais que se utilizaban co patrimonio natural e identifica os principais avances, as obras artísticas e culturais do século XIX. Coñece e valora a importancia dos restos do pasado para o estudo da historia; preocúpase por coidar e conservar o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico.</p>	<p>CSC CCEC CAA</p>
	<p>B4.4.2. Respecta os restos históricos e os valora como un patrimonio que debemos legar e reconece o valor que o patrimonio arqueolóxico monumental nos achega para o coñecemento do pasado.</p>	<p>Identifica o estilo arquitectónico de edificios do século XIX e explica as súas características fundamentais.</p>	<p>CSC CEC</p>
<p>B4.5. Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.</p>	<p>B4.5.2. Aprecia a herdanza cultural a escala local, nacional e europea como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.</p>	<p>Busca información sobre museos e sobre a herdanza cultural, interesándose por feitos representativos do século XIX, sucedidos en Europa, en España, en Galicia ou na súa localidade; valóraos e exponos con claridade.</p>	<p>CSC CCEC CAA</p>

UNIDADE 7. A Idade Contemporánea: España nos séculos XX e XXI

OBXECTIVOS CURRICULARES

Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS</p> <p>B1.1. Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias Sociais.</p> <p>B1.2. Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p> <p>B1.3. Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións.</p> <p>B1.5. Técnicas de traballo intelectual.</p> <p>B1.8. Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.</p> <p>B1.10. Utilización de técnicas para potenciar a cohesión do grupo e o traballo cooperativo.</p> <p>B1.11. Estratexias para a resolución de conflitos, utilización das normas de convivencia e valoración da convivencia pacífica e tolerante.</p>	<p>Procura de información relacionada coa historia de España nos séculos XX e XXI.</p> <p>Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar información.</p> <p>Lectura e interpretación de textos sobre a historia de España nos séculos XX e XXI.</p> <p>Observación e interpretación de imaxes sobre a historia de España nos séculos XX e XXI.</p> <p>Realización de resumos, liñas do tempo e explicación de palabras clave.</p> <p>Representación de acontecementos históricos nunha liña do tempo.</p> <p>Interese por participar de forma activa no traballo cooperativo.</p> <p>Valoración das transformacións políticas, sociais e económicas que se produciron nos séculos XX e XXI e que melloraron a sociedade.</p>	<p>B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).</p> <p>B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais.</p> <p>B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.</p> <p>B1.5. Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.</p> <p>B1.6. Respecta a variedade dos diferentes grupos humanos e valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre todos eles sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.</p>

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO</p> <p>B4.7. As transformacións económicas, políticas, sociais e culturais do século XX.</p> <p>B4.8. España na Idade Contemporánea II: o século XX. Mulleres e homes relevantes na historia de España e Galicia.</p> <p>B4.11. Noso patrimonio histórico e cultural.</p> <p>B4.12. Patrimonio da Humanidade. Elaboración dunha guía sobre os sitios e lugares Patrimonio da Humanidade.</p> <p>B4.13. Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo</p>	<p>España a comezos do século XX.</p> <p>A Segunda República e a Guerra Civil.</p> <p>A época franquista.</p> <p>A transición e a democracia.</p> <p>A arte e a cultura no século XX e na actualidade.</p> <p>Análise dun cadro.</p>	<p>B4.3. Identificar, localizar no tempo e no espazo e comprender os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais, máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.</p> <p>B4.4. Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.</p> <p>B4.5. Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.</p>

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	Recompila, organiza e analiza información relevante sobre o tema para completar traballos, responder cuestións e expor dita información oralmente e/ou por escrito.	CAA CMCCT CCL CD
B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais.	B1.2.1. Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	Utiliza as tecnoloxías da información para investigar sobre diferentes temas relacionados coas Ciencias Sociais.	CD CAA CCL CMCCT CSC
B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.	B1.3.1. Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados	Utiliza con precisión o vocabulario adquirido sobre os temas tratados para realizar os seus traballos de clase.	CCL CAA CMCCT CSC

<p>B1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.</p>	<p>Expón oralmente, de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa unidade que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos.</p>	<p>CCL CAA CMCCT CSC</p>
--	--	------------------------------

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
<p>B1.5. Valorar o traballo en grupo, amosando actitudes de cooperación e participación responsable, aceptando as diferenzas con respecto e tolerancia cara ás ideas e achegas alleas nos diálogos e debates.</p>	<p>B1.5.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.</p>	<p>Mostra unha actitude de respecto cara ás opinións dos demais e participa de maneira positiva nos traballos de grupo.</p>	<p>CSC CAA CSIEE</p>
<p>B1.6. Respeita a variedade dos diferentes grupos humanos e valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre todos eles sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.</p>	<p>B1.6.1. Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.</p>	<p>Toma a iniciativa, infórmase, estrutura e elabora un plan de negociación para resolver conflitos.</p>	<p>CSC CAA</p>

BLOQUE 4. As pegadas do tempo

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B4.3. Identificar, localizar no tempo e no espazo e comprender os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais, máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	B4.3.1. Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes das distintas idades da historia en España.	Identifica os feitos históricos que marcaron o inicio e o final das diferentes idades da historia de España e sitúaos nunha liña do tempo.	CMCCT CSC CCEC
	B4.3.5. Explica os principais acontecementos que se produciron durante o s. XIX e XX e que determinan a nosa historia contemporánea.	Describe os principais acontecementos históricos que se produciron en España desde principios do século XX ata a actualidade.	CSC CCEC CAA
B4.4. Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.	B4.4.1. Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	Busca e identifica as principais obras artísticas e culturais do século XX; relacionando os autores coas súas obras arquitectónicas, pictóricas e	CEC
	B4.4.2. Respecta os restos históricos e os valora como un patrimonio que debemos legar e recoñece o valor que o patrimonio arqueolóxico monumental nos achega para o coñecemento do pasado.	Analiza unha pintura famosa do século XX, relaciónaa co contexto histórico e explica o que representa.	CSC CCEC CAA
B4.5. Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos	B4.5.2. Aprecia a herdanza cultural a escala local, nacional e europea como	Busca información sobre museos e sobre a herdanza cultural,	CSC CCEC

históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.	a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.	interesándose por feitos representativos do século XIX, sucedidos en Europa, en España, en Galicia ou na súa localidade; valóraos e exponos con claridade.	CAA
--	---	--	-----

UNIDADE 8. España e a Unión Europea

OBXECTIVOS CURRICULARES

Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.

Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.

e) Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.

Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.

Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS B1.1. Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das fases do mesmo e a súa aplicación nas Ciencias Sociais. B1.2. Recollida de información do tema a tratar, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas). B1.3. Utilización das tecnoloxías da	Procura de información relacionada con España e a Unión Europea. Utilización das tecnoloxías da información e a comunicación para buscar información. Lectura e interpretación de textos sobre España e a Unión Europea. Observación e interpretación de imaxes sobre España e a Unión Europea.	B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas). B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais. B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de

<p>información e a comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e presentar conclusións.</p> <p>B1.5. Técnicas de traballo intelectual.</p> <p>B1.8. Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.</p> <p>B1.14. Iniciativa emprendedora. Actividades de experimentación</p>	<p>Realización de resumos e esquemas e definición de palabras clave.</p> <p>Valoración de cooperación dos países da Unión Europea.</p>	<p>esfuerzo e a constancia no estudo.</p> <p>B1.9. Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.</p>
---	--	---

CONTIDOS		CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES
CONTIDOS CURRICULARES DO	CONTIDOS DA UNIDADE	
<p>BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE B3.1. A Unión Europea. B3.2. A organización económica, social, política e territorial da Unión Europea.</p>	<p>España, un país democrático. A Unión Europea. As institucións da Unión Europea. España na Unión Europea. España nas institucións da Unión Europea. Realización dunha presentación sobre un país da Unión Europea.</p>	<p>B3.1. Identificar a estrutura e os fins da Unión Europea, explicando algunhas vantaxes derivadas do feito de formar parte da Unión Europea.</p>
<p>BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO B4.9. España na Unión Europea. B4.10. O Mundo Actual. Realización de arquivos sobre temas de actualidade.</p>	<p>O ingreso de España na Unión Europea. España, membro da UE.</p>	<p>B4.3. Identificar, localizar no tempo e no espazo e comprender os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais, máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.</p>

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.1. Obter información concreta e relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, utilizando diferentes fontes (directas e indirectas).	B1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	Recompila, organiza e analiza información relevante sobre o tema para completar traballos, responder cuestións e expor dita información oralmente e/ou por escrito.	CAA CMCCT CCL CD
B1.2. Utilizar as tecnoloxías da información e a comunicación para obter información e como instrumento para aprender, e expresar contidos sobre Ciencias Sociais.	B1.2.1. Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	Utiliza as tecnoloxías da información para investigar sobre diferentes temas relacionados coas ciencias sociais.	CD CAA CCL CMCCT CSC

BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS (CONTINUACIÓN)

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B1.3. Desenvolver a responsabilidade, a capacidade de esforzo e a constancia no estudo.	B1.3.1. Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados.	Utiliza con precisión o vocabulario adquirido sobre os temas tratados para realizar os seus traballos de clase.	CCL CAA CMCCT CSC
	B1.3.2. Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.	Expón oralmente, de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa unidade que manifesten a comprensión de textos orais e/ou escritos.	CCL CAA CMCCT CSC
B1.9. Desenvolver a creatividade e o espírito emprendedor aumentando as capacidades para aproveitar a información, as ideas e presentar conclusións innovadoras.	B1.9.2. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Manifesta autonomía e responsabilidade na planificación e realización das accións e tarefas. Toma decisións con criterio propio e aumenta a súa curiosidade por ampliar a información.	CAA CSIEE

BLOQUE 3. Vivir en sociedade

CRITERIOS DE AVALIACIÓN CURRICULARES	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE	INDICADORES DE LOGRO	COMPETENCIAS
B3.1. Identificar a estrutura e os fins da Unión Europea, explicando algunhas vantaxes derivadas do feito de formar parte da Unión Europea.	B3.1.1. Explica que é a Unión Europea e cales son os seus obxectivos políticos e económicos e localiza nun mapa os países membros e as súas capitais.	Explica o significado de cidadanía europea, Unión Europea e eurozona. Expón con claridade a historia da Unión Europea e os seus obxectivos, indicando os países	CSC CAA
	B3.1.2. Identifica as principais institucións e os seus órganos de goberno na Unión Europea, recoñecendo os seus símbolos e explicando en que consiste o mercado único e a zona euro.	Busca e identifica as persoas máis relevantes das principais institucións e os órganos de goberno da Unión Europea, na actualidade, sinalando as súas funcións. Explica a historia e o proceso de adhesión de España á Unión Europea.	CSC CCEC CCL

ÁREA DE VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA				
m k	B1.1. O autoconcepto. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo.	B1.1. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal	VSCB1.1.1. Explica o valor da respectabilidade e da dignidade persoal.	CSC CCL
			VSCB1.1.2. Actúa de forma respectable e digna.	CSC CSIEE
			VSCB1.1.3 Coñece e asume os rasgos característicos da súa personalidade, poñéndoos de manifesto asertivamente.	CAA CCL
m a	B1.2. O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia.	B1.2. Estructurar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva.	VSCB1.2.1. Utiliza estratexias de reestruturación cognitiva.	CAA
			VSCB1.2.2. Describe o valor da reestruturación cognitiva e a resiliencia.	CCL CSIEE
			VSCB1.2.3 Aplica o autocontrol á toma de decisións, á negociación e á resolución de conflitos.	CSC CSIEE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			VSCB1.2.4. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	CSC CSIEE CCL
mb	B1.3. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora. A automotivación.	B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.	CSC CSIEE
			VSCB1.3.2. Explica razóns para asumir as súas responsabilidades durante a colaboración.	CSC CCL CSIEE
			VSCB1.3.3. Xera confianza nos demais realizando unha autoavaliación responsable da execución das tarefas.	CSC CAA CSIEE
bm	B1.4. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade en si mesmo e en si mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas propias posibilidades. Tolerancia á frustración.	B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	VSCB1.4.1. Propón alternativas á resolución de problemas sociais.	CSC CSIEE
			VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	CSC CSIEE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b c	B1.5. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. Causas e consecuencias das acción propias. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	B1.5. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisións persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais.	VSCB1.5.1. Emprega o pensamento consecuencial para tomar decisións éticas.	CSC CSIEE
			VSCB1.5.2. Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.	CSC CSIEE
a c	B1.6. A iniciativa. O emprendemento. A autoproposta de desafíos. A importancia da iniciativa privada na vida económica e social. B1.7. Busca e elaboración de información por diversas fontes.	B1.6. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	VSCB1.6.1. Realiza propostas creativas e utiliza as súas competencias para abordar proxectos sobre valores sociais	CSC CSIEE CCEC
			VSCB1.6.2. Identifica, define problemas sociais e cívicos e implanta solucións potencialmente efectivas	CSC CAA CSIEE
			VSCB1.6.3. Razona a importancia da iniciativa privada na vida económica e social.	CSIEE
BLOQUE 2. A COMPRESIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS				
b m	B2.1. Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar e argumentar.	B2.1. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.	VSCB2.1.1. Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.	CCL CSC

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
e			VSCB2.1.2. Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	CCL CSC CSIEE
			VSCB2.1.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas e axudando a que sigan motivadas para expresarse.	CAA CSIEE CSC CCL
c m e	B2.2.Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación, mantemento e finalización de conversas. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a comunicación.	B2.2. Iniciar, manter e finalizar conversas cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que iniben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade.	VSCB2.2.1. Comparte sentimentos durante o diálogo.	CCL CSC CSIEE
			VSCB2.2.2. Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.	CCL CSC
e m	B2.3. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.	B2.3.Empregar a aserción.	VSCB2.3.1. Emprega a linguaxe positiva.	CCL CSC
			VSCB2.3.2. Autoafírmase con respecto.	CCL CSC CSIEE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b m	B2.4.O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. A inferencia e o sentido da expresión dos e das demais. A escoita activa e a axuda.	B2.4. Dialogar creando pensamentos compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento.	VSCB2.4.1 Infire e dá o sentido adecuado á expresión dos e das demais.	CCL CSC
			VSCB2.4.2.utiliza correctamente as estratexias de escoita activa: clarificación, parafraseo, resumo, reestruturación, reflexo de sentimentos.	CCL CSC CSIEE
c m o	B2.5. A intelixencia interpersonal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.	B2.5.Establecer relacións interpersonais positivas empregando habilidades sociais.	VSCB2.5.1.Interacciona con empatía.	CSC CCL CSIEE
			VSCB2.5.2. Sabe contribuír á cohesión dos grupos sociais aos que pertence.	CSC CSIEE
a m e	B2.6.Os estereotipos. As consecuencias dos prexuizos. Desenvolvemento de actitudes de solidariedade ante problemas e necesidades das persoas máis desfavorecidas. B2.7. Identificación, axuízamento	B2.6. Analizar criticamente as consecuencias dos prexuizos sociais, reflexionando sobre os problemas que provocan e o seu efecto nas persoas que os sofren.	VSCB2.6.1.Analiza os problemas que orixinan os prexuizos sociais.	CSC CSIEE
			VSCB2.6.2.Expón razoadamente as consecuencias dos prexuizos sociais para as persoas do contorno social próximo.	CCL CSC CCEC

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	crítico e rexeitamento das situacións de marxinación, discriminación e inxustiza social. B2.8.Creación de textos, empregando a linguaxe verbal e non verbal, para comunicar en diferentes soportes as conclusións de investigacións realizadas sobre situacións do seu contorno.		VSCB2.6.3.Detecta e axuíza criticamente prexuízos sociais detectados no seu contorno próximo expresando as conclusións en traballos creativos.	CCL CCEC CSC CD CAA
BLOQUE 3. A CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS				
b m	B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas. B3.2.Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisión.	B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.	VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	CSC CSIEE
			VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	CSC CSIEE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
b	<p>B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, o compartir puntos de vista e sentimentos.</p> <p>B3.4. Estruturas e técnicas da aprendizaxe cooperativa.</p>	<p>B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.</p>	VSCB3.2.1. Aмосa boa disposición a ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	CAA CSIEE CSC
			VSCB3.2.2. Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.	CAA CSIEE CSC
			VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	CSC
			VSCB3.2.4. Emprega destrezas de interdependencia positiva.	CSC CSIEE CAA
a	<p>B3.5. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade.</p>	<p>B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.</p>	VSCB3.3.1. Explica o concepto de norma.	CCL CSC
			VSCB3.3.2. Infere a necesidade das normas da súa comunidade educativa	CAA CSC
			VSCB3.3.3. Participa na elaboración das normas do colexio.	CCL CSC CSIEE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			VSCB3.3.4. Respecta as normas do centro escolar.	CSC
cm	B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en oportunidade.	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo.	CSC CSIEE
			VSCB3.4.2. Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.	CSC CSIEE
			VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.	CCL CSC
			VSCB3.4.4. Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.	CSC CSIEE
dm	B3.7. O altruísmo. A responsabilidade social e a xustiza social. Identificación e análise crítico das causas que provocan situación de marxinação, de discriminación e	B3.5. Practicar o altruísmo no contorno próximo sensibilizando sobre o seu valor.	VSCB3.5.1. É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.	CCL CSC CSIEE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	de inxustiza social. Protección e amparo das persoas máis desfavorecidas.		VSCB3.5.2. Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa.	CSC CSIEE
a m	B3.8. Os dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. A análise de feitos discriminatorios: maltrato. Exclusión de minorías étnicas, os campos de concentración, o holocausto. Os dereitos e deberes do alumnado.	B3.6. Crear un sistema de valores asumindo os dereitos e deberes do alumnado, realizando xuízos morais de situacións escolares e resolvendo dilemas morais con supostos prácticos.	VSCB3.6.1. Realiza xuízos morais de situacións escolares.	CSC CSIEE
			VSCB3.6.2. Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.	CSC CSIEE
d o	B3.9. Conceptualización do dilema moral. Resolución de dilemas morais.	B3.7. Comprender o que é un dilema moral e resolver dilemas morais para detectar prexuízos relativos ás diferenzas culturais.	VSCB3.7.1. Expresa o que é un dilema moral.	CSC CCL
			VSCB3.7.2. Realiza xuízos morais.	CSC CSIEE
			VSCB3.7.3. Analiza e resolve dilemas morais en situacións reais e simuladas.	CSC CSIEE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			VSCB3.7.4. Resolve dilemas morais en relación a prexuizos relativos ás diferenzas culturais.	CSC CSIEE
a d o	B3.10. Convivencia pacífica en sociedade e valores nos que se apoia: respecto, tolerancia, solidariedade, xustiza, compromiso, cooperación e cultura de paz. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a convivencia e o benestar dos grupos sociais. B3.11. Formas de discriminación: racismo, xenofobia, desigualdade de oportunidades. B3.12. Feitos discriminatorios: maltrato, exclusión de minorías étnicas, campos de concentración, o holocausto, segregación por enfermidade. Análise destes feitos.	B3.8. Comprender a declaración da igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, aplicándoa á análise do contorno social.	VSCB3.8.1. Analiza formas de discriminación: racismo, xenofobia, desigualdade de oportunidades...	CSC CSIEE
			VSCB3.8.2. Analiza feitos discriminatorios: maltrato, exclusión de minorías étnicas, reclusión en campos de concentración, o holocausto, segregación por enfermidade.	CSC CSIEE
			VSCB3.8.3. Detecta prexuizos e analiza conflitos derivados do uso de estereotipos no contexto escolar.	CSC CSIEE
d	B3.13. Dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos	B3.9. Expresar a relevancia de preservar os dereitos de libre	VSCB3.9.1. Valora e respecta a libre expresión.	CSC

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a	Humanos: liberdade de expresión e de opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. B3.14. Sensibilidade e respecto polos costumes, valores morais e modos de vida distintos aos propios.	expresión e opinión, liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión realizando traballos de análise e síntese.	VSCB3.9.2. Comprende, interpreta e acepta opinións diferentes ás propias.	CSC
			VSCB3.9.3. Relaciona diferentes culturas e relixións coas formas de pensamento de persoas pertencentes a elas.	CSC CSIEE
			VSCB3.9.4. Analiza, reflexiona e expresa conclusións sobre os dereitos de libre expresión e opinión, liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión.	CSC CSIEE CCL
d m	B3.15. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Identificación e rexeitamento de desigualdades entre mulleres e homes no mundo laboral e na vida cotiá.	B3.10. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidade de homes e mulleres.	VSCB3.10.1. Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.	CSC CSIEE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a	B3.16 Os valores sociais e a democracia. Os principios de convivencia que establecen o Estatuto de autonomía de Galicia e a Constitución española. Dereitos e deberes. Características que debe posuír unha sociedade democrática.	B3.11. Respetar os valores socialmente recoñecidos, coñecendo e apreciando os valores do Estatuto de autonomía e da Constitución española e os dereitos e deberes do Estatuto de autonomía e da Constitución española. Coñecer as institucións, organizacións e servizos públicos que garanten os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás no seu contorno.	VSCB3.11.1. Axuíza criticamente os valores implícitos en diversas situacións, de acordo cos que constitúen a vida en común nunha sociedade democrática.	CSC CSIEE
			VSCB3.11.2. Razona a contribución de diferentes institucións, organizacións e servizos públicos en relación á garantía dos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	CSC CCL
a o	B3.17. Principios de convivencia que establecen o Estatuto de autonomía de Galicia e a Constitución española.	B3.12. Crear un sistema de valores propios realizando xuízos morais baseados nos dereitos e deberes básicos do Estatuto de autonomía e da Constitución española.	VSCB3.12.1. Explica os dereitos e deberes básicos da Constitución española.	CSC CCL
			VSCB3.12.2. Realiza xuízos morais sinxelos fundamentados.	CSC CSIEE
			VSCB3.12.3. Participa no benestar do contorno próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	CSC CSIEE

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
a e	B3.18. Os servizos públicos e bens comúns. Defensa, identificación, aprecio, respecto e coidado dos bens comúns e dos servizos públicos: contribución da cidadanía a través dos impostos. A responsabilidade social. A xustiza social.	B3.13. Comprender a importancia da contribución dos cidadáns e cidadás aos servizos públicos e aos bens comúns a través dos impostos realizando razoamentos críticos.	VSCB3.13.1. Comprende, valora e expón por escrito o deber da contribución cidadá ao ben da sociedade.	CSC CCL CSIEE
			VSCB3.13.2. Explica a función dos impostos de proporcionar recursos sociais que melloran a calidade de vida dos cidadáns e cidadás.	CSC CCL
			VSCB3.13.3. Realiza producións creativas sobre as consecuencias de non pagar impostos.	CSC CCEC CD CCL CSIEE
h g o	B3.19 Fontes de enerxía renovables e non renovables. Identificación das actitudes e estratexias individuais e colectivas de consumo enerxético responsable. B3.20. Rutinas individuais para mellorar a calidade de vida. Reflexión sobre as posibilidades de	B3.14. Valorar o uso responsable das fontes de enerxía no planeta concienciándose do respecto ao contorno e desenvolvendo a capacidade crítica cara aos acontecementos que o modifican.	VSCB3.14.1. Toma conciencia da limitación dos recursos enerxéticos e explica as consecuencias do esgotamento das fontes de enerxía.	CSC CCL CSIEE
			VSCB3.14.2. Investiga os efectos do abuso de determinadas fontes de enerxía.	CSC CAA

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	cambio. B3.21. Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación para buscar e seleccionar e elaborar a información e presentar conclusións B3.22. Realización e interpretación de gráficos sinxelos.		VSCB3.14.3. Realiza traballos creativos sobre a necesidade do aire non contaminado para a saúde e a calidade de vida.	CCL CSC CAA CSIEE
			VSCB3.14.4. Expón graficamente argumentos para rexeitar actividades humanas contaminantes.	CSC CD CMCT CCEC
k	B3.23. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes no ámbito escolar e doméstico.. B3.24. Actitudes e estratexias de promoción de formas de vida saudable e de calidade B3.25. Os primeiros auxilios	B3.15 . Ser capaz de realizar primeiros auxilios e tomar medidas preventivas, valorando a importancia de previr accidentes domésticos.	VSCB3.15.1. Razona as repercusións de determinadas condutas de risco sobre a saúde e a calidade de vida.	CCL CAA CSIEE
			VSCB3.15.2. Coñece as prácticas de primeiros auxilios.	CSC CSIEE
a i	B3.26. Condutas responsables no uso das TIC: autonomía, autocontrol, seguridade, sentido ético. Análise da realidade e dos contidos que se presentan no contorno dixital para desenvolver a capacidade crítica.	B3.16. Empregar as novas tecnoloxías desenvolvendo valores sociais e cívicos en contornos seguros.	VSCB3.16.1. Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.	CD CSC
			VSCB3.16.2. Analiza e enxuíza criticamente os contidos do contorno dixital.	CCL CAA CSC

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
i	<p>B3.27. O consumo responsable. Identificación de actitudes e estratexias persoais e colectivas de consumo responsable</p> <p>B3.28. A publicidade e as súas técnicas. Influencia nos hábitos de consumo.</p> <p>B3.29. Utilización das tecnoloxías da información e da comunicación para buscar e seleccionar e elaborar a información e presentar conclusións.</p>	B3.17. Analizar criticamente a influencia da publicidade sobre o consumo empregando as novas tecnoloxías.	VSCB3.17.1. Realiza análise de información dixital sobre as razóns polas que as persoas senten a necesidade de consumir ao ver un anuncio publicitario.	CD CSC CSIEE
			VSCB3.17.2. Reflexiona sobre a influencia da publicidade expresando as conclusións mediante traballos creativos.	CSC CCEC CD
			VSCB3.17.3. Realiza exposicións axuizando criticamente hábitos de consumo innecesario.	CSC CCL CCEC CSIEE
n	<p>B3.30. Busca, selección, análise e elaboración de informacións en relación cos accidentes de tráfico.</p> <p>B3.31. Comunicación da información elaborada por diferentes medios</p> <p>B3.32. Identificación de actitudes e estratexias individuais e colectivas de prevención de riscos viarios</p>	B3.18. Investigar sobre a prevención de accidentes de tráfico xerando iniciativas e alternativas persoais.	VSCB3.18.1. Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación.	CSC CSIEE CAA
			VSCB3.18.2. Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións.	CSC CCL

ÁREA	VALORES SOCIAIS E CÍVICOS		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			VSCB3.18.3. Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico.	CSC CCL CSIEE

ÁREA DE EDUCACIÓN PLÁSTICA

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
BLOQUE 1. EDUCACIÓN AUDIOVISUAL				
j e b	B1.1. Indagación e apreciación das posibilidades plásticas e expresivas dos elementos naturais e artificiais do contexto próximo.	B1.1. Formular opinións cun criterio estético, oralmente ou por escrito, que expresen o respecto e a riqueza das achegas que ofrecen as manifestacións artísticas	EPB1.1.1. Observa e explica aspectos, calidades e características das obras artísticas seguindo un protocolo.	CCL CCEC CSC

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>B1.2. O contexto natural, artificial e artístico: posibilidades plásticas dos elementos naturais e o seu uso con fins expresivos.</p> <p>B1.3. Elaboración de protocolos para a observación sistemática de aspectos, calidades e características notorias e sutís das imaxes.</p>	(plásticas, visuais ou musicais), apreciando as texturas, as formas, as liñas, as medidas e as cores.	EPB1.1.2. Utiliza a observación e a percepción visual para interpretar imaxes.	CCEC CAA
			EPB1.1.3. Reflexiona sobre o proceso de elaboración dunha composición plástica.	CCEC CAA
			EPB1.1.4. Recoñece materiais e recursos plásticos nas imaxes e nas composicións plásticas.	CCEC CCL
			EPB1.1.5. Aprecia as diferenzas entre as formas xeométricas do seu contexto próximo.	CCEC CCL
			EPB1.1.6. Analiza as posibilidades de texturas, formas, cores e materiais aplicados sobre soportes distintos.	CCEC CCL

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEXTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
j e b	<p>B1.4. Indagación sobre o uso artístico dos medios audiovisuais e tecnolóxicos para o traballo con fotografías.</p> <p>B1.5. Documentación sobre a evolución da fotografía e valoración das posibilidades do formato dixital actual.</p> <p>B1.6. Valoración do cine de animación como ferramenta de aprendizaxe.</p> <p>B1.7. Secuenciación dunha historia, unha novela e unha canción, con imaxes e textos explicativos.</p> <p>B1.8. Elaboración de carteis aplicando coñecementos plásticos e audiovisuais.</p> <p>B1.9. Iniciación a sinxelas obras de animación tendo en conta o son, a montaxe, o guión e a</p>	<p>B1.2. Aproximarse á lectura, a análise e a interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo de maneira crítica o significado e a función social, con capacidade para elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos.</p>	<p>EPB1.2.1. Analiza de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada imaxes fixas atendendo ao tamaño, ao formato e aos elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz e función).</p>	<p>CCEC</p> <p>CCL</p>
			<p>EPB1.2.2 Coñece a evolución da fotografía desde o branco e negro á cor, do formato de papel ao dixital, e valora as posibilidades que trae consigo a fotografía.</p>	<p>CCEC</p> <p>CCL</p>
			<p>EPB1.2.3. Recoñece os temas da fotografía.</p>	<p>CCEC</p> <p>CCL</p>
			<p>EPB1.2.4. Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando a posteriori a adecuación do encadramento ao propósito inicial.</p>	<p>CCEC</p> <p>CAA</p> <p>CCL</p>

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	realización.		EPB1.2.5. Recoñece o cine de animación como un xénero do cine e comenta o proceso empregado para a creación, a montaxe e a difusión dunha película de animación, realizado tanto coa técnica tradicional como coa técnica actual.	CCEC CCL CAA
			EPB1.2.6. Secuencia unha historia en viñetas nas que incorpora imaxes e textos, seguindo o patrón do cómic.	CCEC CAA
			EPB1.2.7. Realiza sinxelas obras de animación para familiarizarse cos conceptos elementais da creación audiovisual: guión, realización, montaxe, son.	CCEC CAA CD
j i a	B1.10. Valoración dos medios de comunicación e das novas tecnoloxías da información e da comunicación como instrumentos de coñecemento, produción e satisfacción.	B1.3. Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación de xeito responsable para a busca, creación e difusión de imaxes fixas e en movemento.	EPB1.3.1. Manexa programas informáticos sinxelos de elaboración e retoques de imaxes dixitais (copiar, pegar, modificar tamaño, cor, brillo, contraste, ...) que lle serven para a ilustración de textos.	CD CSC

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>B1.11. Uso das tecnoloxías da información e da comunicación para coñecer as manifestacións do patrimonio cultural e artístico dos pobos (autores e autoras, obras e documentación).</p> <p>B1.12. Uso intencionado da imaxe como instrumento de comunicación.</p> <p>B1.13. A protección de datos.</p> <p>Dereito á propia imaxe.</p>		<p>EPB1.3.2. Coñece os protocolos de actuacións para a difusión de imaxes propias ou alleas, e respecta a propiedade intelectual de cada persoa..</p>	<p>CSC CD</p>
BLOQUE 2. EXPRESIÓN ARTÍSTICA				
j b	<p>B2.1. Aplicación de recursos gráficos para a expresión de emocións, ideas e accións.</p> <p>B2.2. Disposición á orixinalidade, a espontaneidade e a plasmación de ideas, sentimentos e vivencias de forma persoal e autónoma, na creación dunha obra artística.</p> <p>B2.3. Recreación de espazos, aplicando conceptos artísticos básicos (equilibrio e composición).</p>	<p>B2.1. Realizar producións plásticas seguindo pautas elementais do proceso creativo, experimentando, recoñecendo e diferenciando a expresividade dos diversos materiais e técnicas pictóricas e elixindo as máis axeitadas para a realización da obra prevista.</p>	<p>EPB2.1.1. Utiliza as técnicas de debuxo e/ou pictóricas máis axeitadas para as súas creacións, manexando os materiais e instrumentos de forma adecuada, coidando o material e o espazo de uso.</p> <p>EPB2.1.2. Fai composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, alegría, tristura etc.) coa axuda de diversos recursos para cada caso (claroscuro, puntos, liñas, cores etc.).</p>	<p>CCEC CAA</p> <p>CCEC CAA</p>

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			EPB2.1.3. Debuxa obxectos cotiáns, ideas, accións e situacións.	CCEC CAA
			EPB2.1.4. Experimenta con materiais e texturas gráficas con creatividade e soltura.	CAA CCEC
			EPB2.1.5. Valora os elementos e os recursos empregados para alcanzar o efecto que máis se axuste ás propias necesidades.	CAA CCEC
			EPB2.1.6. Distingue e explica as características da cor en canto a súa luminosidade, tono e saturación, aplicándoas cun propósito concreto nas súas producións.	CAA CCEC
			EPB2.1.7. Obtén diversas texturas a partir da aplicación da cor.	CAA CCEC
			EPB2.1.8. Executa composicións pareadas nas que aparecen as cores complementarias respectivas.	CAA CCEC

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEXTO
Objetivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
j b	<p>B2.4. Análise das formas de representación de volume.</p> <p>B2.5. Elaboración de obxectos tridimensionais con distintos materiais.</p> <p>B2.6. Comparación entre as formas que adopta a representación do espazo en diferentes áreas ou ámbitos.</p>	<p>B2.2. Representar volumes utilizando recursos como cores, claroscuros, corte, dobra e encartado.</p>	<p>EPB2.1.9. Debuxa formas, figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, tamaños e cores axeitadas (paisaxe, bodegón etc.).</p>	<p>CCEC CAA</p>
			<p>EPB2.1.10. Explica coa terminoloxía aprendida o propósito dos seus traballos e as características dos mesmos.</p>	<p>CCEC CCL</p>
			<p>EPB2.2.1. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.</p>	<p>CCEC CAA</p>
			<p>EPB2.2.2. Experimenta coa superposición de planos para crear volumes.</p>	<p>CCEC CAA</p>
			<p>EPB2.2.3. Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade.</p>	<p>CCEC CAA</p>

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			EPB2.2.4. Fai obxectos tridimensionais utilizando o recorte, o encartado e o pegado de pezas de diversas formas, utilizando diversos tipos de materiais.	CCEC CAA
d j	B2.7. Coñecemento e valoración de identificadores artísticos de diferentes culturas. B2.8. Interese por coñecer producións do patrimonio cultural e artístico dos pobos. B2.9. Valoración do patrimonio cultural e artístico para a satisfacción con eles e para a súa conservación. B2.10. Elaboración de documentos relacionados con obras, creadores e creadoras, e manifestacións artísticas.	B2.3. Coñecer as manifestacións artísticas máis significativas que forman parte do patrimonio artístico e cultural, e adquirir unha actitude de respecto e valoración dese patrimonio.	EPB2.3.1. Recoñece, respecta e valora as manifestacións artísticas máis importantes do patrimonio cultural e artístico español, nomeadamente aquelas que foron declaradas Patrimonio da Humanidade. EPB2.3.2. Aprecia as posibilidades que ofrecen os museos de coñecer obras de arte expostas neles e goza con elas. EPB2.3.3. Coñece algunha profesión do ámbito artístico, interésase polas características do traballo de artistas e artesáns ou artesás, e goza como público coa observación das súas producións.	CSC CCEC CSC CCEC CSC CCEC

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
i j b	B2.11. Emprego dos medios audiovisuais e novas tecnoloxías da información e da comunicación para o tratamento de imaxes, deseño, animación e difusión dos traballos elaborados. B2.12. Preparación de documentos propios da comunicación artística.	B2.4. Utilizar as TIC para a busca e tratamento de imaxes, como ferramentas para deseñar documentos.	EPB2.4.1. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de información e documentación para a creación de producións propias.	CD CCEC
			EPB2.4.2. Manexa programas informáticos sinxelos de elaboración e retoques de imaxes dixitais (copiar, pegar; modificar tamaño, cor, brillo, contraste etc.) que serven para a ilustración de textos.	CD CCEC
			EPB2.4.3. Elabora e prepara documentos propios da comunicación artística (carteis, guías ou programas).	CCEC CD
a b j	B2.13. Elaboración de producións plásticas utilizando técnicas mixtas, elixindo as técnicas, os instrumentos e os materiais de acordo coas súas características e	B2.5. Realizar producións plásticas, participando con interese e aplicación no traballo individual ou de forma cooperativa, respectando os materiais, os	EPB2.5.1. Produce obras plásticas, logo de escoller as técnicas e os instrumentos máis axeitados para conseguir unha finalidade determinada.	CCEC CAA

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	coa súa finalidade. B2.14. Asunción de responsabilidade no traballo propio (constancia e esixencia progresiva) e no traballo cooperativo (respecto polas achegas e as disposicións das demais persoas). B2.15. Realización individual ou en grupo, con establecemento de momentos de revisión e de reflexión sobre o proceso seguido.	utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade, e apreciando a correcta e precisa realización dos exercicios e das actividades, a orde e a limpeza, o respecto polas normas, as regras e os/as compañeiros/as.	EPB2.5.2. Respecta os materiais, os utensilios e os espazos.	CSC CCEC
EPB2.5.3. Amosa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo, respectando as iniciativas de cada compañeiro ou compañeira.			CSC CCEC	
EPB 2.5.4. Participa con interese nas actividades propostas, apreciando a realización correcta, precisa, ordenada e limpa dos exercicios e das actividades.			CSC CCEC CAA	
BLOQUE 3. DEBUXO XEOMÉTRICO				
g b j	B3.1. Elaboración de composicións plásticas partindo de conceptos xeométricos da realidade do alumnado.	B3.1. Identificar conceptos xeométricos na realidade que rodea o alumnado, en relación cos conceptos xeométricos recollidos na área de matemáticas coa súa	EPB3.1.1. Identifica os conceptos de horizontalidade e verticalidade, e utilízalos nas súas composicións con fins expresivos.	CCEC CAA CMCCT

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	<p>B3.2. Uso da cuadrícula para coñecer e comprender o termo de escala.</p> <p>B3.3. Apreciación das posibilidades plásticas e expresivas das estruturas xeométricas.</p> <p>B3.4. Construción de estruturas e transformación de espazos usando nocións métricas e de perspectiva.</p> <p>B3.5. Uso dos instrumentos básicos do debuxo xeométrico para compor unha creación artística partindo dos polígonos elementais.</p>	aplicación gráfica.	EPB3.1.2. Traza rectas paralelas e perpendiculares, usando o escuadro e o cartabón.	CCEC CAA CMCCT
			EPB3.1.3. Utiliza a regra considerando o milímetro como unidade de medida habitual aplicada ao debuxo técnico.	CCEC CMCCT
			EPB3.1.4. Suma e resta segmentos utilizando a regra e o compás.	CMCCT CCEC
			EPB3.1.5. Calcula graficamente a mediatriz dun segmento utilizando a regra e o compás.	CMCCT CCEC
			EPB3.1.6. Traza círculos co compás coñecendo o raio.	CMCCT CCEC
			EPB3.1.7. Divide a circunferencia en dúas, tres, catro e seis partes iguais, utilizando o material propio do debuxo técnico.	CMCCT CCEC

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			EPB3.1.8. Aplica a división da circunferencia á construción de estrelas e elementos florais aos que posteriormente lles dá cor.	CCEC CMCCT CAA
			EPB3.1.9. Continúa series con motivos xeométricos (rectas e curvas) utilizando unha cuadrícula propia facilitada cos instrumentos propios do debuxo técnico.	CCEC CAA
			EPB3.1.10. Suma e resta ángulos de 90, 60, 45 e 30 graos utilizando o escuadro e o cartabón.	CMCCT
			EPB3.1.11. Analiza a realidade descompóndoa en formas xeométricas básicas e trasladándoa a composicións bidimensionais.	CCEC CAA
			EPB3.1.12. Identifica nunha obra bidimensional formas xeométricas simples.	CCEC CMCCT

ÁREA	EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)		CURSO	SEXTO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			EPB3.1.13. Realiza composicións utilizando formas xeométricas suxeridas polo ou pola docente.	CCEC CMCCT CSIEE
			EPB3.1.14. Coñece e comprende o termo de escala e é capaz de aplicalo cambiando a escala dun debuxo sinxelo mediante o uso de cuadrícula.	CMCCT CCEC
			EPB3.1.15. Recoñece, clasifica e constrúe os polígonos elementais, apreciando as súas diferenzas e similitudes.	CMCET CCEC
j g b	B3.6. Exploración e uso adecuado do material de debuxo técnico, coa finalidade de atopar o máis apropiado para o resultado final.	B3.2. Iniciarse no coñecemento e no manexo dos instrumentos e dos materiais propios do debuxo técnico, e empregalo adecuadamente.	EPB3.2.1.Coñece e aprecia o resultado da utilización correcta dos instrumentos de debuxo, e valora a precisión dos resultados.	CCEC CAA CMCCT

15.- Estándares de aprendizaxe

Os estándares de aprendizaxe das diferentes áreas serán valoradas da seguinte maneira:

ÁREAS DA LINGUA GALEGA E CASTELÁ	
BLOQUES DE CONTIDOS	TANTO POR CEN
Bloque 1: Comunicación escrita; escoitar e falar. Bloque 2: Comunicación escrita; ler. Bloque 3: Comunicación escrita; escribir.	60%
Bloque 4: Coñecemento da lingua.	35%
Bloque 5: Educación literaria.	5%

ÁREA DE MATEMÁTICAS	
BLOQUES DE CONTIDOS	TANTO POR CEN
Bloque 1: Procesos, métodos e actitudes en matemáticas. Bloque 2: Números.	50%
Bloque 3: Medidas. Bloque 4: Xeometría.	30%
Bloque 5: Estadística e probabilidade.	20%

ÁREA DE CIENCIAS NATURAIS	
BLOQUES DE CONTIDOS	TANTO POR CEN
Bloque 1: Iniciación á actividade científica.	40%
Bloque 2: O ser humano e a saúde.	20%
Bloque 3: Os seres vivos.	20%

Bloque 4: Materia e enerxía.	20%
------------------------------	-----

ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS	
BLOQUES DE CONTIDO	TANTO POR CEN
Bloque 1: Contidos comúns.	40%
Bloque 2: O mundo que nos rodea.	20%
Bloque 3: Vivir en sociedade.	20%
Bloque 4: As pegadas do tempo.	20%

ÁREA DE PLÁSTICA	
BLOQUES DE CONTIDOS	TANTO POR CEN
Bloque 1: Educación audiovisual.	40%
Bloque 2: Expresión artística.	40%
Bloque 3: Debuxo xeométrico.	20%

ÁREA DE EDUCACIÓN EN VALORES	
BLOQUES DE CONTIDOS	TANTO POR CEN
Bloque 1: A identidade e a dignidade da persoa.	33%
Bloque 2: A comprensión e o respecto nas relacións.	33%
Bloque 3: A convivencia e os valores sociais.	33%